Consell de l'Audiovisual de Catalunya

ACORD 16/2020 de 19 de febrer, del Ple del Consell de l'Audiovisual de Catalunya

D'aprovació de l'Informe 20/2020 de l'Àrea de Continguts, d'11 de febrer, sobre l'anàlisi de la presència de continguts en relació amb el joc i les apostes en línia

El Consell de l'Audiovisual de Catalunya (CAC), d'acord amb l'article 82 de la Llei orgànica 6/2006, de 19 de juliol, de reforma de l'Estatut d'autonomia de Catalunya, com a autoritat reguladora independent en l'àmbit de la comunicació audiovisual pública i privada, i de conformitat amb les funcions que li atorguen la Llei 2/2000, de 4 de maig, del Consell de l'Audiovisual de Catalunya, i la Llei 22/2005, de 29 de desembre, de la comunicació audiovisual de Catalunya, té entre les seves atribucions l'observança de la publicitat i la televenda; la protecció de la infància i l'adolescència davant els continguts audiovisuals; així com el foment de l'educació mediàtica, l'autoregulació i la corregulació en l'àmbit audiovisual.

La incidència que la publicitat de jocs i apostes pot tenir entre la població més vulnerable, i en especial entre els adolescents, és una preocupació del Consell. Una incidència que es veu incrementada per la facilitat d'accés a aquest tipus de joc derivada de l'ús generalitzat de les tecnologies de la informació i la comunicació i que, en el cas de la població més jove, facilita un accés precoç, atesa la seva habilitat tecnològica, i augmenta llur exposició a missatges inadequats.

Aquesta preocupació queda reflectida en l'actuació del Consell. Així, mitjançant l'Acord 18/2017, del Ple del Consell d'1 de març, s'aprovava l'Informe 9/2017 sobre l'anàlisi de la presència de continguts en relació amb el joc i les apostes en línia. Posteriorment, amb l'Acord 115/2018, de 19 de desembre, es va aprovar l'Informe 57/2018, sobre la mateixa temàtica. Tots dos informes aporten dades, entre d'altres, sobre la presència de la publicitat de jocs i apostes en les franges de protecció de la infància i l'adolescència en els serveis de comunicació lineals; sobre la relació de la publicitat de jocs i apostes amb determinades tipologies de programes; sobre l'existència d'elements de protecció de les persones menors d'edat en els continguts audiovisuals de jocs i apostes i, també, sobre la presència d'aquests continguts als webs i a les plataformes d'intercanvi de vídeos.

Els informes del Consell tenien com un dels punts de referència els documents elaborats pel Fòrum d'entitats de persones usuàries de l'audiovisual, creat el desembre del 2001 a iniciativa del CAC com a marc de referència per intercanviar coneixements i idees, i donar resposta a les demandes de la societat civil en aquest sector. L'any 2008 va elaborar el document *La publicitat dels jocs d'atzar*. Aquest document fou revisat i adaptat l'any 2014 sota el títol *Els menors i la publicitat dels jocs d'atzar en línia*. En tots dos casos es pretenia aportar una sèrie de recomanacions amb referència al contingut de la publicitat del joc. Posteriorment, l'any 2016, el Fòrum va elaborar el document *Amb els joves no s'hi juga*, on es fa una anàlisi dels elements visuals i sonors d'una mostra de les comunicacions comercials dels jocs en línia.

D'altra banda, el Consell ha fet públic el seu posicionament sobre la publicitat de jocs i apostes mitjançant l'Acord 1/2018, pel qual s'aprovava el document d'observacions al Projecte de reial decret de comunicacions comercials de les activitats de joc i de joc responsable. En aquest document el Consell demanava, entre altres aspectes, prohibir els anuncis de joc durant l'horari protegit, limitar l'accés dels menors d'edat a les aplicacions de joc gratuït, no permetre bons ni bonificacions que incentivin el joc i prohibir la presència de famosos en els anuncis.

Responent a la voluntat de fer un seguiment d'aquells continguts audiovisuals que poden afectar especialment les persones menors d'edat, el CAC ha elaborat un nou informe, el 20/2020, de l'Àrea de Continguts, d'11 de febrer, sobre la presència de continguts de promoció del joc i les apostes en línia, en el qual s'analitza la identificació de les comunicacions comercials, l'oferiment de bonus de joc o promocions, el respecte dels principis de responsabilitat social i de joc responsable, la presència d'advertiment de continguts prohibits a persones menors de 18 anys, la presència d'elements com la incitació directa o indirecta al joc o a les apostes, l'aparició de persones de rellevància o notorietat pública, l'oferta de préstecs i la vinculació del joc amb l'èxit personal, social o professional, entre d'altres.

El mitjans analitzats són les televisions generalistes d'àmbit català (TV3 i 8tv) i les d'àmbit estatal amb més audiència (La1, Telecinco, Cuatro, Antena 3 TV i laSexta), així com tres canals especialitzats en esports, un d'àmbit català (Esport3) i dos d'estatals (GOL i TDP) i una subscripció (Movistar La Liga), les ràdios d'àmbit català (Catalunya Ràdio i RAC1) i estatal (SER, COPE i Onda Cero) amb més audiència a Catalunya i al conjunt de l'Estat, respectivament, webs de prestadors de serveis de televisió lineals dels grups públics (CCMA i RTVE) i privats (Mediaset, Atresmedia i EDC) i la principal plataforma de d'intercanvi de vídeos (Youtube).

És per això que el Ple del Consell de l'Audiovisual de Catalunya ha adoptat, per unanimitat, el següent

ACORD

1. Aprovar l'Informe 20/2020 de l'Àrea de Continguts, d'11 de febrer, sobre l'anàlisi de la presència de continguts en relació amb el joc i les apostes en línia, que s'annexa com a part integrant d'aquest acord.

1. Trametre aquest acord i l'Informe 20/2020 de l'Àrea de Continguts, d'11 de febrer, a la Mesa del Parlament de Catalunya, a la Comissió de Control de la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals, a la Comissió de Salut, al vicepresident del Govern i conseller d'Economia i Hisenda, a la Direcció General de Tributs i Jocs del Departament de la Vicepresidència i d'Economia i Hisenda, a la consellera de Salut, a la Secretaria de Salut Pública del Departament de Salut, a la Direcció General d'Ordenació del Joc del Ministeri d'Hisenda, al ministre de Consum, al ministre de Sanitat, a la delegada del Govern per al Plan Nacional sobre Drogas, a la Comisión Nacional de los Mercados y la Competencia, al Congrés dels Diputats i al Senat, a l'Agència Catalana del Consum, al Consell de Col·legis de Metges de Catalunya i a l'Asociación de Usuarios de la Comunicación (AUC) als efectes oportuns.

Barcelona, 19 de febrer de 2020

Roger Loppacher i Crehuet
President

Daniel Sirera Bellés
Conseller secretari

Consell de l'Audiovisual de Catalunya

INFORME 20/2020

Àrea de Continguts

Barcelona, 11 de febrer de 2020

Anàlisi de la presència de continguts de promoció del joc i les apostes en línia

ÍNDEX

1. Objecte d'estudi 5

2. Univers d'estudi 5

3. Període d'anàlisi 6

4. La regulació del joc i les apostes 7

4.1 Marc regulador de l'activitat del joc 7

4.2 Marc de corregulació i d'autoregulació en relació amb el joc i les apostes 12

4.2.1 El "Código de conducta sobre comunicaciones comerciales de las actividades de juego" 12

4.2.2 Altres 15

4.2.3 YouTube. Les normes de la comunitat 16

5. Metodologia 17

5.1 Variables d'anàlisi genèriques 17

5.2 Variables pròpies de cada servei 18

5.2.1 Canals de televisió i emissores de ràdio lineals 18

5.2.2 Webs dels prestadors de serveis de televisió 19

5.2.3 Plataformes d'intercanvi de vídeos 19

6. Consideració del caràcter publicitari de la presència d'un producte, servei o marca als continguts no lineals emesos a internet 20

7. Presència de publicitat de joc i apostes als mitjans lineals 21

7.1 Televisió 23

7.1.1 Telecinco 24

7.1.2 Cuatro 26

7.1.3 Antena 3 TV 28

7.1.4 laSexta 32

7.1.5 8tv 36

7.1.6 GOL 38

7.1.7 Movistar LaLiga 44

7.2 Ràdio 49

7.2.1 RAC1 50

7.2.2 SER 53

7.2.3 Onda Cero 58

7.2.4 COPE 60

7.3 Publicitat de joc i apostes en les retransmissions esportives 65

7.3.1 Esport3 65

7.3.2 GOL 66
7.3.3 Catalunya Ràdio 67
7.3.4 RAC 1 67
7.3.5 SER 68
7.3.6 COPE 69
7.3.7 Onda Cero 69
7.3.8 Movistar LaLiga 70
7.4 Comprovació de l'adaptació de les comunicacions comercials a la modificació del Código de conducta sobre comunicaciones comerciales de las activitades de juego 71
8. Presència de publicitat de joc i apostes a Internet 77
8.1 Cerques a Google i YouTube 79
8.2 Webs de prestadors de serveis de televisió lineal 81
8.2.1 Web de la CCMA 81
8.2.2 Web de 8tv 84
8.2.3 Web de RTVE 84
8.2.4 Webs del grup Mediaset 85
8.2.5 Webs del grup Atresmedia 105
9. Plataformes de distribució de vídeos 133
9.1 Vídeos amb elements de promoció del joc i les apostes 133
9.1.1 Canal Carlos Lopez 136
9.1.2 Canal Código Trading 144
9.1.3 Canal Le Picks 152
9.1.4 Canal Pro Gadget Review 161
9.1.5 Canal SUMAVERDES 167
9.1.6 Canal TOBBALink 174
10. Conclusions 183

1. Objecte d'estudi

Analitzar la presència de publicitat i patrocini de les activitats de joc i apostes en línia, i d'altres continguts que en facin promoció, en emissions de serveis de comunicació audiovisual lineal (ràdio i televisió), en llocs web de prestadors del servei de televisió lineal i en plataformes d'intercanvi de vídeos.

2. Univers d'estudi

L'univers d'estudi està format per:

a) Les **televisions generalistes** d'àmbit català (TV3 i 8tv) i les d'àmbit estatal amb més audiència (La1, Telecinco, Cuatro, Antena 3 TV i laSexta)[1]
b) **Televisions especialitzades en esports**, una d'àmbit català (Esport3) i tres d'abast estatal, dos en obert (GOL, TDP) i una de subscripció (Movistar LaLiga).
c) Les **ràdios** d'àmbit català (Catalunya Ràdio i RAC1) i estatal (SER, COPE i Onda Cero) amb més audiència a Catalunya i al conjunt de l'Estat, respectivament.[1]
d) **Webs de prestadors de serveis de televisió** lineals dels grups públics (CCMA, RTVE) i privats (Mediaset, Atresmedia i EDC).
e) La principal **plataforma d'intercanvi de vídeos**: YouTube.

Atesa la inabastabilitat dels continguts publicats a YouTube, se seleccionen 6 canals que compleixen les condicions següents:

- Presenten continguts, en algun vídeo, que promouen el joc i les apostes.
- L'accés als continguts és lliure i no requereix registre previ ni de verificació de la majoria d'edat.
- El nombre de visualitzacions del total de vídeos que integren el canal és superior a 1 milió.

Addicionalment a aquests criteris, s'han triat canals de temes diversos: dedicats íntegrament als joc i les apostes; a la inversió en camps diferents; a la tecnologia i els videojocs.

[1] Les dades d'audiència corresponen a *3ª Ola del Estudio General de Medios (EGM),* que recull les dades obtingudes entre setembre i novembre del 2019.

3. Període d'anàlisi

El monitoratge d'aquests continguts en els **mitjans lineals** (televisió i ràdio) compren les 24 hores d'un dia. En concret s'analitzen:

- **Televisions generalistes i emissores de ràdio**: un dia (18 de desembre) amb un partit de futbol significatiu (FC Barcelona – Reial Madrid).
- **Televisions en obert especialitzades en esports**: un dia (22 de desembre) que coincideix en cap de setmana, quan l'activitat esportiva és més gran.
- **Televisió de subscripció especialitzada en esports Movistar LaLiga**: atès que té els drets d'emissió del partit FC Barcelona – Reial Madrid, s'analitza el dia 18 entre la franja de 19 h a 22 h, coincidint amb aquesta retransmissió.

Posteriorment a l'entrada en vigor de la revisió parcial del *Código de conducta sobre comunicaciones comerciales de las actividades de juego* (el 15 de gener de 2020), es realitza un monitoratge, mitjançant una mostra equiparable a la del mes de desembre, de comunicacions comercials de joc i apostes emeses als canals de ràdio i televisió, per tal d'identificar l'eventual adaptació a les noves normes.

Quant als continguts no lineals emesos a **internet,** s'analitzen les diverses webs i plataformes d'intercanvi de vídeos durant el període que va del 23 de desembre de 2019 al 30 de gener de 2020.

4. La regulació del joc i les apostes

4.1 Marc regulador de l'activitat del joc

En l'àmbit de la Unió Europea les activitats de *joc online* no tenen un tractament normatiu comú en els diferents estats membres, atès que tant la Directiva 2000/31/CE de Parlament Europeu i de Consell, de 8 de juny de 2000, relativa a determinats aspectes jurídics dels serveis de la societat de la informació, en particular el comerç electrònic en el mercat interior (Directiva sobre el comerç electrònic), com la Directiva 2006/123/CE de Parlament Europeu i del Consell, de 12 de desembre de 2006, relativa als serveis en el mercat interior, exclouen les activitats del joc que impliquin apostes de valor monetari.

No obstant això, el Parlament Europeu, especialment, mitjançant la Resolució de 10 de setembre de 2013 sobre el joc en línia en el mercat interior, i també la Comissió Europea[2], a partir del Llibre Verd sobre el joc en línia del mercat interior, de 23 de març del 2011, i particularment, de la Recomanació relativa als principis per a la protecció dels consumidors i els usuaris de serveis de joc en línia i la prevenció del joc en línia entre els menors, de 14 de juliol de 2014, han fet palès els reptes que suposa aquesta activitat per als poders públics, i els problemes que planteja el desenvolupament de les ofertes del joc en línia en relació amb la protecció a la persona consumidora.

En el marc de la legislació espanyola, la Llei 13/2011, de 27 de maig**, de regulació del joc,** regula l'activitat de joc d'àmbit estatal realitzada mitjançant canals electrònics, informàtics, telemàtics i interactius en què els mitjans presencials tenen un caràcter accessori.

Aquesta Llei defineix *joc* i *apostes* a l'article 3:

> "[...] a) Joc. S'entén per joc tota activitat en què s'arrisquin quantitats de diners o objectes econòmicament avaluables en qualsevol manera sobre resultats futurs i incerts, dependents en alguna mesura de l'atzar, i que en permetin la transferència entre els participants, amb independència que hi predomini el grau de destresa dels jugadors o siguin exclusivament o fonamentalment de sort, envit o atzar. Els premis poden ser en metàl·lic o espècie depenent de la modalitat de joc.
> [...] c) Apostes. S'entén per aposta, sigui quina en sigui la modalitat, l'activitat de joc en la qual s'arrisquen quantitats de diners sobre els resultats d'un esdeveniment prèviament determinat el desenllaç del qual és incert i aliè als participants, i es determina la quantia del premi que

[2] Vegeu també, COMUNICACIÓ. "Cap a un marc europeu global per a jocs d'atzar en línia", de 23 d'octubre de 2012.

s'atorga en funció de les quantitats arriscades o altres factors fixats prèviament en la regulació de la concreta modalitat d'aposta. [...]"

Així, per tal que una activitat es consideri "joc d'apostes" ha de complir els requisits següents:

- Que s'arrisquin diners. És a dir, el joc gratuït o merament per diversió no requereix un títol habilitant.
- Que es basi en resultats futurs o d'atzar, independentment del grau de destresa que requereixi.
- Que hi hagi premis, en diners o en espècie.

La Llei de l'Estat 13/2011 requereix disposar d'un títol habilitant per oferir determinats jocs a Espanya. Els títols habilitants obtinguts a altres estats no són vàlids a Espanya.

En aquest sentit, la DG de Ordenación del Juego publica, a la seva web, la relació d'operadors amb llicència, els jocs i les apostes a què fa referència, així com l'eventual autorització per realitzar publicitat. Aquesta autorització és un requisit que també recull la Llei 34/1988, general de publicitat.

Igualment, en relació amb la **publicitat,** l'article 7 de la Llei 13/2011, de 27 de maig, recull els principis generals aplicables a la publicitat, el patrocini i la promoció del joc. L'apartat 2 disposa el desenvolupament reglamentari de les comunicacions comercials, encara pendent.

A més, l'apartat 2 de l'article 6 d'aquesta Llei estableix prohibicions objectives de l'activitat del joc per a determinades persones entre les quals es troben els menors i altres persones vulnerables:

"2. Desde un punto de vista subjetivo, se prohíbe la participación en los juegos objeto de esta Ley a:

a) Los menores de edad y los incapacitados legalmente o por resolución judicial, de acuerdo con lo que establezca la normativa civil.

b) Las personas que voluntariamente hubieren solicitado que les sea prohibido el acceso al juego o que lo tengan prohibido por resolución judicial firme."

Quant a la publicitat, l'apartat 1 de l'article 20 de la Llei de l'Estat 34/2002, d'11 de juliol, de serveis de la societat de la informació i de comerç electrònic, diu:

> "1. Las comunicaciones comerciales realizadas por vía electrónica deberán ser claramente identificables como tales, y la persona física o jurídica en nombre de la cual se realizan también deberá ser claramente identificable."

Quant a la **legislació sobre serveis de comunicació audiovisual**, la Llei 7/2010, de 31 de març, general de la comunicació audiovisual, en relació amb la protecció de menors d'edat, estableix franges horàries amb restricció d'emissió de programació i regula la presència de programació de joc i apostes.

Quant als **programes** de joc i apostes, l'article 7 especifica:

> "[...] Els programes dedicats a jocs d'atzar i apostes, només es poden emetre entra la una i les cinc del matí"

Així mateix, l'article 7 estableix **franges de protecció i de protecció reforçada** pel que fa a **l'horari d'emissió en els mitjans lineals en relació amb la seva incidència en la protecció de menors d'edat**:

> "[...] Aquells altres continguts que puguin ser perjudicials per al desenvolupament físic, mental o moral dels menors només es poden emetre en obert entre les **22 i les 6 hores** [...]"
> "[...] Així mateix, s'estableixen tres franges horàries considerades de **protecció reforçada**, prenent com a referència l'horari peninsular: entre les 8 i les 9 hores i entre les 17 i les 20 hores, en el cas dels dies laborables, i entre les 9 i les 12 hores dissabtes, diumenges i festes d'àmbit estatal. Els continguts qualificats de recomanats per a més grans de 13 anys s'han d'emetre fora d'aquestes franges horàries, i al llarg de l'emissió del programa que els inclou s'ha de mantenir l'indicatiu visual de la seva qualificació per edats [...]"

L'apartat 3 del mateix article, al seu torn, diu:

> "Les comunicacions comercials no hauran de produir perjudici moral o físic als menors. En conseqüència, tenen les limitacions següents:
>
> a) No han d'incitar directament els menors a la compra o l'arrendament de productes o serveis aprofitant la seva inexperiència o credulitat.
> b) No han d'animar directament els menors que persuadeixin els seus pares o tercers perquè comprin béns o serveis publicitats.
> c) No han d'explotar l'especial relació de confiança que els menors dipositen en els seus pares, professors, o altres persones.
> [.../...]

A **Catalunya,** l'article 81 de la Llei 22/2005, de la comunicació audiovisual de Catalunya, concreta la franja de protecció dels menors davant la **programació**:

> "Sens perjudici de l'adopció de les mesures tècniques pertinents, els continguts que puguin afectar el desenvolupament físic, mental o moral dels menors només poden ésser difosos després de les 22 hores i abans de les 6 hores. La difusió d'aquests continguts ha d'anar precedida d'un senyal acústic i s'ha d'identificar amb la presència d'un senyal visual durant tota l'emissió".

En relació amb la protecció dels menors davant la **publicitat**, l'article 96 incideix en el fet que:

> "La publicitat i la televenda no poden incloure continguts que puguin perjudicar moralment o físicament els menors".

La lletra *d* de l'article 16 de la *Instrucció general dels Consell Audiovisual de Catalunya sobre protecció de la infància i l'adolescència*, de 19 de desembre de 2007, estableix la prohibició d'emetre publicitat de "cap forma de **publicitat televisiva** de locals de joc" entre les 6 hores i les 22 hores (horari de protecció).

L'apartat 4 de l'article 59 de la Llei 14/2010, de 27 de maig, dels drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència, estén aquesta prohibició també a la ràdio:

> "4. Resten prohibides totes les formes de publicitat de locals de joc [...] i també en la publicitat difosa pels serveis de televisió o per ràdio durant les franges de protecció especial d'infants i adolescents."

L'article 10 de la *Instrucció del Consell de l'Audiovisual de Catalunya sobre els límits a la presència de comunicacions comercials al servei públic de ràdio de Catalunya*, de 10 de març de 2011, estableix:

> "[...] quan es tracti de comunicacions comercials sobre jocs de sort, d'envit o d'atzar que emetin els prestadors del servei públic de ràdio, s'han de realitzar d'acord amb les seves normes especials o s'han de sotmetre al règim d'autorització administrativa prèvia."

El considerant 30 de la nova **Directiva 2018/1808 del Parlament Europeu i del Consell,** de serveis de comunicació audiovisual, encara sense transposició a l'Estat espanyol, destaca la importància de la protecció de menors d'edat "en les comunicacions comercials audiovisuals

relatives a la promoció dels jocs d'atzar" i constata l'existència de sistemes d'autoregulació o corregulació per a la promoció del joc responsable.

L'apartat 1 de l'article 9 estableix l'obligació als serveis de comunicació audiovisual que:

> "a) Les comunicacions comercials audiovisuals hauran de ser fàcilment recognoscible com a tals; queda prohibida la comunicació comercial encoberta"
> "g) Les comunicacions comercials audiovisuals no podran produir perjudici físic, psíquic o moral a menors d'edat [...]"

Al seu torn, l'article 28 *ter*, en relació amb les plataformes d'intercanvi de vídeos, afirma que els estats membres "adoptaran mesures" per protegir:

> "a) les persones menors d'edat, dels programes, els vídeos generats per usuaris i les comunicacions comercials que puguin perjudicar el desenvolupament físic, mental o moral de conformitat amb l'article 6 *bis*, apartat 1."

Aquest article 6 *bis* incideix en l'obligació d'adoptar mesures per tal que aquests continguts "només siguin accessibles de manera que es garanteixi que, normalment, no els veuran ni escoltaran" menors d'edat.

4.2 Marc de corregulació i d'autoregulació en relació amb el joc i les apostes

4.2.1 El "Código de conducta sobre comunicaciones comerciales de las actividades de juego"

L'apartat 4 de l'article 7 i l'apartat 4 de l'article 25 de la Llei de l'Estat 13/2011estableix la previsió legal de l'instrument de la corregulació i el foment de l'autoregulació en relació amb la publicitat, la promoció i el patrocini que desenvolupa reglamentàriament la disposició addicional setena del RD 1614/2011, de 14 de novembre. L'article 12 de la Llei 7/2010 de la comunicació audiovisual també preveu l'autoregulació.

En aquest context, l'any 2012 la Dirección General de Ordenación del Juego, la Subdirección General de Contenidos de la Sociedad de la Información i l'Asociación para la Autorregulación de la Comunicación Comercial (Autocontrol) van signar un codi de conducta, denominat "Código de conducta sobre comunicaciones comerciales de las actividades de juego", amb la finalitat de "protegir els consumidors en l'àmbit de les comunicacions comercials d'activitats de joc, especialment els menors d'edat i de les persones o grups vulnerables , en el marc de les polítiques de joc responsable".

El codi esmentat és d'aplicació a tota forma de comunicació comercial difosa a l'Estat de qualsevol modalitat d'activitat de joc que regula la Llei de l'Estat 13/2011 realitzada per les empreses adherides. Preveu un sistema de *copy advice*, confidencial i vinculant.

En data 14 de novembre de 2019 s'acorda la darrera modificació del codi, que entra en vigor el 15 de gener de 2020. A continuació s'explicita el contingut del codi i s'especifiquen les normes introduïdes en aquesta revisió.

El "Código de conducta sobre comunicaciones comerciales de las actividades de juego" estableix un seguit de "normes ètiques" amb diversos principis:

Epígraf 1. Principi de **legalitat** (ajustar-se a la legislació vigent).
Epígraf 2. Principi de **lleialtat** (bona fe i bons usos mercantils).
Epígraf 3. Principi d'**identificació** (comunicacions comercials fàcilment identificables com a tals).
Epígraf 4. Principi de **veracitat** (no induir a error i incloure tots els elements essencials quant als terminis i les condicions dels bonus o promocions).
Epígraf 5. Principi de **responsabilitat social**.

Epígraf 6. Principi de **joc responsable**.

Epígraf 7. **Protecció de menors d'edat**.

Epígraf 8. Principi d'**autoregulació de les comunicacions comercials als serveis de comunicació audiovisual**.

Pel que fa al principi de **responsabilitat social** (epígraf 5), al "Código de conducta sobre comunicaciones comerciales de las actividades de juego" es concreta en **prohibir comunicacions comercials o autopromocions** que**:**

- incitin a comportaments antisocials o violents;
- presentin les relacions socials o familiars com a secundàries respecte del joc;
- representin comportaments de joc irresponsable;
- devaluïn l'esforç en comparació amb el joc;
- suggereixin que el joc pot millorar el reconeixement social o l'èxit sexual;
- mostrin el joc com a prioritari en la vida;
- menyspreïn l'abstinència en el joc o denigrin qui no jugui (i al revés)
- promoguin modalitats de joc no autoritzats.

En relació amb el **joc responsable**, l'epígraf 6 estableix que les comunicacions comercials i autopromocions han de respectar:

- Prohibició dels espais que:
    - Incitin a la pràctica addictiva del joc o mostrin com a gratificants comportaments compulsius de joc;
    - Suggereixin que el joc pot ser una solució als problemes econòmics o una via per escapar dels problemes;
    - Mostrin que les pèrdues excessives en el joc no tenen conseqüències o que presentin el joc com una manera de recuperar pèrdues econòmiques;
    - Facin ofertes de crèdit o fomentin apostes descontrolades;
    - Indueixin a error sobre les possibilitats de guanyar ;
    - Suggereixin que l'habilitat o l'experiència de la persona jugadora és superior a l'atzar;
    - Incloguin esportistes en actiu realitzant activitats de joc o prescrivint-les. (*nova disposició per la revisió del codi*)

- Obligació dels espais a:
    - Incloure un missatge de responsabilitat social o lluita contra l'addicció;
    - En el cas de les activitats de bingo, ruleta, punt i banca, black jack, pòquer, apostes màquines d'atzar i apostes creuades, incloure una advertència estandarditzada (pantalla completa al final de l'espai o banda inferior durant tot l'espai) amb els logos d'advertència sobre joc responsable i prohibició de jugar a menors de 18 anys; (*nova disposició per la revisió del Codi*)
    - En el cas de les activitats de bingo, ruleta, punt i banca, black jack, pòquer, apostes màquines d'atzar i apostes creuades, limitar els bonus de benvinguda a 200 € (*nova disposició per la revisió del Codi*)
    - En el cas concret de les retransmissions en directe es prohibeix l'oferta de bonus o promocions (*nova disposició per la revisió del Codi*)

En relació amb la **protecció de menors d'edat**, l'epígraf 7 prohibeix les comunicacions comercials que:

- S'adrecin a menors de 18 anys;
- suggereixin que els menors poden jugar o realitzar apostes;
- utilitzin o incloguin menors o estiguin protagonitzats per menors de 25 anys (*nova disposició per la revisió del Codi*);
- incitin directament o indirectament els menors a la pràctica de el joc;
- explotin l'especial relació de confiança que dipositen en els seus pares o d'altres persones relacionades amb programació o activitats centrades en menors d'edat;
- presentin el joc com a senyal de maduresa o com un regal.

Quant als **principis d'autoregulació de les comunicacions comercials als serveis de comunicació audiovisual**, es fa especial èmfasi en **l'horari d'emissió** de les comunicacions comercials i l'autopromoció de l'activitat de joc i s'estableix:

- No emissió en franges de programació infantil, entesa com la programació senyalitzada com *especialment recomanada per a la infància* i *no recomanada per a menors de 7 anys* (en consonància amb el Código de Autorregulación sobre Contenidos Televisivos e Infancia).
- **Televisió**: les comunicacions comercials i autopromocions d'activitats de joc de ruleta, punt i banca, black jack, pòquer i apostes esportives o hípiques només es poden emetre entre les 22 h i les 6 h.

- **Ràdio**: les comunicacions comercials i autopromocions d'activitats de joc de ruleta, punt i banca, black jack, pòquer i apostes esportives o hípiques no es poden emetre en les franges de protecció reforçada que fixa la Llei 7/2010.

S'estableix una excepció: es permet l'emissió de publicitat d'apostes esportives o hípiques "durant les retransmissions dels esdeveniments esportius, des de l'inici al final, inclosos descansos i interrupcions reglamentàries, sigui sobre l'esdeveniment que es retransmet o sobre d'altres que s'enquadrin en la mateixa competició esportiva".

En relació amb la publicitat televisiva del patrocini, s'indica que es respectaran les condicions que estableix la Llei general de la comunicació audiovisual (Llei 7/2010,de 31 de març) i la lletra *e* de l'article 12 del Reial decret 1624/2011, de 14 de novembre, pel qual s'aprova el Reglament de desenvolupament de la Llei general de la comunicació audiovisual.

4.2.2 Altres

El CAC, mitjançant **el Fòrum d'entitats de persones usuàries de l'audiovisual**, conscient que la força de l'activitat del joc en línia anava en augment, i que, des de la perspectiva de salut pública, la seva publicitat (especialment per televisió i Internet) podia causar un fort impacte en els infants i adolescents, ja l'any 2014 va elaborar el document "Els menors i la publicitat dels jocs d'atzar en línia" amb la finalitat d'aportar propostes per fomentar les bones pràctiques en aquest sector. Posteriorment, el 2016, va elaborar el document "Amb els joves no s'hi juga" en què analitzava la publicitat del joc en línia, a la vegada que introduïa un seguit de propostes de bones pràctiques per minimitzar-ne els efectes en col·lectius vulnerables.

4.2.3 YouTube. Les normes de la comunitat

Un apartat de l'Ajuda de YouTube titulat "Venda d'articles il·legals o regulats" (https://support.google.com/youtube/answer/9229611?hl=ca) explicita que la plataforma no permet contingut destinat a vendre determinats articles i serveis, entre els quals esmenta els **casinos en línia**:

> "No publiquis contingut a YouTube que estigui pensat per vendre directament qualsevol dels articles que es detallen a continuació o que inclogui enllaços a llocs web on es venguin aquests articles. No està permès possibilitar la venda d'aquests articles publicant enllaços, una adreça electrònica, un número de telèfon o altres mitjans per contactar**."**

Aquesta política s'aplica als **vídeos**, a les **descripcions dels vídeos**, als **comentaris**, a les **reproduccions en directe** i a **qualsevol altre producte o funció** de YouTube. La plataforma indica, també, entre altres exemples, com a contingut prohibit:

> "Incloure un enllaç a un casino en línia a la descripció o als comentaris del vídeo"

5. Metodologia

La metodologia operacionalitza les diferents obligacions legals i normes d'autoregulació vigents, de manera que s'adapta a cada tipus de servei audiovisual. Així, s'han definit variables genèriques, que s'apliquen a totes les tipologies de continguts audiovisuals, independentment del mitjà, i d'altres de pròpies de cada un.

5.1 Variables d'anàlisi genèriques

A tots els mitjans s'analitzen les variables següents:

a) **Identificació de les comunicacions comercials i distinció respecte dels continguts editorials**
   Mitjançant l'aparició del rètol "publicitat" inserit dins d'un bloc publicitari o d'una menció per part de la locució.

b) **Oferiment de bonus de joc o promocions**
   Presència d'una promoció en què s'ofereix una quantitat econòmica per jugar al web d'un operador de joc i apostes o bé altres avantatges.

c) **Respecte del principi de responsabilitat social**
   Presència dels elements següents:

   - banalització dels potencials efectes perjudicials del joc sobre les persones,
   - incitació a comportaments antisocials o discriminatoris,
   - desacreditació de les persones que no juguen,
   - devaluació de l'esforç en comparació amb el joc,
   - altres elements.

d) **Respecte del principi de joc responsable**
   Presència d'una referència gràfica (mitjançant el logotip "Jugar bien"), textual o verbal (mitjançant el missatge "Juga amb responsabilitat") en relació amb el joc responsable.

   A més, s'estudia la presència dels elements següents:

   - aparició de persones de rellevància o notorietat pública,
   - incitació a la pràctica compulsiva o irreflexiva del joc,

- ofertes de préstecs,
- vinculació amb l'èxit personal, social o professional,
- apel·lació al fet que l'habilitat, la perseverança i l'instint de la persona que juga o el seu domini de la plataforma d'apostes constitueixen elements determinants de l'èxit en l'activitat de joc,
- presentació del joc com una activitat econòmica,
- altres elements.

e) Respecte del principi de protecció de les persones menors d'edat

Presència de l'advertiment de continguts prohibits a persones de menys de 18 anys, ja sigui mitjançant una referència gràfica (logotip), textual o verbal.

A més, s'estudia la presència dels elements següents:

- incitació directa o indirecta a les persones menors d'edat a la pràctica del joc,
- disseny o contingut susceptible d'atreure la seva atenció,
- aparició de persones de rellevància o notorietat pública que resultin atractives específicament per al públic menor d'edat,
- altres elements.

5.2 Variables pròpies de cada servei

5.2.1 Canals de televisió i emissores de ràdio lineals

S'identifiquen totes les formes publicitàries de joc i apostes en línia emeses durant el període d'anàlisi. Les variables analitzades són les següents:

- **Format.** Espot, patrocini, telepromoció, falca radiofònica, menció publicitària, etc.
- **Horari.** Es delimita si l'hora d'emissió té lloc en horari no protegit, protegit o en les franges de protecció reforçada segons el que estableix la Llei de l'Estat 7/2010, de 31 de març, general de la comunicació audiovisual.
- **Context d'emissió.** La ubicació de la publicitat en relació amb la programació anterior, simultània o posterior a la seva emissió.
- **Modalitat de joc.** Apostes esportives, pòquer, ruleta, etc.
- **Prescripció**. Identificació de l'oferiment del servei a càrrec de persones de l'equip del programa en què s'insereix la comunicació comercial o de persones externes.

5.2.2 Webs dels prestadors de serveis de televisió

S'identifiquen totes les comunicacions comercials diferents:

a) Que apareixen al web en qualsevol format (audiovisual, gràfic o textual).
b) Inserides en els vídeos en *streaming* (difusió contínua) o del servei a la carta.

A més, s'analitzen les variables següents:

- **Format**. Bàners, elements emergents i espots inserits durant la reproducció dels vídeos.
- **Context d'emissió**. Ubicació a la web mateixa o aparició durant la reproducció d'un vídeo concret.

5.2.3 Plataformes d'intercanvi de vídeos

S'analitzen aquells continguts allotjats a les plataformes d'intercanvi de vídeos amb elements de promoció del joc i les apostes:

- Presentació del joc com una activitat econòmica.
- Vinculació dels coneixements i la perseverança de la persona que juga amb l'èxit en el joc i les apostes.
- Missatges complaents entorn de l'activitat de joc o en què s'insta a jugar.
- Altres elements de risc.

6. Consideració del caràcter publicitari de la presència d'un producte, servei o marca als continguts no lineals emesos a internet

La presència o la menció explícita d'un producte, servei o marca en el marc dels vídeos analitzats es considera comunicació comercial:

a) Quan s'utilitza un reclam de compra referit al producte, servei o marca. S'hi inclou la presència de missatges explícits que insten a la compra, la difusió de dades que en permetin l'adquisició, així com l'oferiment de regals o recompenses.

b) En cas d'absència d'un reclam de compra, la presència d'un producte, marca o servei tindrà la consideració de publicitat quan es compleixi almenys una de les condicions següents:

    a. La presència d'un discurs de complaença en relació amb el producte, servei o marca, ja sigui per l'explicitació de les seves possibles virtuts o avantatges o per la presentació d'una situació implícita de caire complaent.

    b. La prominència en la referència al producte, servei o marca, per la recurrència de la seva presència dins del vídeo o per la manera com es presenta o destaca (on s'inclou el grau d'interacció del o de la *youtuber* amb el producte).

        No es considera presència amb prominència la simple menció o presència d'un producte, servei o marca de manera puntual o circumstancial en el vídeo.

7. Presència de publicitat de joc i apostes als mitjans lineals

7.1 Televisió

Es constata la presència de publicitat de joc i apostes en cinc canals generalistes (**Telecinco**, **Cuatro**, **Antena 3 TV**, **laSexta** i **8tv**) i dos canals especialitzats en esports (**Gol** i **Movistar LaLiga**). La publicitat en qüestió adopta formats diversos i apareix en proporcions diferents segons el mitjà.

No s'observa publicitat de joc i apostes en les emissions analitzades de **TV3**, **Esport3**, **La1** i **TDP**.

A la figura següent s'il·lustra aquesta informació distingint entre canals privats (vermell) i canals públics (blau).

Figura 1. Presència de publicitat de joc i apostes a la televisió

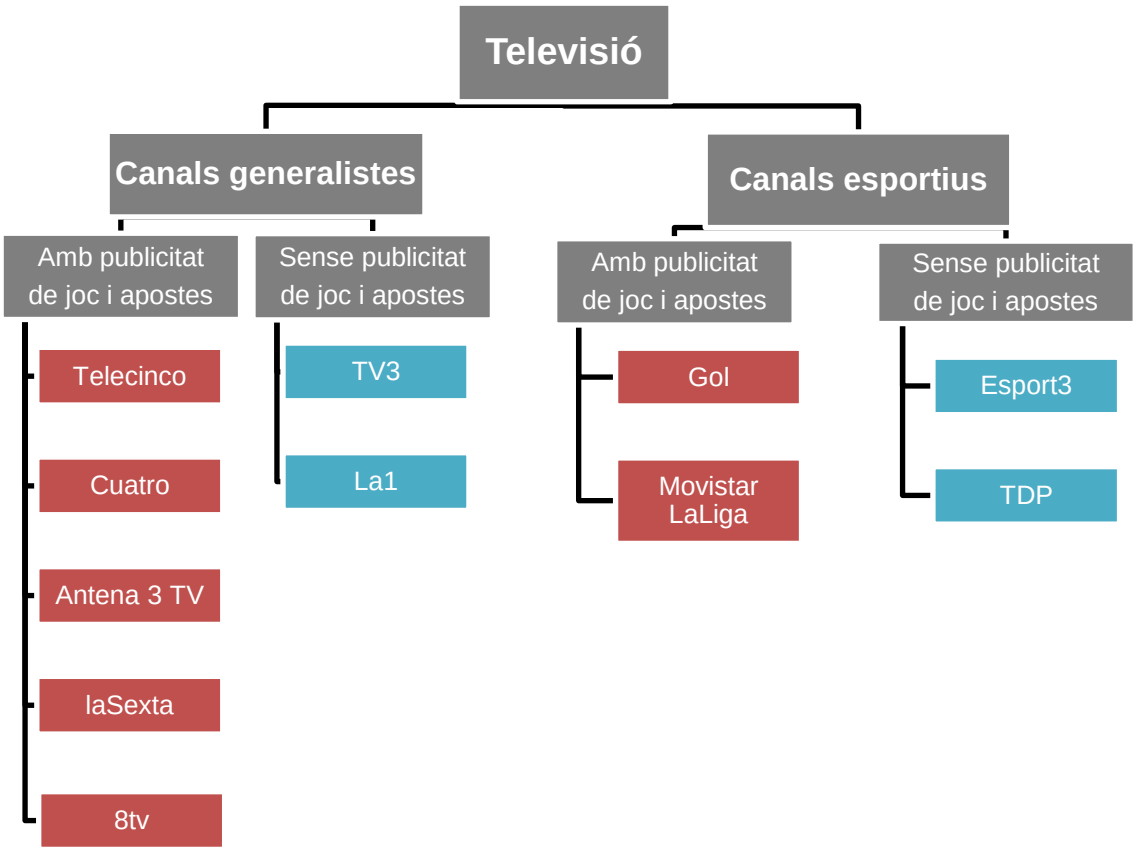

7.1.1 Telecinco

Durant el període analitzat s'ha detectat l'emissió d'**una comunicació comercial**, en forma d'**espot**. S'anuncia l'operador de joc i apostes PokerStars, dedicat al pòquer.

Quadre 1. Telecinco. Emissions de comunicacions comercials de joc i apostes. Espots

Modalitat	Operador de joc i apostes	Nombre d'emissions	Total per modalitat
Pòquer	PokerStars	1	1
Total			**1**

L'espot en qüestió s'emet dins d'un bloc publicitari en la pausa d'una sèrie, en horari no protegit.

Quadre 2. Telecinco. Context d'emissió de les comunicacions comercials de joc i apostes. Espots

Modalitat	Operador de joc i apostes	Data	Hora inici	Horari	Context d'emissió
Pòquer	PokerStars	18/12/2019	01:50:55	No protegit	Bloc publicitari. Emès en una pausa de la sèrie *La que se avecina*.

El quadre següent analitza l'espot de PokerStars des del punt de vista del respecte o no als principis generals de les comunicacions comercials de les activitats de joc i apostes.

Quadre 3. Telecinco. Anàlisi dels continguts publicitaris de joc i apostes. Espots diferents

Identificació			Anàlisi en relació amb el respecte als principis generals de les comunicacions comercials de les activitats de joc i apostes									
				Responsabilitat social		Joc responsable						
Operador de joc i apostes	**Modalitat**	**Identificació de la publicitat?**	**Protecció de menors d'edat**	**Missatge "Joc segur"**	**Continguts contraris**	**Missatge "Jugar bé"**	**Missatge "Juga amb responsabilitat"**	**Missatge autoexclusió**	**Oferiment de bonus o promos?**	**Presència de persones famoses?**	**Altres elements que propicien una decisió no reflexiva**
PokerStars (espot 20")	Pòquer	Sí (emissió dins d'un bloc publicitari)	Advertiment +18 anys	Inclou missatge	Cap element contrari	No inclou missatge	Inclou missatge	No inclou missatge	No	No	Insta a jugar de manera immediata "Regístrate ahora y clasifícate gratis"

7.1.2 Cuatro

Durant el període analitzat s'ha detectat l'emissió de **6 espots**. Corresponen a tres operadors de joc i apostes (Bet365, Codere i William Hill), i la modalitat de joc anunciada són les apostes esportives en tots els casos.

Quadre 4. Cuatro. Emissions de comunicacions comercials de joc i apostes. Espots

Modalitat	Operador de joc i apostes	Nombre d'emissions	Total per modalitat
Apostes esportives	Bet365	2	6
	Codere	2	
	William Hill	2	
Total			**6**

Tots els espots s'emeten dins de blocs publicitaris: 2 durant la pausa prèvia i de la mitja part d'un partit de futbol, en horari de protecció reforçada; i 4 durant les pauses de programes d'entreteniment i reportatges, en horari no protegit.

Quadre 5. Cuatro. Context d'emissió de les comunicacions comercials de joc i apostes. Espots

Modalitat	Operador de joc i apostes	Data	Hora inici	Horari	Context d'emissió
Apostes esportives	Bet365	18/12/2019	17:59:53	Protecció reforçada	Retransmissió esportiva. Emès durant la pausa publicitària prèvia al partit de futbol Bergantiños FC - Sevilla FC (Copa del Rei).
		18/12/2019	19:00:34	Protecció reforçada	Retransmissió esportiva. Emès durant la pausa publicitària de la mitja part del partit de futbol Bergantiños FC - Sevilla FC (Copa del Rei).
	Codere	18/12/2019	01:23:54	No protegit	Bloc publicitari. Emès en una pausa del programa *En el punto de mira.*
		18/12/2019	01:39:42	No protegit	Bloc publicitari. Emès en una pausa del programa *En el punto de mira.*
	William Hill	18/12/2019	00:08:38	No protegit	Bloc publicitari. Emès en una pausa del programa *En el punto de mira.*
		18/12/2019	23:20:25	No protegit	Bloc publicitari. Emès en una pausa del programa *Ven a cenar conmigo*.

El quadre següent mostra les formes publicitàries diferents (5 espots) en relació amb el respecte o no als principis generals de les comunicacions comercials de les activitats de joc i apostes.

Quadre 6. Cuatro. Anàlisi dels continguts publicitaris de joc i apostes. Espots diferents

Identificació			Anàlisi en relació amb el respecte als principis generals de les comunicacions comercials de les activitats de joc i apostes									
				Responsabilitat social		Joc responsable						
Operador de joc i apostes	**Modalitat**	**Identificació de la publicitat?**	**Protecció de menors d'edat**	**Missatge "Joc segur"**	**Continguts contraris**	**Missatge "Jugar bé"**	**Missatge "Juga amb responsabilitat"**	**Missatge autoexclusió**	**Oferiment de bonus o promos?**	**Presència de persones famoses?**	**Altres elements que propicien una decisió no reflexiva**
Bet365 (espot 20")	Apostes esportives	Sí (emissió dins d'un bloc publicitari)	Advertiment +18 anys	Inclou missatge	Cap element contrari	No inclou missatge	Inclou missatge	No inclou missatge	No	Sí (l'actor José Coronado)	Insta a jugar de manera immediata: "Apuesta ahora en este partido"
Codere (espot 20")	Apostes esportives	Sí (emissió dins d'un bloc publicitari)	Advertiment +18 anys	Inclou missatge	Cap element contrari	No inclou missatge	Inclou missatge	Inclou missatge	Sí (10 €)	Sí (futbolistes del Reial Madrid en actiu: Hazard, Modric, Casemiro, Kroos i altres no identificats)	No
Codere (espot 20")	Apostes esportives	Sí (emissió dins d'un bloc publicitari)	Advertiment +18 anys	Inclou missatge	Cap element contrari	No inclou missatge	Inclou missatge	Inclou missatge	Sí (10 €)	Sí (futbolistes del Reial Madrid en actiu Hazard, Vinicius, James, Mariano, Aréola i altres no identificats)	No
William Hill (espot 20")	Apostes esportives	Sí (emissió dins d'un bloc publicitari)	Advertiment +18 anys	Inclou missatge	Cap element contrari	No inclou missatge	Inclou missatge	No inclou missatge	No	No	No
William Hill (espot 20")	Apostes esportives	Sí (emissió dins d'un bloc publicitari)	Advertiment +18 anys	Inclou missatge	Cap element contrari	No inclou missatge	Inclou missatge	No inclou missatge	Sí ("cuotón extra")	No	No

7.1.3 Antena 3 TV

Durant el període analitzat s'ha detectat l'emissió de **4 espots**, que es refereixen a tres operadors de joc i apostes. Quant a la modalitat de joc anunciada, 2 espots corresponen a apostes esportives (Codere i Sportium) i 2 espots a jocs de casino (PokerStars i Sportium).

Quadre 7 . Antena 3 TV. Emissions de comunicacions comercials de joc i apostes. Espots

Modalitat	Operador de joc i apostes	Nombre d'emissions	Total per modalitat
Apostes esportives	Codere	1	2
	Sportium	1	
Blackjack, ruleta i slots	Sportium	1	1
Pòquer	PokerStars	1	1
Total			**4**

El context d'emissió dels 4 espots es troba en els blocs publicitaris, en les pauses d'una pel·lícula per a televisió que s'ofereix en horari no protegit.

Quadre 8. Antena 3 TV. Context d'emissió de les comunicacions comercials de joc i apostes. Espots

Modalitat	Operador de joc i apostes	Data	Hora inici	Horari	Context d'emissió
Apostes esportives	Codere	18/12/2019	01:48:42	No protegit	Bloc publicitari. Emès en una pausa de la pel·lícula per a televisió *Atracción prohibida.*
	Sportium	18/12/2019	01:49:03	No protegit	Bloc publicitari. Emès en una pausa de la pel·lícula per a televisió *Atracción prohibida.*
Blackjack, ruleta i slots	Sportium	18/12/2019	01:57:01	No protegit	Bloc publicitari. Emès en una pausa de la pel·lícula per a televisió *Atracción prohibida.*
Pòquer	PokerStars	18/12/2019	01:51:14	No protegit	Bloc publicitari. Emès en una pausa de la pel·lícula per a televisió *Atracción prohibida.*

També s'emet un programa de televenda en directe, *Live Casino*, que promociona la pàgina web *sportium.es*. L'espai presenta les característiques pròpies d'un programa de televisió (careta d'entrada, senyalització, copyright final, etc.). La presentadora explica el funcionament de diferents modalitats de joc (blackjack, ruleta, slots), mentre mostra i comenta diverses partides. Insta les persones teleespectadores a visitar i registrar-se al web sportium.es, i explica les promocions i els bonus de joc que s'hi ofereixen. El programa s'emet de matinada, concretament de 3.10 h a 3.55 h (horari no protegit).

Els dos quadres següents aborden el respecte o no als principis generals de les comunicacions comercials de les activitats de joc i apostes, tant pels espots diferents (4) com pel programa de televenda *Live Casino*.

Quadre 9. Antena 3 TV. Anàlisi dels continguts publicitaris de joc i apostes. Espots diferents

Identificació			Anàlisi en relació amb el respecte als principis generals de les comunicacions comercials de les activitats de joc i apostes									
				Responsabilitat social		Joc responsable						
Operador de joc i apostes	**Modalitat**	**Identificació de la publicitat?**	**Protecció de menors d'edat**	**Missatge "Joc segur"**	**Continguts contraris**	**Missatge "Jugar bé"**	**Missatge "Juga amb responsabilitat"**	**Missatge autoexclusió**	**Oferiment de bonus o promos?**	**Presència de persones famoses?**	**Altres elements que propicien una decisió no reflexiva**
Codere (espot 20")	Apostes esportives	Sí (emissió dins d'un bloc publicitari)	Advertiment +18 anys	Inclou missatge	Cap element contrari	No inclou missatge	Inclou missatge	Inclou missatge	Sí (10 €)	Sí (futbolistes del Reial Madrid en actiu: Hazard, Modric, Casemiro, Kroos i altres no identificats)	No
PokerStars (espot 20")	Pòquer	Sí (emissió dins d'un bloc publicitari)	Advertiment +18 anys	Inclou missatge	Cap element contrari	No inclou missatge	Inclou missatge	No inclou missatge	No	No	Insta a jugar de manera immediata "Regístrate ahora y clasifícate gratis "
Sportium (espot 20")	Apostes esportives	Sí (emissió dins d'un bloc publicitari)	Advertiment +18 anys	Inclou missatge	Cap element contrari	No inclou missatge	Inclou missatge	Inclou missatge	Sí (fins a 100€)	No	No
Sportium (espot 20")	Blackjack, ruleta i slots	Sí (emissió dins d'un bloc publicitari)	Advertiment +18 anys	Inclou missatge	Cap element contrari	Inclou missatge	Inclou missatge	Inclou missatge	Sí (10 €)	No	Insta a jugar de manera immediata "Regístrate ahora es sportium.es y ven a jugar conmigo"

Quadre 10. Antena 3 TV. Anàlisi dels continguts publicitaris de joc i apostes. Programes de televenda

Identificació			Anàlisi en relació amb el respecte als principis generals de les comunicacions comercials de les activitats de joc i apostes									
				Responsabilitat social		Joc responsable						
Operador de joc i apostes	**Modalitat**	**Identificació de la publicitat?**	**Protecció de menors d'edat**	**Missatge "Joc segur"**	**Continguts contraris**	**Missatge "Jugar bé"**	**Missatge "Juga amb responsabilitat"**	**Missatge autoexclusió**	**Oferiment de bonus o promos?**	**Presència de persones famoses?**	**Altres elements que propicien una decisió no reflexiva**
Sportium (Televenda)	Ruleta, slots i blackjack	No (presenta les característiques pròpies d'un programa televisiu: careta d'entrada, senyalització, durada extensa, informació de producció i *copyright* final)	Advertiment +18 anys	Inclou missatge	Cap element contrari	No inclou missatge	Inclou missatge	No inclou missatge	Sí (diverses promocions: 10€, 20€, etc.)	No	No

7.1.4 laSexta

Durant el període analitzat s'ha detectat l'emissió de **10 espots**. Es constata la presència de cinc operadors de joc i apostes (Codere, Party Casino, PokerStars, Sportium i William Hill). Les modalitats de joc anunciades es concreten en apostes esportives (7 espots), pòquer (2) i casino (1).

Quadre 11. laSexta. Emissions de comunicacions comercials de joc i apostes. Espots

Modalitat	Operador de joc i apostes	Nombre d'emissions	Total per modalitat
Apostes esportives	Codere	2	7
	Sportium	2	
	William Hill	3	
Casino	Party Casino	1	1
Pòquer	PokerStars	2	2
Total			**10**

Pel que fa al context d'emissió, tots els espots s'emeten dins de blocs publicitaris, en les pauses de diferents llargmetratges i d'un programa d'entreteniment. Aquestes comunicacions comercials s'emeten sempre en horari no protegit.

Quadre 12. laSexta. Context d'emissió de les comunicacions comercials de joc i apostes. Espots

Modalitat	Operador de joc i apostes	Data	Hora inici	Horari	Context d'emissió
Apostes esportives	Codere	18/12/2019	00:02:46	No protegit	Bloc publicitari. Emès en una pausa del llargmetratge *Dirty Grandpa*.
		18/12/2019	01:33:02	No protegit	Bloc publicitari. Emès en una pausa del llargmetratge *Proyecto: demonio azul*.
	Sportium	18/12/2019	01:33:42	No protegit	Bloc publicitari. Emès en una pausa del llargmetratge *Proyecto: demonio azul*.
		18/12/2019	23:30:32	No protegit	Bloc publicitari. Emès en una pausa del llargmetratge *La noche de las bestias*.
	William Hill	18/12/2019	00:12:04	No protegit	Bloc publicitari. Emès en una pausa del llargmetratge *Dirty Grandpa*.
		18/12/2019	01:41:37	No protegit	Bloc publicitari. Emès en una pausa del llargmetratge *Proyecto: demonio azul*.
		18/12/2019	23:25:19	No protegit	Bloc publicitari. Emès en una pausa del llargmetratge *La noche de las bestias*.
Casino	Party Casino	18/12/2019	01:32:21	No protegit	Bloc publicitari. Emès en una pausa del llargmetratge *Proyecto: demonio azul*.
Pòquer	PokerStars	18/12/2019	01:35:53	No protegit	Bloc publicitari. Emès en una pausa del llargmetratge *Proyecto: demonio azul*.
		18/12/2019	22:19:22	No protegit	Bloc publicitari. Emès en una pausa del programa *El intermedio.*

També s'emet un programa de televenda en directe, *Live Casino*, que promociona la pàgina web *sportium.es*. Es tracta del mateix programa que s'emet a Antena 3 TV però una edició diferent. El programa s'emet de matinada, concretament de 2.51 h a 3.36 h (horari no protegit) i inclou una sobreimpressió amb el text "Redifusión".

Els dos quadres següents aborden el respecte o no als principis generals de les comunicacions comercials de les activitats de joc i apostes, tant pels espots diferents (8) com pel programa de televenda *Live Casino*.

Quadre 13. laSexta. Anàlisi dels continguts publicitaris de joc i apostes. Espots diferents

Identificació			Anàlisi en relació amb el respecte als principis generals de les comunicacions comercials de les activitats de joc i apostes									
				Responsabilitat social		Joc responsable						
Operador de joc i apostes	**Modalitat**	**Identificació de la publicitat?**	**Protecció de menors d'edat**	**Missatge "Joc segur"**	**Continguts contraris**	**Missatge "Jugar bé"**	**Missatge "Juga amb responsabilitat"**	**Missatge autoexclusió**	**Oferiment de bonus o promos?**	**Presència de persones famoses?**	**Altres elements que propicien una decisió no reflexiva**
Codere (espot 20")	Apostes esportives	Sí (emissió dins d'un bloc publicitari)	Advertiment +18 anys	Inclou missatge	Cap element contrari	No inclou missatge	Inclou missatge	Inclou missatge	Sí (10 €)	Sí (futbolistes del Reial Madrid en actiu: Hazard, Modric, Casemiro, Kroos i altres no identificats)	No
Codere (espot 20")	Apostes esportives	Sí (emissió dins d'un bloc publicitari)	Advertiment +18 anys	Inclou missatge	Cap element contrari	No inclou missatge	Inclou missatge	Inclou missatge	Sí (10 €)	Sí (futbolistes del Reial Madrid en actiu: Modric, Hazard, Vinicius, James, Mariano, Aréola i altres no identificats)	No
Party Casino (espot 20")	Casino	Sí (emissió dins d'un bloc publicitari)	Advertiment +18 anys	No inclou missatge	Cap element contrari	Inclou missatge	Inclou missatge	Inclou missatge	Sí (fins a 200€)	No	No
PokerStars (espot 20")	Pòquer	Sí (emissió dins d'un bloc publicitari)	Advertiment +18 anys	Inclou missatge	Cap element contrari	No inclou missatge	Inclou missatge	No inclou missatge	No	No	Insta a jugar de manera immediata "Regístrate ahora y clasifícate gratis "
Sportium (espot 20" doblar dep)	Apostes esportives	Sí (emissió dins d'un bloc publicitari)	Advertiment +18 anys	Inclou missatge	Cap element contrari	No inclou missatge	Inclou missatge	Inclou missatge	Sí (fins a 100€)	No	No
Sportium (espot 20"efectivo)	Apostes esportives	Sí (emissió dins d'un bloc publicitari)	Advertiment +18 anys	Inclou missatge	Cap element contrari	No inclou missatge	Inclou missatge	Inclou missatge	No	No	No
William Hill (espot 20")	Apostes esportives	Sí (emissió dins d'un bloc publicitari)	Advertiment +18 anys	Inclou missatge	Cap element contrari	No inclou missatge	Inclou missatge	No inclou missatge	Sí ("cuotón extra")	No	No

Identificació			Anàlisi en relació amb el respecte als principis generals de les comunicacions comercials de les activitats de joc i apostes									
				Responsabilitat social		Joc responsable						
Operador de joc i apostes	**Modalitat**	**Identificació de la publicitat?**	**Protecció de menors d'edat**	**Missatge "Joc segur"**	**Continguts contraris**	**Missatge "Jugar bé"**	**Missatge "Juga amb responsabilitat"**	**Missatge autoexclusió**	**Oferiment de bonus o promos?**	**Presència de persones famoses?**	**Altres elements que propicien una decisió no reflexiva**
William Hill (espot 20")	Apostes esportives	Sí (emissió dins d'un bloc publicitari)	Advertiment +18 anys	Inclou missatge	Cap element contrari	No inclou missatge	Inclou missatge	No inclou missatge	No	No	No

Quadre 14. laSexta. Anàlisi dels continguts publicitaris de joc i apostes. Programes de televenda

Identificació			Anàlisi en relació amb el respecte als principis generals de les comunicacions comercials de les activitats de joc i apostes									
				Responsabilitat social		Joc responsable						
Operador de joc i apostes	**Modalitat**	**Identificació de la publicitat?**	**Protecció de menors d'edat**	**Missatge "Joc segur"**	**Continguts contraris**	**Missatge "Jugar bé"**	**Missatge "Juga amb responsabilitat"**	**Missatge autoexclusió**	**Oferiment de bonus o promos?**	**Presència de persones famoses?**	**Altres elements que propicien una decisió no reflexiva**
Sportium (Televenda)	Ruleta, slots i blackjack	No (presenta les característiques pròpies d'un programa televisiu: careta d'entrada, senyalització, durada extensa, informació de producció i *copyright* final)	Advertiment +18 anys	Inclou missatge	Cap element contrari	No inclou missatge	Inclou missatge	No inclou missatge	Sí (diverses promocions: 10€, triplicar dipòsit, etc.)	No	No

7.1.5 8tv

Durant el període analitzat s'ha detectat l'emissió de **quatre repeticions del mateix espot** d'apostes esportives de l'operador Suertia.

Quadre 15. 8tv. Emissions de comunicacions comercials de joc i apostes. Espots

Modalitat	Operador de joc i apostes	Nombre d'emissions	Total per modalitat
Apostes esportives	Suertia	4	4
Total			**4**

El context d'emissió dels anuncis es concreta dins de blocs publicitaris, en les pauses de programes de ficció i d'un programa d'esoterisme i paraciència. Tres s'emeten en horari no protegit i un s'emet en horari protegit, concretament a les 21.58 h, dos minuts abans que comenci la franja de no protecció.

Quadre 16. 8tv. Context d'emissió de les comunicacions comercials de joc i apostes. Espots

Modalitat	Operador de joc i apostes	Data	Hora inici	Horari	Context d'emissió
Apostes esportives	Suertia	18/12/2019	00:43:58	No protegit	Bloc publicitari. Emès en una pausa del programa *Misteris amb Sebastià D'Arbó*.
		18/12/2019	00:57:48	No protegit	Bloc publicitari. Emès en una pausa del programa *Misteris amb Sebastià D'Arbó*.
		18/12/2019	21:58:02	Protegit	Bloc publicitari. Emès en una pausa entre la sèrie *Plats bruts* i el llargmetratge *Agente doble en Berlín*.
		18/12/2019	23:06:36	No protegit	Bloc publicitari. Emès en una pausa del llargmetratge *Agente doble en Berlín*.

El quadre següent analitza l'espot en qüestió, en funció del respecte o no als principis generals de les comunicacions comercials de les activitats de joc i apostes.

Quadre 17. 8tv. Anàlisi dels continguts publicitaris de joc i apostes. Espots diferents

Identificació			Anàlisi en relació amb el respecte als principis generals de les comunicacions comercials de les activitats de joc i apostes									
				Responsabilitat social		Joc responsable						
Operador de joc i apostes	**Modalitat**	**Identificació de la publicitat?**	**Protecció de menors d'edat**	**Missatge "Joc segur"**	**Continguts contraris**	**Missatge "Jugar bé"**	**Missatge "Juga amb responsabilitat"**	**Missatge autoexclusió**	**Oferiment de bonus o promos?**	**Presència de persones famoses?**	**Altres elements que propicien una decisió no reflexiva**
Suertia (espot 20")	Apostes esportives	Sí (emissió dins d'un bloc publicitari)	Advertiment +18 anys	Inclou missatge	Cap element contrari	No inclou missatge	Inclou missatge	Inclou missatge	No	No	Insta a jugar de manera immediata "Regístrate ya y descubre una casa de apuestas top"

7.1.6 GOL

Durant el període analitzat s'ha detectat l'emissió de **15 espots, 5 telepromocions i 2 cartrons publicitaris**. Aquestes comunicacions comercials corresponen a set operadors de joc i apostes (Bet365, Betway, Bwin, Luckia, Sportium, Starvegas i William Hill).

Pel que fa a la modalitat de joc anunciada, 20 de les comunicacions comercials es refereixen a apostes esportives i 2 són de jocs (slots, casino, bingo i ruleta).

Quadre 18. GOL. Emissions de comunicacions comercials de joc i apostes. Espots

Modalitat	Operador de joc i apostes	Nombre d'emissions	Total per modalitat
Apostes esportives	Bet365	2	13
	Betway	1	
	Bwin	5	
	Luckia	2	
	Sportium	2	
	William Hill	1	
Slots, casino, bingo i ruleta	Starvegas	2	2
Total			**15**

Quadre 19. GOL. Emissions de comunicacions comercials de joc i apostes. Telepromocions

Modalitat	Operador de joc i apostes	Nombre d'emissions
Apostes esportives	Bwin	2
	Sportium	3
Total		**5**

Quadre 20. GOL. Emissions de comunicacions comercials de joc i apostes. Cartrons publicitaris

Modalitat	Operador de joc i apostes	Nombre d'emissions
Apostes esportives	Bwin	1
	Sportium	1
Total		**2**

L'emissió de publicitat d'apostes esportives en horari protegit està vinculada a l'horari del partit retransmès (14 hores). A banda, la publicitat de jocs (slots, casino, bingo i ruleta) s'ofereix sempre en horari no protegit.

Tots els espots s'emeten dins de bloc publicitari, corresponent principalment a la mitja part de la retransmissió en directe del partit de futbol Osasuna - Reial Societat.

Quadre 21. GOL. Context d'emissió de les comunicacions comercials de joc i apostes. Espots

Modalitat	Operador de joc i apostes	Data	Hora inici	Horari	Context d'emissió
Apostes esportives	Bet365	22/12/2019	13:52:21	Protegit	Retransmissió esportiva. Emès durant la pausa publicitària prèvia al partit de futbol Osasuna-Reial Societat (Lliga).
		22/12/2019	14:57:09	Protegit	Retransmissió esportiva. Emès durant la pausa publicitària de la mitja part del partit de futbol Osasuna-Reial Societat (Lliga).
	Betway	22/12/2019	14:50:04	Protegit	Retransmissió esportiva. Emès durant la pausa publicitària de la mitja part del partit de futbol Osasuna-Reial Societat (Lliga).
	Bwin	22/12/2019	00:23:54	No protegit	Bloc publicitari. Emès en una pausa del programa *Directo Gol*.
		22/12/2019	14:48:54	Protegit	Retransmissió esportiva. Emès durant la pausa publicitària de la mitja part del partit de futbol Osasuna-Reial Societat (Lliga).
		22/12/2019	14:55:29	Protegit	Retransmissió esportiva. Emès durant la pausa publicitària de la mitja part del partit de futbol Osasuna-Reial Societat (Lliga).
		22/12/2019	21:41:10	Protegit	Bloc publicitari. Emès en una pausa del programa *Directo Gol*.
		22/12/2019	22:43:43	No protegit	Bloc publicitari. Emès en una pausa del programa *Directo Gol*.
	Luckia	22/12/2019	13:53:01	Protegit	Retransmissió esportiva. Emès durant la pausa publicitària prèvia al partit de futbol Osasuna-Reial Societat (Lliga).
		22/12/2019	14:49:43	Protegit	Retransmissió esportiva. Emès durant la pausa publicitària de la mitja part del partit de futbol Osasuna-Reial Societat (Lliga).
	Sportium	22/12/2019	14:54:39	Protegit	Retransmissió esportiva. Emès durant la pausa publicitària de la mitja part del partit de futbol Osasuna-Reial Societat (Lliga).
		22/12/2019	15:00:10	Protegit	Retransmissió esportiva. Emès durant la pausa publicitària de la mitja part del partit de futbol Osasuna-Reial Societat (Lliga).
	William Hill	22/12/2019	13:52:41	Protegit	Retransmissió esportiva. Emès durant la pausa publicitària prèvia al partit de futbol Osasuna-Reial Societat (Lliga).
Slots, casino, bingo i ruleta	Starvegas	22/12/2019	00:54:45	No protegit	Bloc publicitari. Emès en una pausa entre els programes *Directo Gol* i *UFC-Ultimate Fighting Championship*.
		22/12/2019	22:45:14	No protegit	Bloc publicitari. Emès en una pausa del programa *Directo Gol*.

Les telepromocions s'emeten tant dins del programa esportiu *Directo Gol*, com en la pausa publicitària prèvia i de la mitja part del partit.

Quadre 22. GOL. Context d'emissió de les comunicacions comercials de joc i apostes. Telepromocions

Modalitat	Operador de joc	Data	Hora inici	Durada (min:s)	Horari	Context d'emissió
Apostes esportives	Bwin	22/12/2019	13:53:59	1:33	Protegit	Retransmissió esportiva. Emès durant la pausa publicitària prèvia al partit de futbol Osasuna-Reial Societat (Lliga).
		22/12/2019	14:58:09	1:37	Protegit	Retransmissió esportiva. Emès durant la pausa publicitària de la mitja part del partit de futbol Osasuna-Reial Societat (Lliga).
	Sportium	22/12/2019	00:14:08	2:04	No protegit	Emès dins del programa *Directo Gol*.
		22/12/2019	13:45:38	2:03	Protegit	Emès dins del programa *Directo Gol*.
		22/12/2019	23:20:59	2:20	No protegit	Emès dins del programa *Directo Gol*.

Els cartrons publicitaris s'emeten dins del programa esportiu *Gol Express*, previ al partit de futbol; i en un moment de la mitja part del partit (després de tornar de la pausa publicitària i just abans de començar la narració de la segona part).

Quadre 23. GOL. Context d'emissió de les comunicacions comercials de joc i apostes. Cartrons publicitaris

Modalitat	Operador de joc	Data	Hora inici	Durada (min:s)	Horari	Context d'emissió
Apostes esportives	Bwin	22/12/2019	14:56:01	0:10	Protegit	Retransmissió esportiva. Emès durant la mitja part del partit de futbol Osasuna-Reial Societat (Lliga). La imatge virtual apareix sobre el terreny de joc.
	Sportium	22/12/2019	13:51:31	0:07	Protegit	Emès dins del programa *Gol Express*, previ al partit de futbol Osasuna-Reial Societat (Lliga).

Els quadres següents mostren l'anàlisi del respecte o no als principis generals de les comunicacions comercials de les activitats de joc i apostes, pel que fa a espots (9), telepromocions (5) i cartrons publicitaris (2) diferents.

Quadre 24. GOL. Anàlisi dels continguts publicitaris de joc i apostes. Espots diferents

Identificació			Anàlisi en relació amb el respecte als principis generals de les comunicacions comercials de les activitats de joc i apostes									
				Responsabilitat social		Joc responsable						
Operador de joc i apostes	**Modalitat**	**Identificació de la publicitat?**	**Protecció de menors d'edat**	**Missatge "Joc segur"**	**Continguts contraris**	**Missatge "Jugar bé"**	**Missatge "Juga amb responsabilitat"**	**Missatge autoexclusió**	**Oferiment de bonus o promos?**	**Presència de persones famoses?**	**Altres elements que propicien una decisió no reflexiva**
Bet365 (espot 20")	Apostes esportives	Sí (emissió dins d'un bloc publicitari)	Advertiment +18 anys	Inclou missatge	Cap element contrari	No inclou missatge	Inclou missatge	No inclou missatge	No	Sí (l'actor José Coronado)	Insta a jugar de manera immediata "Apuesta ahora en este partido"
Betway (espot 30")	Apostes esportives	Sí (emissió dins d'un bloc publicitari)	Advertiment +18 anys	Inclou missatge	Cap element contrari	Inclou missatge	Inclou missatge	Inclou missatge	Sí (fins a 150€)	No	No
Bwin (espot 20" versió bono)	Apostes esportives	Sí (emissió dins d'un bloc publicitari)	Advertiment +18 anys	No inclou missatge	Cap element contrari	Inclou missatge	Inclou missatge	Inclou missatge	Sí (fins a 200€)	No	No
Bwin (espot 20")	Apostes esportives	Sí (emissió dins d'un bloc publicitari)	Advertiment +18 anys	No inclou missatge	Cap element contrari	Inclou missatge	Inclou missatge	Inclou missatge	No	No	No
Luckia (espot 20")	Apostes esportives	Sí (emissió dins d'un bloc publicitari)	Advertiment +18 anys	Inclou missatge	Cap element contrari	No inclou missatge	Inclou missatge	No inclou missatge	Sí (fins a 200€)	No	No
Sportium (espot 20")	Apostes esportives	Sí (emissió dins d'un bloc publicitari)	Advertiment +18 anys	Inclou missatge	Cap element contrari	No inclou missatge	Inclou missatge	Inclou missatge	Sí (fins a 100€)	No	No
Sportium (espot 20")	Apostes esportives	Sí (emissió dins d'un bloc publicitari)	Advertiment +18 anys	Inclou missatge	Cap element contrari	No inclou missatge	Inclou missatge	Inclou missatge	No	No	No
Starvegas (espot 15")	Slots, casino, bingo i ruleta	Sí (emissió dins d'un bloc publicitari)	Advertiment +18 anys	Inclou missatge	Cap element contrari	No inclou missatge	Inclou missatge	No inclou missatge	Sí (30€)	No	No
William Hill (espot 20")	Apostes esportives	Sí (emissió dins d'un bloc publicitari)	Advertiment +18 anys	Inclou missatge	Cap element contrari	No inclou missatge	Inclou missatge	No inclou missatge	Sí ("cuotón extra")	No	No

Quadre 25. GOL. Anàlisi dels continguts publicitaris de joc i apostes. Telepromocions diferents

Identificació			Anàlisi en relació amb el respecte als principis generals de les comunicacions comercials de les activitats de joc i apostes									
				Responsabilitat social		Joc responsable						
Operador de joc i apostes	**Modalitat**	**Identificació de la publicitat?**	**Protecció de menors d'edat**	**Missatge "Joc segur"**	**Continguts contraris**	**Missatge "Jugar bé"**	**Missatge "Juga amb responsabilitat"**	**Missatge autoexclusió**	**Oferiment de bonus o promos?**	**Presència de persones famoses?**	**Altres elements que propicien una decisió no reflexiva**
Bwin (Telepr 1)	Apostes esportives	Sí (emissió dins d'un bloc publicitari i sobreimpressió "Publicidad")	Advertiment +18 anys	Inclou missatge	Cap element contrari	Inclou missatge	Inclou missatge	Inclou missatge	No	No	Insta a jugar de manera immediata "No dejes pasar esta oportunidad"
Bwin (Telepr 2)	Apostes esportives	Sí (emissió dins d'un bloc publicitari i sobreimpressió "Publicidad")	Advertiment +18 anys	Inclou missatge	Cap element contrari	Inclou missatge	Inclou missatge	Inclou missatge	No	No	Insta a jugar de manera immediata "No dejes pasar esta oportunidad"
Sportium (Telepr 1)	Apostes esportives	Sí (sobreimpressió "Publicidad", dins del programa)	Advertiment +18 anys	Inclou missatge	Cap element contrari	No inclou missatge	Inclou missatge	No inclou missatge	Sí (fins a 100€)	Sí (l'exfutbolista i comentarista Julio Salinas)	No
Sportium (Telepr 2)	Apostes esportives	Sí (sobreimpressió "Publicidad", dins del programa)	Advertiment +18 anys	Inclou missatge	Cap element contrari	No inclou missatge	Inclou missatge	No inclou missatge	Sí (100€)	No	Insta a jugar de manera immediata "Date de alta en sportium.es ya mismo"
Sportium (Telepr 3)	Apostes esportives	Sí (sobreimpressió "Publicidad", dins del programa)	Advertiment +18 anys	Inclou missatge	Cap element contrari	No inclou missatge	Inclou missatge	No inclou missatge	Sí (fins a 100€)	Sí (l'exfutbolista i comentarista Julio Salinas)	Insta a jugar de manera immediata "Date de alta en sportium.es ahora mismo"

Quadre 26. GOL. Anàlisi dels continguts publicitaris de joc i apostes. Cartrons publicitaris diferents

Identificació			Anàlisi en relació amb el respecte als principis generals de les comunicacions comercials de les activitats de joc i apostes									
				Responsabilitat social		Joc responsable						
Operador de joc i apostes	**Modalitat**	**Identificació de la publicitat?**	**Protecció de menors d'edat**	**Missatge "Joc segur"**	**Continguts contraris**	**Missatge "Jugar bé"**	**Missatge "Juga amb responsabilitat"**	**Missatge autoexclusió**	**Oferiment de bonus o promos?**	**Presència de persones famoses?**	**Altres elements que propicien una decisió no reflexiva**
Bwin (cartró 10")	Apostes esportives	Sí (sobreimpressió "Publicidad", dins del programa)	Advertiment +18 anys	Inclou missatge	Cap element contrari	No inclou missatge	Inclou missatge	No inclou missatge	No	No	No
Sportium (cartró publ 7")	Apostes esportives	Sí (sobreimpressió "Publicidad", dins del programa)	Advertiment +18 anys	Inclou missatge	Cap element contrari	Inclou missatge	Inclou missatge	Inclou missatge	Sí (fins a 100€)	No	No

7.1.7 Movistar LaLiga

En aquest canal d'emissió en plataformes s'ha analitzat **la retransmissió del partit de futbol entre el FC Barcelona i el Reial Madrid** del 18 de desembre (20 hores). L'anàlisi comprèn la franja horària de 19 a 22 hores, que inclou el programa previ *La casa del fútbol*.

Durant aquest període s'ha detectat l'emissió de **12 espots, 2 telepromocions i 3 cartrons publicitaris**. Aquestes comunicacions comercials es refereixen a vuit operadors de joc i apostes (Bet365, Betfair, Betfred, Betsson, Betway, Bwin, Luckia i Sportium). Totes fan publicitat d'apostes esportives.

Quadre 27. Movistar LaLiga. Emissions de comunicacions comercials de joc i apostes. Espots

Modalitat	Operador de joc i apostes	Nombre d'emissions
Apostes esportives	Bet365	3
	Betfair	2
	Betfred	1
	Betway	2
	Bwin	3
	Sportium	1
Total		**12**

Quadre 28. Movistar LaLiga. Emissions de comunicacions comercials de joc i apostes. Telepromocions

Modalitat	Operador de joc i apostes	Nombre d'emissions
Apostes esportives	Bet365	1
	Betway	1
Total		**2**

Quadre 29. Movistar LaLiga. Emissions de comunicacions comercials de joc i apostes. Cartrons publicitaris

Modalitat	Operador de joc i apostes	Nombre d'emissions
Apostes esportives	Bet365	1
	Betsson	1
	Luckia	1
Total		**3**

L'horari del partit de futbol esmentat (20 h) determina que la franja horària de la retransmissió correspongui a l'horari protegit (i, entre les 19 h i les 20 h, de protecció reforçada).

Quadre 30. Movistar LaLiga. Context d'emissió de les comunicacions comercials de joc i apostes. Espots

Modalitat	Operador de joc i apostes	Data	Hora inici	Horari	Context d'emissió
Apostes esportives	Bet365	18/12/2019	19:54:35	Protecció reforçada	Retransmissió esportiva. Emès durant la pausa publicitària prèvia al partit de futbol FC Barcelona-Reial Madrid (Lliga).
		18/12/2019	20:48:08	Protegit	Retransmissió esportiva. Emès durant la pausa publicitària de la mitja part del partit de futbol FC Barcelona-Reial Madrid (Lliga).
		18/12/2019	20:55:07	Protegit	Retransmissió esportiva. Emès durant la pausa publicitària de la mitja part del partit de futbol FC Barcelona-Reial Madrid (Lliga).
	Betfair	18/12/2019	19:44:37	Protecció reforçada	Bloc publicitari. Emès en una pausa del programa *La casa del fútbol*.
		18/12/2019	20:55:48	Protegit	Retransmissió esportiva. Emès durant la pausa publicitària de la mitja part del partit de futbol FC Barcelona-Reial Madrid (Lliga).
	Betfred	18/12/2019	19:45:28	Protecció reforçada	Bloc publicitari. Emès en una pausa del programa *La casa del fútbol*.
	Betway	18/12/2019	19:43:05	Protecció reforçada	Bloc publicitari. Emès en una pausa del programa *La casa del fútbol*.
		18/12/2019	20:53:23	Protegit	Retransmissió esportiva. Emès durant la pausa publicitària de la mitja part del partit de futbol FC Barcelona-Reial Madrid (Lliga).
	Bwin	18/12/2019	19:46:48	Protecció reforçada	Bloc publicitari. Emès en una pausa del programa *La casa del fútbol*.
		18/12/2019	20:49:39	Protegit	Retransmissió esportiva. Emès durant la pausa publicitària de la mitja part del partit de futbol FC Barcelona-Reial Madrid (Lliga).
		18/12/2019	20:54:26	Protegit	Retransmissió esportiva. Emès durant la pausa publicitària de la mitja part del partit de futbol FC Barcelona-Reial Madrid (Lliga).
	Sportium	18/12/2019	20:59:37	Protegit	Retransmissió esportiva. Emès durant la pausa publicitària de la mitja part del partit de futbol FC Barcelona-Reial Madrid (Lliga).

Quadre 31. Movistar LaLiga. Context d'emissió de les comunicacions comercials de joc i apostes. Telepromocions

Modalitat	Operador de joc	Data	Hora inici	Durada (min:s)	Horari	Context d'emissió
Apostes esportives	Bet365	18/12/2019	20:57:28	1:18	Protegit	Retransmissió esportiva. Emès durant la pausa publicitària de la mitja part del partit de futbol FC Barcelona-Reial Madrid (Lliga).
	Betway	18/12/2019	19:48:38	1:40	Protecció reforçada	Bloc publicitari. Emès en una pausa del programa *La casa del fútbol*.

Quadre 32. Movistar LaLiga. Context d'emissió de les comunicacions comercials de joc i apostes. Cartrons publicitaris

Modalitat	Operador de joc	Data	Hora inici	Durada (min:s)	Horari	Context d'emissió
Apostes esportives	Bet365	18/12/2019	20:56:28	0:08	Protegit	Retransmissió esportiva. Emès durant la mitja part del partit de futbol FC Barcelona-Reial Madrid (Lliga). La imatge virtual apareix sobre el terreny de joc.
	Betsson	18/12/2019	19:51:51	0:09	Protecció reforçada	Emès dins del programa *La casa del fútbol*, previ al partit de futbol FC Barcelona-Reial Madrid (Lliga).
	Luckia	18/12/2019	19:51:39	0:08	Protecció reforçada	Emès dins del programa *La casa del fútbol*, previ al partit de futbol FC Barcelona-Reial Madrid (Lliga).

Els quadres següents observen el respecte o no als principis generals de les comunicacions comercials de les activitats de joc i apostes, en relació amb espots (7), telepromocions (2) i cartrons publicitaris (3) diferents.

Quadre 33. Movistar LaLiga. Anàlisi dels continguts publicitaris de joc i apostes. Espots diferents

Identificació			Anàlisi en relació amb el respecte als principis generals de les comunicacions comercials de les activitats de joc i apostes									
				Responsabilitat social		Joc responsable						
Operador de joc i apostes	**Modalitat**	**Identificació de la publicitat?**	**Protecció de menors d'edat**	**Missatge "Joc segur"**	**Continguts contraris**	**Missatge "Jugar bé"**	**Missatge "Juga amb responsabilitat"**	**Missatge autoexclusió**	**Oferiment de bonus o promos?**	**Presència de persones famoses?**	**Altres elements que propicien una decisió no reflexiva**
Bet365 (espot 20")	Apostes esportives	Sí (emissió dins d'un bloc publicitari)	Advertiment +18 anys	Inclou missatge	Cap element contrari	No inclou missatge	Inclou missatge	No inclou missatge	No	Sí (l'actor José Coronado)	Insta a jugar de manera immediata "Apuesta ahora en este partido"
Betfair	Apostes esportives	Sí (emissió dins d'un bloc publicitari)	Advertiment +18 anys	Inclou missatge	Cap element contrari	Inclou missatge	Inclou missatge	Inclou missatge	Sí (fins a 100€)	No	Insta a jugar de manera immediata "Apuesta ahora en este partido"
Betfred	Apostes esportives	Sí (emissió dins d'un bloc publicitari)	Advertiment +18 anys	Inclou missatge	Cap element contrari	Inclou missatge	Inclou missatge	Inclou missatge	Sí (100€)	No	Insta a jugar de manera immediata "Apuesta ahora en este partido"
Betway (espot 30")	Apostes esportives	Sí (emissió dins d'un bloc publicitari)	Advertiment +18 anys	Inclou missatge	Cap element contrari	Inclou missatge	Inclou missatge	Inclou missatge	Sí (fins a 150€)	No	No
Bwin (espot 20" versió bono)	Apostes esportives	Sí (emissió dins d'un bloc publicitari)	Advertiment +18 anys	No inclou missatge	Cap element contrari	Inclou missatge	Inclou missatge	Inclou missatge	Sí (fins a 200€)	No	No
Bwin (espot 20")	Apostes esportives	Sí (emissió dins d'un bloc publicitari)	Advertiment +18 anys	No inclou missatge	Cap element contrari	Inclou missatge	Inclou missatge	Inclou missatge	No	No	No
Sportium	Apostes esportives	Sí (emissió dins d'un bloc publicitari)	Advertiment +18 anys	Inclou missatge	Cap element contrari	No inclou missatge	Inclou missatge	Inclou missatge	No	No	No

Quadre 34. Movistar LaLiga. Anàlisi dels continguts publicitaris de joc i apostes. Telepromocions diferents

Identificació			Anàlisi en relació amb el respecte als principis generals de les comunicacions comercials de les activitats de joc i apostes									
				Responsabilitat social		Joc responsable						
Operador de joc i apostes	Modalitat	Identificació de la publicitat?	Protecció de menors d'edat	Missatge "Joc segur"	Continguts contraris	Missatge "Jugar bé"	Missatge "Juga amb responsabilitat"	Missatge autoexclusió	Oferiment de bonus o promos?	Presència de persones famoses?	Altres elements que propicien una decisió no reflexiva
Bet365	Apostes esportives	Sí (emissió dins d'un bloc publicitari i sobreimpressió "Publicidad")	Advertiment +18 anys	Inclou missatge	Cap element contrari	No inclou missatge	Inclou missatge	No inclou missatge	No	No	No
Betway	Apostes esportives	Sí (emissió dins d'un bloc publicitari i sobreimpressió "Publicidad")	Advertiment +18 anys	Inclou missatge	Cap element contrari	No inclou missatge	Inclou missatge	No inclou missatge	Sí (fins a 150€)	No	No

Quadre 35. Movistar LaLiga. Anàlisi dels continguts publicitaris de joc i apostes. Cartrons publicitaris diferents

Identificació			Anàlisi en relació amb el respecte als principis generals de les comunicacions comercials de les activitats de joc i apostes									
				Responsabilitat social		Joc responsable						
Operador de joc i apostes	Modalitat	Identificació de la publicitat?	Protecció de menors d'edat	Missatge "Joc segur"	Continguts contraris	Missatge "Jugar bé"	Missatge "Juga amb responsabilitat"	Missatge autoexclusió	Oferiment de bonus o promos?	Presència de persones famoses?	Altres elements que propicien una decisió no reflexiva
Bet365	Apostes esportives	Sí (sobreimpressió "Publicidad", dins del programa)	Advertiment +18 anys	No inclou missatge	Cap element contrari	No inclou missatge	Inclou missatge	Inclou missatge	No	No	No
Betsson	Apostes esportives	Sí (sobreimpressió "Publicidad", dins del programa)	Advertiment +18 anys	No inclou missatge	Cap element contrari	No inclou missatge	Inclou missatge	No inclou missatge	Sí ("Deposita 20€, apuesta con 40€")	No	No
Luckia	Apostes esportives	Sí (sobreimpressió "Publicidad", dins del programa)	Advertiment +18 anys	Inclou missatge	Cap element contrari	No inclou missatge	Inclou missatge	No inclou missatge	Sí	No	No

7.2 Ràdio

Durant el període d'anàlisi (18/12/19), quatre emissores de ràdio presenten publicitat de joc i apostes: **RAC1, SER, Onda Cero i COPE**.

Catalunya Ràdio no n'hi inclou en les seves emissions.

A la figura següent s'il·lustra aquesta informació distingint entre emissores privades (vermell) i emissores públiques (blau).

Figura 2. Presència de publicitat de joc i apostes a la ràdio

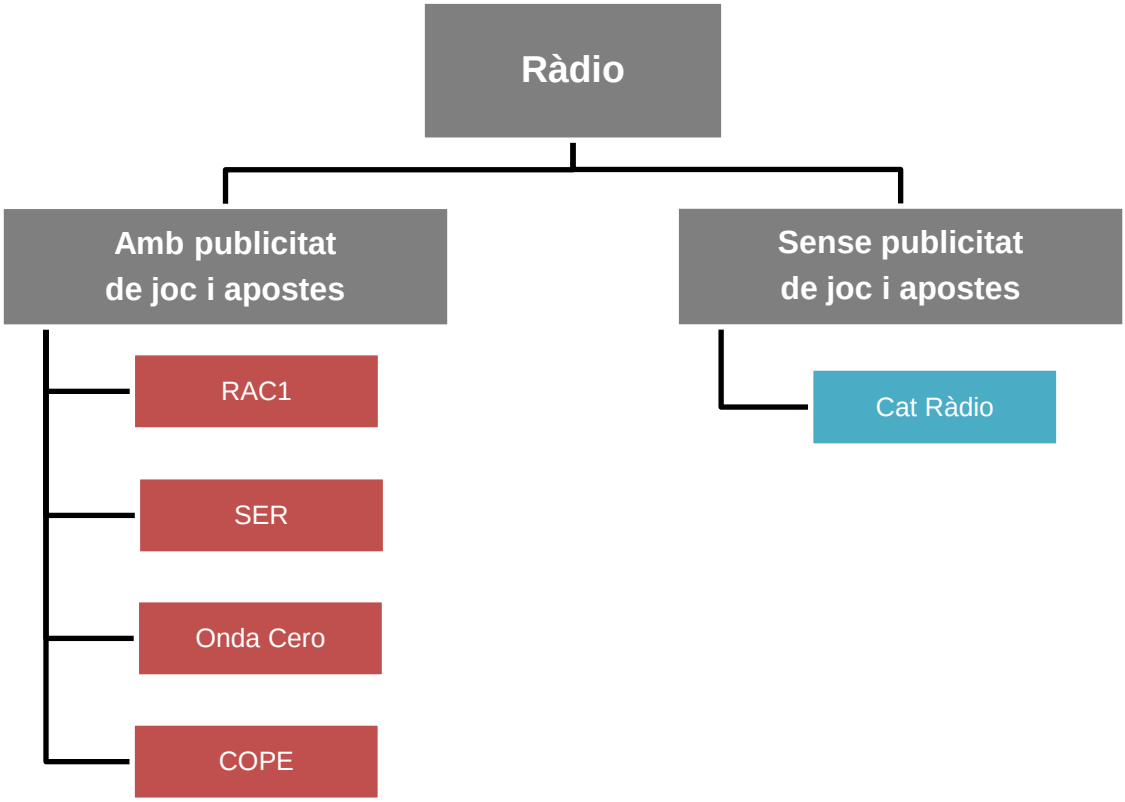

7.2.1 RAC1

Durant el període analitzat s'ha detectat l'emissió de **2 falques radiofòniques i 4 mencions publicitàries,** que corresponen a 2 operadors de joc i apostes esportives (Marathon Bet i William Hill).

Quadre 36. RAC1. Emissions de comunicacions comercials de joc i apostes. Falques

Modalitat	Operador de joc i apostes	Nombre d'emissions
Apostes esportives	Marathon Bet	2
Total		**2**

Quadre 37. RAC1. Emissions de comunicacions comercials de joc i apostes. Mencions

Modalitat	Operador de joc i apostes	Nombre d'emissions
Apostes esportives	Marathon Bet	2
	William Hill	2
Total		**4**

Quant al context d'emissió, de les 6 comunicacions, 2 s'han emès vinculades a la retransmissió del partit de lliga FC Barcelona- Reial Madrid (en horari protegit, però no de protecció reforçada[3]) i 4, dins de blocs publicitaris en les pauses de programes esportius.

Quadre 38. RAC1. Context d'emissió de les comunicacions comercials de joc i apostes. Falques

Modalitat	Operador de joc i apostes	Data	Hora inici	Horari	Context d'emissió
Apostes esportives	Marathon Bet	18/12/2019	05:51:28	No protegit	Bloc publicitari. Emès en una pausa del programa *Tu diràs*.
		18/12/2019	23:45:44	No protegit	Bloc publicitari. Emès en una pausa del programa *Tu diràs*.

[3] El Codi d'autoregulació fa extensiu el concepte de *protecció reforçada* a les emissions de ràdio.

Quadre 39. RAC1. Context d'emissió de les comunicacions comercials de joc i apostes. Mencions

Modalitat	Operador de joc i apostes	Data	Hora inici	Horari	Context d'emissió
Apostes esportives	William Hill	18/12/2019	20:44:19	Protegit	Retransmissió esportiva. Emès durant la 1a part del partit de lliga FC Barcelona-Reial Madrid a *El Barça juga a RAC1.*
		18/12/2019	21:40:25	Protegit	Retransmissió esportiva. Emès durant la 2a part del partit de lliga FC Barcelona-Reial Madrid a *El Barça juga a RAC1.*
	Marathon Bet	18/12/2019	04:21:55	No protegit	Durant el programa *Tu diràs.*
		18/12/2019	23:48:37	No protegit	Durant el programa *Tu diràs.*

Els quadres següents descriuen la falca i les 4 mencions diferents en relació amb els principis generals de les comunicacions comercials de les activitats de joc i apostes.

Quadre 40. RAC1. Anàlisi dels continguts publicitaris de joc i apostes. Falques diferents

Identificació			Anàlisi en relació amb el respecte als principis generals de les comunicacions comercials de les activitats de joc i apostes									
				Responsabilitat social		Joc responsable						
Operador de joc i apostes	Modalitat	Identificació de la publicitat?	Protecció de menors d'edat	Missatge "Joc segur"	Continguts contraris	Missatge "Jugar bé"	Missatge "Juga amb responsabilitat"	Missatge autoexclusió	Oferiment de bonus o promos?	Presència de persones famoses?	Altres elements que propicien una decisió no reflexiva
Marathon Bet (falca 20")	Apostes esportives	Sí (emissió dins d'un bloc publicitari)	Advertiment +18 anys	No inclou missatge	Cap element contrari	No inclou missatge	Inclou missatge	No inclou missatge	No	No	Cap element

Quadre 41. RAC1. Anàlisi dels continguts publicitaris de joc i apostes. Mencions

Identificació			Anàlisi en relació amb el respecte als principis generals de les comunicacions comercials de les activitats de joc i apostes								
				Responsabilitat social		Joc responsable					
Operador de joc i apostes	Modalitat	Identificació de la publicitat?	Protecció de menors d'edat	Missatge "Joc segur"	Continguts contraris	Missatge "Jugar bé"	Missatge "Juga amb responsabilitat"	Missatge autoexclusió	Oferiment de bonus o promos?	Presència de persones famoses?	Altres elements que propicien una decisió no reflexiva
Marathon Bet (Menció 17")	Apostes esportives	No (integració en el discurs narratiu)	Advertiment +18 anys	No inclou missatge	Cap element contrari	No inclou missatge	Inclou missatge	No inclou missatge	Sí (dipositar 60€ i jugar amb 90€)	No	Cap element
Marathon Bet (Menció 20")	Apostes esportives	No (integració en el discurs narratiu)	Advertiment +18 anys	No inclou missatge	Cap element contrari	No inclou missatge	Inclou missatge	No inclou missatge	Sí (dipositar 60€ i jugar amb 90€)	No	Cap element
William Hill (Menció 8")	Apostes esportives	No (integració en el discurs narratiu)	Absència Advertiment +18 anys	No inclou missatge	Cap element contrari	No inclou missatge	Inclou missatge	No inclou missatge	No	No	Cap element
William Hill (Menció 31")	Apostes esportives	No (integració en el discurs narratiu)	Absència Advertiment +18 anys	No inclou missatge	Cap element contrari	No inclou missatge	Inclou missatge	No inclou missatge	No	No	Cap element

7.2.2 SER

Durant el període analitzat s'ha detectat l'emissió de **3 falques radiofòniques i 11 mencions publicitàries**, que corresponen a 4 operadors de joc i apostes (William Hill, Sportium, Codere i Suertia). Totes les comunicacions comercials són d'apostes esportives.

Quadre 42. SER. Emissions de comunicacions comercials de joc i apostes. Falques

Modalitat	Operador de joc i apostes	Nombre d'emissions
Apostes esportives	Sportium	2
	Suertia	1
Total		**3**

Quadre 43. SER. Emissions de comunicacions comercials de joc i apostes. Mencions

Modalitat	Operador de joc i apostes	Nombre d'emissions
Apostes esportives	William Hill	6
	Sportium	3
	Codere	1
	Suertia	1
Total		**11**

Pel que fa al context d'emissió, les 14 formes publicitàries s'han emès durant el programa *Carrusel deportivo*, que inclou la retransmissió esportiva Barça – Reial Madrid. Totes apareixen en horari protegit; 1 de les falques i 4 de les mencions se situen en les franges de protecció reforçada.

Quadre 44. SER. Context d'emissió de les comunicacions comercials de joc i apostes. Falques

Modalitat	Operador de joc i apostes	Data	Hora inici	Horari	Context d'emissió
Apostes esportives	Sportium	18/12/2019	18:51:55	Protecció reforçada	Bloc publicitari. Emès en una pausa publicitària de *Carrusel Deportivo*
			20:59:45	Protegit	Retransmissió esportiva. Emès en un bloc publicitari durant la mitja part del partit de lliga FC Barcelona – Reial Madrid a *Carrusel Deportivo*
	Suertia		20:59:03	Protegit	Retransmissió esportiva. Emès en un bloc publicitari durant la mitja part del partit de lliga FC Barcelona – Reial Madrid a *Carrusel Deportivo*

Quadre 45. SER. Context d'emissió de les comunicacions comercials de joc i apostes. Mencions

Modalitat	Operador de joc	Data	Hora inici	Horari	Context d'emissió
Apostes esportives	Codere	18/12/2019	19:13:28	Protecció reforçada	Retransmissió esportiva. Emès durant la prèvia del partit de lliga FC Barcelona – Reial Madrid a *Carrusel Deportivo*
Apostes esportives	Sportium	18/12/2019	18:55:00	Protecció reforçada	Retransmissió esportiva. Emès durant la prèvia del partit de lliga FC Barcelona – Reial Madrid a *Carrusel Deportivo*
		18/12/2019	19:40:15	Protecció reforçada	Retransmissió esportiva. Emès durant la prèvia del partit de lliga FC Barcelona – Reial Madrid a *Carrusel Deportivo*
		18/12/2019	20:52:47	Protegit	Retransmissió esportiva. Emès durant la mitja part del partit de lliga FC Barcelona – Reial Madrid a *Carrusel Deportivo.*
Apostes esportives	Suertia	18/12/2019	12:15:03	Protegit	Durant el programa *Què t'hi jugues!*
Apostes esportives	William Hill	18/12/2019	19:29:00	Protecció reforçada	Retransmissió esportiva. Emès durant la prèvia del partit de lliga FC Barcelona – Reial Madrid a *Carrusel Deportivo.*
		18/12/2019	20:12:06	Protegit	Retransmissió esportiva. Emès durant la 1a part del partit de lliga FC Barcelona – Reial Madrid a *Carrusel Deportivo*
		18/12/2019	20:36:45	Protegit	Retransmissió esportiva. Emès durant la 1a part del partit de lliga FC Barcelona – Reial Madrid a *Carrusel Deportivo*
		18/12/2019	21:20:13	Protegit	Retransmissió esportiva. Emès durant la 2a part del partit de lliga FC Barcelona – Reial Madrid a *Carrusel Deportivo*
		18/12/2019	21:34:35	Protegit	Retransmissió esportiva. Emès durant la 2a part del partit de lliga FC Barcelona – Reial Madrid a *Carrusel Deportivo*
		18/12/2019	21:48:05	Protegit	Retransmissió esportiva. Emès durant la 2a part del partit de lliga FC Barcelona – Reial Madrid a *Carrusel Deportivo*

Els dos quadres següents descriuen les 2 falques diferents i les 11 mencions en relació amb els principis generals de les comunicacions comercials de les activitats de joc i apostes.

Quadre 46. SER. Anàlisi dels continguts publicitaris de joc i apostes. Falques diferents

Identificació			Anàlisi en relació amb el respecte als principis generals de les comunicacions comercials de les activitats de joc i apostes									
				Responsabilitat social		Joc responsable						
Operador de joc i apostes	Modalitat	Identificació de la publicitat?	Protecció de menors d'edat	Missatge "Joc segur"	Continguts contraris	Missatge "Jugar bé"	Missatge "Juga amb responsabilitat"	Missatge autoexclusió	Oferiment de bonus o promos?	Presència de persones famoses?	Altres elements que propicien una decisió no reflexiva
Sportium (falca 20")	Apostes esportives	Sí (emissió dins d'un bloc publicitari)	Absència advertiment +18 anys	No inclou missatge	Cap element contrari	No inclou missatge	Inclou missatge	No inclou missatge	Sí (fins a 100 €)	No	Cap element
Suertia (falca 6")	Apostes esportives	Sí (emissió dins d'un bloc publicitari)	Advertiment +18 anys	No inclou missatge	Cap element contrari	No inclou missatge	Inclou missatge	No inclou missatge	No	No	Cap element

Quadre 47. SER. Anàlisi dels continguts publicitaris de joc i apostes. Mencions

Identificació			Anàlisi en relació amb el respecte als principis generals de les comunicacions comercials de les activitats de joc i apostes									
				Responsabilitat social		Joc responsable						
Operador de joc i apostes	Modalitat	Identificació de la publicitat?	Protecció de menors d'edat	Missatge "Joc segur"	Continguts contraris	Missatge "Jugar bé"	Missatge "Juga amb responsabilitat"	Missatge autoexclusió	Oferiment de bonus o promos?	Presència de persones famoses?	Altres elements que propicien una decisió no reflexiva
William Hill (Menció 48")	Apostes esportives	No (integració en el discurs narratiu)	Absència advertiment +18 anys	No inclou missatge	Cap element contrari	No inclou missatge	Inclou missatge	No inclou missatge	Sí ("cuotón extra")	No	Insta a jugar de manera immediata "Corre, vuela, apuesta en William Hill!"
William Hill (Menció 27")	Apostes esportives	No (integració en el discurs narratiu)	Absència advertiment +18 anys	No inclou missatge	Cap element contrari	No inclou missatge	Inclou missatge	No inclou missatge	No	No	Cap element
William Hill (Menció 39")	Apostes esportives	No (integració en el discurs narratiu)	Absència advertiment +18 anys	No inclou missatge	Cap element contrari	No inclou missatge	Inclou missatge	No inclou missatge	Sí ("cuotón extra")	No	Cap element
William Hill (Menció 36")	Apostes esportives	No (integració en el discurs narratiu)	Absència advertiment +18 anys	No inclou missatge	Cap element contrari	No inclou missatge	Inclou missatge	No inclou missatge	Sí ("cuotón extra")	No	Insta a jugar de manera immediata "¿A qué estàs esperando, criatura? ¡Corre, vuela, apuesta en William Hill!"
William Hill (Menció 34")	Apostes esportives	No (integració en el discurs narratiu)	Absència advertiment +18 anys	No inclou missatge	Cap element contrari	No inclou missatge	Inclou missatge	No inclou missatge	No	No	Cap element
William Hill (Menció 33")	Apostes esportives	No (integració en el discurs narratiu)	Absència advertiment +18 anys	No inclou missatge	Cap element contrari	No inclou missatge	Inclou missatge	No inclou missatge	No	No	Insta a jugar de manera immediata "¡Corre, vuela, en William Hill!"
Sportium (Menció 1'24")	Apostes esportives	No (integració en el discurs narratiu)	Absència advertiment +18 anys	No inclou missatge	Cap element contrari	No inclou missatge	Inclou missatge	No inclou missatge	Sí ("fins a 100€")	No	Insta a jugar de manera immediata "Se acerca el encuentro más esperado y es el momento perfecto para entrar en Sportium.es" / "¡Es el dia para ganar!"
Sportium (Menció 1'27")	Apostes esportives	No (integració en el discurs narratiu)	Absència advertiment +18 anys	No inclou missatge	Cap element contrari	No inclou missatge	Inclou missatge	No inclou missatge	Sí ("fins a 100€")	No	Insta a jugar de manera immediata "Ahora es el momento perfecto para entrar en Sportium.es" / "Registrate ya" / "¡Es el dia para apostar, es el día para ganar!"
Sportium (Menció 1'31")	Apostes esportives	No (integració en el discurs narratiu)	Absència advertiment +18 anys	No inclou missatge	Cap element contrari	No inclou missatge	Inclou missatge	No inclou missatge	Sí ("fins a 100€")	No	Insta a jugar de manera immediata "Regístrate ya" / "¡Estamos en el descanso del clásico y es el momento para apostar, es el día para ganar!"
Codere	Apostes esportives	No	Advertiment +18 anys	No inclou missatge	Cap element contrari	No inclou missatge	Inclou missatge	No inclou missatge	Sí ("10 €")	No	Cap element

Identificació			Anàlisi en relació amb el respecte als principis generals de les comunicacions comercials de les activitats de joc i apostes								
				Responsabilitat social		Joc responsable					
Operador de joc i apostes	**Modalitat**	**Identificació de la publicitat?**	**Protecció de menors d'edat**	**Missatge "Joc segur"**	**Continguts contraris**	**Missatge "Jugar bé"**	**Missatge "Juga amb responsabilitat"**	**Missatge autoexclusió**	**Oferiment de bonus o promos?**	**Presència de persones famoses?**	**Altres elements que propicien una decisió no reflexiva**
(Menció 42")		(integració en el discurs narratiu)									
Suertia (Menció 20")	Apostes esportives	No (integració en el discurs narratiu)	Absència advertiment +18 anys	No inclou missatge	Cap element contrari	No inclou missatge	Inclou missatge	No inclou missatge	No	No	Cap element

7.2.3 Onda Cero

Durant el període analitzat s'ha detectat l'emissió de **5 mencions publicitàries**, que corresponen a 5 operadors de joc i apostes esportives (Betfair i Betfred).

Quadre 48. Onda Cero. Emissions de comunicacions comercials de joc i apostes. Mencions

Modalitat	Operador de joc i apostes	Nombre d'emissions
Apostes esportives	Betfred	3
	Betfair	2
Total		**5**

Les 5 mencions s'han emès en el decurs del programa *Radioestadio*, que inclou la retransmissió del partit de futbol entre el FC Barcelona i el Reial Madrid. D'aquestes, 1 menció apareix en horari de protecció reforçada i 4 en horari protegit.

Quadre 49. Onda Cero. Context d'emissió de les comunicacions comercials de joc i apostes. Mencions

Modalitat	Operador de joc i apostes	Data	Hora inici	Horari	Context d'emissió
Apostes esportives	Betfair	18/12/2019	19:54:55	Protecció reforçada	Retransmissió esportiva. Emès durant la prèvia del partit de lliga FC Barcelona – Reial Madrid a *Radioestadio*
			21:00:03	Protegit	Retransmissió esportiva. Emès en un bloc publicitari durant la mitja part del partit de lliga FC Barcelona – Reial Madrid a *Radioestadio*
	Betfred	18/12/2019	20:00:24	Protegit	Retransmissió esportiva. Emès durant la 1a part del partit de lliga FC Barcelona – Reial Madrid a *Radioestadio*
			20:36:30	Protegit	Retransmissió esportiva. Emès durant la 1a part del partit de lliga FC Barcelona – Reial Madrid a *Radioestadio*
			21:03:52	Protegit	Retransmissió esportiva. Emès durant la 2a part del partit de lliga FC Barcelona – Reial Madrid a *Radioestadio*

El quadre següent descriu les 5 mencions en relació amb els continguts, el format i el respecte o no als principis generals de les comunicacions comercials de les activitats de joc i apostes.

Quadre 50. Onda Cero. Anàlisi dels continguts publicitaris de joc i apostes. Mencions.

Operador de joc i apostes	Modalitat	Identificació de la publicitat?	Protecció de menors d'edat	Responsabilitat social		Joc responsable					
				Missatge "Joc segur"	Continguts contraris	Missatge "Jugar bé"	Missatge "Juga amb responsabilitat"	Missatge autoexclusió	Oferiment de bonus o promos?	Presència de persones famoses?	Altres elements que propicien una decisió no reflexiva
Betfred (Menció 20")	Apostes esportives	No (integració en el discurs narratiu)	Advertiment +18 anys	No inclou missatge	Cap element contrari	No inclou missatge	Inclou missatge	No inclou missatge	No	No	Cap element
Betfred (Menció 20")	Apostes esportives	No (integració en el discurs narratiu)	Advertiment +18 anys	No inclou missatge	Cap element contrari	No inclou missatge	Inclou missatge	No inclou missatge	No	No	Cap element
Betfred (Menció 20")	Apostes esportives	No (integració en el discurs narratiu)	Advertiment +18 anys	No inclou missatge	Cap element contrari	No inclou missatge	Inclou missatge	No inclou missatge	No	No	Cap element
Betfair (Menció 50")	Apostes esportives	No (integració en el discurs narratiu)	Advertiment +18 anys	No inclou missatge	Cap element contrari	No inclou missatge	Inclou missatge	No inclou missatge	Sí ("fins a 100 €")	No	Insta a jugar de manera immediata: "Entra ahora" / "Hazlo ya"
Betfair (Menció 43")	Apostes esportives	No (integració en el discurs narratiu)	Advertiment +18 anys	No inclou missatge	Cap element contrari	No inclou missatge	Inclou missatge	No inclou missatge	Sí ("fins a 100 €")	No	Insta a jugar de manera immediata: "Entra ahora" / "Hazlo ya"

7.2.4 COPE

Durant el període analitzat s'ha detectat l'emissió de **8 falques radiofòniques i 2 mencions publicitàries,** que corresponen a 4 operadors d'apostes esportives (Betfair, Kirolbet, Marathon Bet i Sportium) i 1 operador de jocs de casino (Merkurmagic).

Quadre 51. COPE. Emissions de comunicacions comercials de joc i apostes. Falques

Modalitat	Operador de joc i apostes	Nombre d'emissions
Apostes esportives	Betfair	3
	Sportium	1
	Kirolbet	1
Slots, casino, bingo i ruleta	Merkurmagic	3
Total		**8**

Quadre 52. COPE. Emissions de comunicacions comercials de joc i apostes. Mencions

Modalitat	Operador de joc i apostes	Nombre d'emissions
Apostes esportives	Marathon Bet	1
	Sportium	1
Total		**2**

Pel que fa al context d'emissió, les falques apareixen vinculades als programes *El partidazo COPE, La tarde* i *Tiempo de juego.* D'aquestes, 4 s'emeten en horari protegit i 2 en protecció reforçada. Per la seva banda, les dues mencions detectades, s'emeten durant la retransmissió del partit de futbol entre el FC Barcelona i el Reial Madrid, en protecció reforçada.

Quadre 53. COPE. Context d'emissió de les comunicacions comercials de joc i apostes. Falques

Modalitat	Operador de joc i apostes	Data	Hora inici	Horari	Context d'emissió
Apostes esportives	Betfair	18/12/2019	19:05:24	Protecció reforçada	Durant el programa *Tiempo de juego*.
			19:40:51	Protecció reforçada	Durant el programa *Tiempo de juego*.
			20:51:56	Protegit	Retransmissió esportiva. Emès en un bloc publicitari durant la mitja part del partit de lliga FC Barcelona – Reial Madrid a *Tiempo de juego.*
Apostes esportives	Kirolbet	18/12/2019	00:05:26	No protegit	Bloc publicitari. Emès en una pausa del programa *El partidazo de COPE*
Slots, casino, bingo i ruleta	Merkurmagic	18/12/2019	00:04:02	No protegit	Bloc publicitari. Emès en una pausa del programa *El partidazo de COPE*
			16:57:13	Protegit	Bloc publicitari. Emès en una pausa del programa *La tarde*
			22:46:14	No protegit	Bloc publicitari. Emès en una pausa del programa *Tiempo de juego*
Apostes esportives	Sportium	18/12/2019	16:58:57	Protegit	Bloc publicitari. Emès en una pausa del programa *La tarde*

Quadre 54. COPE. Context d'emissió de les comunicacions comercials de joc i apostes. Mencions

Modalitat	Operador de joc	Data	Hora inici	Horari	Context d'emissió
Apostes esportives	Marathon Bet	18/12/2019	19:10:34	Protecció reforçada	Retransmissió esportiva. Emès durant la prèvia del partit de lliga FC Barcelona – Reial Madrid a *Tiempo de juego*
Apostes esportives	Sportium	18/12/2019	19:28:58	Protecció reforçada	Retransmissió esportiva. Emès durant la prèvia del partit de lliga FC Barcelona – Reial Madrid a *Tiempo de juego*

Els quadres següents descriuen les 4 falques diferents (corresponen a un total de 8 falques) i les 2 mencions en relació amb els continguts, el format i el respecte o no als principis generals de les comunicacions comercials de les activitats de joc i apostes.

Quadre 55. COPE. Anàlisi dels continguts publicitaris de joc i apostes. Falques diferents

Identificació			Anàlisi en relació amb el respecte als principis generals de les comunicacions comercials de les activitats de joc i apostes								
				Responsabilitat social		Joc responsable					
Operador de joc i apostes	Modalitat	Identificació de la publicitat?	Protecció de menors d'edat	Missatge "Joc segur"	Continguts contraris	Missatge "Jugar bé"	Missatge "Juga amb responsabilitat"	Missatge autoexclusió	Oferiment de bonus o promos?	Presència de persones famoses?	Altres elements que propicien una decisió no reflexiva
Betfair (falca 30")	Apostes esportives	No (integració en el discurs narratiu)	Advertiment +18 anys	No inclou missatge	Cap element contrari	No inclou missatge	Inclou missatge	No inclou missatge	Sí ("fins a 100 €")	Presència d'analista de futbol (Maldini)	Insta a jugar de manera immediata: "Entra ahora en betfair.es" / "Si aun no te has registrado, hazlo ya"
Merkurmagic (falca 23")	Slots, casino, bingo i ruleta	Sí (emissió dins d'un bloc publicitari)	Advertiment +18 anys	No inclou missatge	Cap element contrari	No inclou missatge	Inclou missatge	No inclou missatge	Sí ("10 €")	No	Insta a jugar de manera immediata: "Regístrate ahora"
Kirolbet (falca 20")	Apostes esportives	Sí (emissió dins d'un bloc publicitari)	Absència advertiment +18 anys	No inclou missatge	Cap element contrari	No inclou missatge	No inclou missatge	No inclou missatge	No	No	Insta a jugar de manera immediata: "Ara és el moment d'apostar, guanyar i cobrar a l'instant" /
Sportium (falca 20")	Apostes esportives	Sí (emissió dins d'un bloc publicitari)	Absència advertiment +18 anys	No inclou missatge	Cap element contrari	No inclou missatge	Inclou missatge	No inclou missatge	Sí ("fins a 100 €")	No	Cap element

Quadre 56. COPE. Anàlisi dels continguts publicitaris de joc i apostes. Mencions

Identificació			Anàlisi en relació amb el respecte als principis generals de les comunicacions comercials de les activitats de joc i apostes								
				Responsabilitat social		Joc responsable					
Operador de joc i apostes	**Modalitat**	**Identificació de la publicitat?**	**Protecció de menors d'edat**	**Missatge "Joc segur"**	**Continguts contraris**	**Missatge "Jugar bé"**	**Missatge "Juga amb responsabilitat"**	**Missatge autoexclusió**	**Oferiment de bonus o promos?**	**Presència de persones famoses?**	**Altres elements que propicien una decisió no reflexiva**
Marathon Bet (Menció 43")	Apostes esportives	No (integració en el discurs narratiu)	Advertiment +18 anys	No inclou missatge	Cap element contrari	No inclou missatge	Inclou missatge	No inclou missatge	Sí (bonus de benvinguda)	No	Cap element
Sportium (Menció 1'34")	Apostes esportives	No (integració en el discurs narratiu)	Advertiment +18 anys	No inclou missatge	Cap element contrari	No inclou missatge	Inclou missatge	No inclou missatge	Sí (" fins a 100 €")	No	Insta a jugar de manera immediata: "¡Apuesta ya!" / "¿A qué esperas?" / "¡Vamos!"

7.3 Publicitat de joc i apostes en les retransmissions esportives

En aquest apartat s'analitza la incidència de la publicitat de joc i apostes en el decurs de les retransmissions esportives de partits de futbol (inclosa la programació prèvia i postpartit, si n'hi ha). S'hi inclouen les retransmissions en directe, atès que les que es fan en diferit ja no inclouen les ofertes relacionades amb el partit que es retransmet.

Del conjunt de televisions i ràdios analitzades, Esport3, GOL, Movistar LaLiga, Catalunya Ràdio, RAC1, SER, COPE i Onda Cero van emetre retransmissions de partits de futbol. Per la seva banda, TDP no en va emetre.

7.3.1 Esport3

No s'ha detectat la presència de publicitat de joc i apostes durant el partit de futbol retransmès en directe en el període d'anàlisi.

Quadre 57. Esport3. Retransmissions de futbol emeses durant el període d'anàlisi

Data	Hora d'inici	Retransmissió	Producte anunciat		Total missatges publicitaris	% missatges publicitaris d'operadors de joc i apostes
			Joc i apostes	Altres		
22/12/19	16:55	2a Divisió B UE Olot – FC Barcelona B	Sense publicitat de joc i apostes			

7.3.2 GOL

El 36,6% de comunicacions comercials emeses en les retransmissions de partits de futbol de GOL corresponen a publicitat de joc i apostes.

Dos terços d'aquesta publicitat de joc i apostes són a anuncis publicitaris i la resta, telepromocions (20%) i cartrons publicitaris (13,3%).

Quadre 58. GOL. Proporció de missatges publicitaris d'operadors de joc i apostes emesos durant les retransmissions de futbol

Data	Hora d'inici	Retransmissió	Producte anunciat		Total missatges publicitaris	% missatges publicitaris d'operadors de joc i apostes
			Joc i apostes	Altres		
22/12/19	13:08	CA Osasuna – Real Sociedad	15	26	41	36,6%
	18:20	Lliga Femenina EDF Logroño – Real Betis Féminas	Sense publicitat de joc i apostes			
Total			**15**	**26**	**41**	**36,6%**

Quadre 59. GOL. Format dels missatges publicitaris d'operadors de joc i apostes emesos durant les retransmissions de futbol

Format	Nombre missatges publicitaris	%
Espots	10	66,7
Telepromocions	3	20,0
Cartrons publicitaris	2	13,3
Total	**15**	**100,0**

7.3.3 Catalunya Ràdio

No s'ha detectat la presència de publicitat de joc i apostes durant el partit de futbol retransmès en el període d'anàlisi.

Quadre 60. Catalunya Ràdio. Retransmissions de futbol emeses durant el període d'anàlisi

Data	Període	Retransmissió	Producte anunciat		Total missatges publicitaris	% missatges publicitaris d'operadors de joc i apostes
			Joc i apostes	Altres		
18/12/19	19 a 22 h	FC Barcelona – Reial Madrid	Sense publicitat de joc i apostes			

7.3.4 RAC 1

A RAC 1 la publicitat de joc i apostes representa el 3,1% del total de publicitat emesa en la retransmissió de futbol.

En tots els casos (2) adopta el format de mencions publicitàries.

Quadre 61. RAC 1. Proporció de missatges publicitaris d'operadors de joc i apostes emesos durant les retransmissions de futbol

Data	Període	Retransmissió	Producte anunciat		Total missatges publicitaris	% missatges publicitaris d'operadors de joc i apostes
			Joc i apostes	Altres		
18/12/19	19 a 22 h	FC Barcelona – Reial Madrid	2	62	64	3,1%
Total			**2**	**62**	**64**	**3,1%**

Quadre 62. RAC 1. Format dels missatges publicitaris d'operadors de joc i apostes emesos durant les retransmissions de futbol

Format	Nombre missatges publicitaris	%
Mencions	2	100%
Total	**2**	**100**

7.3.5 SER

Una quarta part de les comunicacions comercials emeses al partit de futbol retransmès per la SER correspon a operadors de joc i apostes.

D'aquestes, un 81,8% són mencions publicitàries i la resta, falques.

Quadre 63. SER. Proporció de missatges publicitaris d'operadors de joc i apostes emesos durant les retransmissions de futbol

Data	Període	Retransmissió	Producte anunciat		Total missatges publicitaris	% missatges publicitaris d'operadors de joc i apostes
			Joc i apostes	Altres		
18/12/19	19 a 22 h	FC Barcelona – Reial Madrid	11	33	44	25%
Total			**11**	**33**	**44**	**25%**

Quadre 64. SER. Format dels missatges publicitaris d'operadors de joc i apostes emesos durant les retransmissions de futbol

Format	Nombre missatges publicitaris	%
Mencions	9	81,8%
Falques	2	18,2%
Total	**11**	**100**

7.3.6 COPE

Un **9,8%** de la publicitat emesa durant la retransmissió del partit de futbol a COPE correspon a publicitat d'operadors de joc i apostes.

D'aquestes, un 60% corresponen a falques publicitàries i un 40%, a mencions.

Quadre 65. COPE. Proporció de missatges publicitaris d'operadors de joc i apostes emesos durant les retransmissions de futbol

Data	Període	Retransmissió	Producte anunciat		Total missatges publicitaris	% missatges publicitaris d'operadors de joc i apostes
			Joc i apostes	Altres		
18/12/19	19 a 22 h	FC Barcelona – Reial Madrid	5	46	51	9,8%
Total			**5**	**46**	**51**	**9,8%**

Quadre 66. COPE. Format dels missatges publicitaris d'operadors de joc i apostes emesos durant les retransmissions de futbol

Format	Nombre missatges publicitaris	%
Mencions	2	40%
Falques	3	60%
Total	**5**	**100**

7.3.7 Onda Cero

Onda Cero emet una retransmissió de partits de futbol amb un **16,1%** de publicitat d'operadors de joc i apostes, tota mencions publicitàries.

Quadre 67. Onda Cero. Retransmissions de futbol emeses durant el període d'anàlisi

Data	Període	Retransmissió	Producte anunciat		Total missatges publicitaris	% missatges publicitaris d'operadors de joc i apostes
			Joc i apostes	Altres		
18/12/19	19 a 22 h	FC Barcelona – Reial Madrid	5	26	31	16,1%
Total			**5**	**26**	**31**	**16,1%**

7.3.8 Movistar LaLiga

El partit de futbol retransmès per Movistar LaLiga conté un 37% de publicitat de joc i apostes

Un 70,6% d'aquesta publicitat és en forma d'anunci publicitari i la resta, cartrons publicitaris (17,6%) i telepromocions (11,8%).

Quadre 68. Movistar LaLiga. Proporció de missatges publicitaris d'operadors de joc i apostes emesos durant la retransmissió i la franja horari prèvia (de les 19 a les 22 h)

Data	Període	Retransmissió	Producte anunciat		Total missatges publicitaris	% missatges publicitaris d'operadors de joc i apostes
			Joc i apostes	Altres		
18/12/19	19 a 22 h	FC Barcelona – Reial Madrid	17	29	46	37%

Quadre 69. Movistar LaLiga. Format dels missatges publicitaris d'operadors de joc i apostes emesos durant les retransmissions de futbol

Format	Nombre missatges publicitaris	%
Espot	12	70,6
Cartrons publicitaris	3	17,6
Telepromocions	2	11,8
Total	**17**	**100**

7.4 Comprovació de l'adaptació de les comunicacions comercials a la modificació del Código de conducta sobre comunicaciones comerciales de las activitades de juego

S'ha comprovat si les comunicacions comercials televisives de joc i apostes, emeses a partir del 15 de gener de 2020, s'han adaptat a la modificació del Código de conducta sobre comunicaciones comerciales de las activitades de juego.

En aquest sentit, i en el cas de la **televisió**, s'han visionat diverses franges horàries compreses entre el 19 i el 22 de gener de 2020 a Telecinco, Cuatro, Antena 3 TV, laSexta, GOL i Movistar LaLiga i s'hi ha detectat comunicacions comercials de les cases d'apostes Codere, PokerStars, Bet365, Bwin i Sportium.

El quadre següent mostra les versions detectades i s'especifica si contenen algun element contrari als establerts a la modificació del Codi de conducta.

Tots els espots analitzats inclouen l'advertència estandarditzada sobre joc responsable i menors d'edat o bé en pantalla completa –pantalla final de l'espot– o bé en banda inferior al llarg de l'espai.

Una telepromoció de Bet365 emesa a Movistar LaLiga (25/01/20 a les 16.59 h) no inclou ni el bàner ni la pantalla final. Durant l'emissió sobreimprimeix, en un format diferent, "Juega con responsabilidad" "+18" i "Juego seguro".

Pel que fa als bonus de benvinguda, cap ofereix una quantitat superior a 200 € i, en el cas de les comunicacions comercials emeses durant la retransmissió dels partits, cap inclou una promoció.

En relació amb la presència de persones conegudes, s'ha detectat que els espots de Codere segueixen mostrant jugadors de futbol en actiu –concretament, jugadors del primer equip del Reial Madrid– i, per tant, no respecten el punt 6.15 sobre els principis de joc responsable que estableix la modificació del Codi de conducta.

Pel que fa a la **ràdio**, s'analitza la retransmissió esportiva del València CF - FC Barcelona del 25/01 (RAC1, SER i COPE) i del Granada CF – FC Barcelona del 19/01 a Onda Cero. En cap dels casos s'ofereixen bonus o promocions dins de la mateixa

retransmissió; tampoc s'utilitzen esportistes en actiu ni es fa ús de cap altre element contrari al que estableix la modificació del Codi de conducta.

D'altra banda, s'ha comprovat si els **programes de televenda** *Live Casino* d'Antena 3 TV i laSexta, que promociona la web sportium.es, s'han modificat amb posterioritat al 15/01/20.

Analitzant les emissions del 22/01 de tots dos canals, es detecta que a Antena 3 TV el programa manté el mateix format, però inclou, al llarg dels 45 minuts de durada, una banda inferior amb l'advertència estandarditzada sobre joc responsable i menors d'edat; en relació amb els altres elements, no es detecta cap bonus superior als 200 € ni hi apareixen persones esportistes en actiu.

En canvi, l'emissió del programa de televenda a laSexta (mateix 22/01), que inclou una sobreimpressió amb el text "Redifusión", no canvia el format respecte de desembre del 2019 ni inclou l'advertència estandarditzada sobre joc responsable i menors d'edat. En aquest sentit, manté la banda inferior amb el mateix format de desembre, on s'inclouen advertències no estàndards de joc segur, juga amb responsabilitat i per a majors de 18 anys.

Quadre 70. Formes de comunicació comercials d'operadors de joc i apostes detectades a partir del 19/01. Televisió.

Canal	Data i hora d'emissió	Operador de joc i d'apostes	Comparació versions 2019-2020	Elements contraris al Codi de conducta del 15/01/20		
				Oferta de bonus	Pantalla final o baner inferior	Persones esportistes en actiu
Antena 3 TV	21/01 22:03	Codere	Versió diferent	Cap oferta de bonus >200€	Sí	Sí. Inclou la presència d'esportistes en actiu realitzant activitats de joc o prescrivint-les (Jugadors del Reial Madrid: Kroos, Casemiro, Lucas Vázquez, Aréola, Mariano, James, Carvajal, Modric)
	22/01 0:27	PokerStars	Versió diferent	Cap oferta de bonus >200€	Sí	No
Telecinco	20/01 22:04	PokerStars	Versió diferent	Cap oferta de bonus >200€	Sí	No
Cuatro	21/01 22:09	Codere	Versió diferent	Cap oferta de bonus >200€	Sí	Sí. Inclou la presència d'esportistes en actiu realitzant activitats de joc o prescrivint-les (Jugadors del Reial Madrid: Kroos, Casemiro, Lucas Vázquez, Aréola, Mariano, James, Carvajal, Modric)
	21/01 22:10	PokerStars	Versió diferent	Cap oferta de bonus >200€	Sí	No
La Sexta	20/01 23:49	Codere	Versió diferent	Cap oferta de bonus >200€	Sí	Sí. Inclou la presència d'esportistes en actiu realitzant activitats de joc o prescrivint-les (Jugadors del Reial Madrid: Kroos, Casemiro, Lucas Vázquez, Aréola, Mariano, James, Carvajal, Modric)
	20/01 23:51	PokerStars	Versió diferent	Cap oferta de bonus >200€	Sí	No
GOL	19/01 13:49	Patrocini Bet 365 (10")	Versió diferent	Cap oferta de bonus en el decurs de la retransmissió esportiva	Sí	No
	19/01 13:50	Bet 365 (20")	Mateixa versió (pla final diferent i advertència estandarditzada sobre joc responsable i menors d'edat)	Cap oferta de bonus en el decurs de la retransmissió esportiva	Sí	No
	19/01 13:51	Telepromoció Bwin	Versió diferent	Cap oferta de bonus en el decurs de la retransmissió esportiva	Sí	No
	19/01 14:51	Bwin (20")	Mateixa versió	Cap oferta de bonus en el decurs de la retransmissió esportiva	Sí	No

Canal	Data i hora d'emissió	Operador de joc i d'apostes	Comparació versions 2019-2020	Elements contraris al Codi de conducta del 15/01/20		
				Oferta de bonus	Pantalla final o baner inferior	Persones esportistes en actiu
			(amb l'advertència estandarditzada sobre joc responsable i menors d'edat)			
	19/01 14:56	Sportium	Sí (amb l'advertència estandarditzada sobre joc responsable i menors d'edat)	Cap oferta de bonus en el decurs de la retransmissió esportiva	Sí	No
Movistar LaLiga	25/1 15:55	Bet365 (20")	Mateixa versió (amb l'advertència estandarditzada sobre joc responsable i menors d'edat)	Cap oferta de bonus en el decurs de la retransmissió esportiva	Sí	No
	25/1 16:57	Betfair	Mateixa versió (amb l'advertència estandarditzada sobre joc responsable i menors d'edat)	Cap oferta de bonus en el decurs de la retransmissió esportiva	Sí	No
	25/1 15:50	Betrfred	Versió diferent	Cap oferta de bonus en el decurs de la retransmissió esportiva	Sí	No
	25/1 15:48	Betway	Mateixa versió (amb l'advertència estandarditzada sobre joc responsable i menors d'edat)	Cap oferta de bonus en el decurs de la retransmissió esportiva	Sí	No
	25/1 15:50	Bwin	Mateixa versió (amb l'advertència estandarditzada sobre joc responsable i menors d'edat)	Cap oferta de bonus en el decurs de la retransmissió esportiva	Sí	No
	25/1 17:00	Sportium	Mateixa versió (amb l'advertència estandarditzada sobre joc responsable i menors d'edat)	Cap oferta de bonus en el decurs de la retransmissió esportiva	Sí	No
	25/1 16:59	Telepromoció Bet365	--	Cap oferta de bonus en el decurs de la retransmissió esportiva	No Sobreimpressió en un format no estàndard de "Juega con responsabilidad","+18" i "Juego seguro"	No
	25/1 15:51	Telepromoció Betway	--	Cap oferta de bonus en el decurs de la retransmissió esportiva	Sí	No
	25/1 16:58	Cartró publicitari Bet365	--	Cap oferta de bonus en el decurs de la retransmissió esportiva	Sí	No
	25/1 15:54	Cartró publicitari Luckia	--	Cap oferta de bonus en el decurs de la retransmissió esportiva	Sí	No

Quadre 71. Programes de televenda d'operadors de joc i apostes

Canal	Data i hora d'emissió	Operador de joc i d'apostes	Comparació versions 2019-2020	Elements contraris al Codi de conducta del 15/01/20		
				Oferta de bonus	Pantalla final o baner inferior	Persones esportistes en actiu
Antena 3 TV	22/01 2:44	Sportium	Mateix format de programa de televenda	Cap oferta de bonus >200€	Sí (inferior al llarg de tot el programa)	No
La Sexta	22/01 2:44	Sportium	Mateix format de programa de televenda	Cap oferta de bonus >200€	No Sobreimpressió en un format no estàndard de "Juega con responsabilidad","+18", i "Juego seguro".	No

Quadre 72. Formes de comunicació comercials d'operadors de joc i apostes detectades a partir del 19/01. Ràdio.

Canal	Data i hora d'emissió	Operador de joc i d'apostes	Comparació versions 2019-2020	Elements contraris al Codi de Conducta del 15/01/20		
				Oferta de bonus	Pantalla final o baner inferior	Persones esportistes en actiu
RAC1	25/01 16:44	William Hill (Menció 20")	----	Cap oferta de bonus en el decurs de la retransmissió esportiva		--
	25/01 17:07	William Hill (Menció 13")	----	Cap oferta de bonus en el decurs de la retransmissió esportiva		--
	25/01 17:36	William Hill (Menció 18")	----	Cap oferta de bonus en el decurs de la retransmissió esportiva		--
SER	24/01 12:38	Suertia (Menció 30")	----	Cap oferta de bonus		--
	25/01 16:08	William Hill (Menció 51")	----	Cap oferta de bonus en el decurs de la retransmissió esportiva		--
	25/01 16:23	William Hill (Menció 53")	----	Cap oferta de bonus en el decurs de la retransmissió esportiva		--
	25/01 16:41	William Hill (Menció 42")	----	Cap oferta de bonus en el decurs de la retransmissió esportiva		--
	25/01 16:56	Sportium (Menció 1'21'')	----	Cap oferta de bonus en el decurs de la retransmissió esportiva		--
	25/01 17:11	William Hill (Menció 43")	----	Cap oferta de bonus en el decurs de la retransmissió esportiva		--
	25/01 17:23	William Hill (Menció 37")	----	Cap oferta de bonus en el decurs de la retransmissió esportiva		--
	25/01 17:44	William Hill (Menció 36")	----	Cap oferta de bonus en el decurs de la retransmissió esportiva		--
Onda Cero	19/01 20:02	Betfred (Menció 24")	----	Cap oferta de bonus en el decurs de la retransmissió esportiva		--

Canal	Data i hora d'emissió	Operador de joc i d'apostes	Comparació versions 2019-2020	Elements contraris al Codi de Conducta del 15/01/20		
				Oferta de bonus	Pantalla final o baner inferior	Persones esportistes en actiu
	19/01 20:29	Betfred (Menció 22")	----	Cap oferta de bonus en el decurs de la retransmissió esportiva		--
	19/01 20:53	Betfair (Menció 1'19")	----	Cap oferta de bonus en el decurs de la retransmissió esportiva		--
COPE	25/01 15:05	Betfair (Menció 30")	----	Cap oferta de bonus en el decurs de la retransmissió esportiva		--
	25/1 15:17	Sportium (Menció 68")	----	Cap oferta de bonus en el decurs de la retransmissió esportiva		--
	25/1 15:33	Marathon Bet (Menció 37")	----	Cap oferta de bonus en el decurs de la retransmissió esportiva		--
	25/01 15:45	Marathon Bet (Falca 19")	Versió diferent	Cap oferta de bonus en el decurs de la retransmissió esportiva		--
	25/01 18:07	Betfair (Menció 27")	----	Cap oferta de bonus en el decurs de la retransmissió esportiva		--
	25/01 18:19	Sportium (Menció 48")	----	Cap oferta de bonus en el decurs de la retransmissió esportiva		--

8. Presència de publicitat de joc i apostes a Internet

8.1 Cerques a Google i YouTube

La presència de continguts de joc i apostes a Google i a YouTube s'ha quantificat, a tall indicatiu, mitjançant la cerca, efectuada en data 23/01/20, de dues expressions: "apuestas" i "ganar dinero con apuestas".

Google

Al cercador de Google la cerca de la paraula **"apuestas"** retorna un total de 48.900.000 resultats. L'anàlisi de les 50 primeres entrades indica que el **94%** corresponen a continguts amb elements de risc en relació amb el joc i les apostes, atès que permeten l'accés lliure a les persones menors d'edat a resultats patrocinats per un operador de joc i apostes en línia, a enllaços directes amb els seus llocs web, o bé a portals que redirigeixen als webs d'aquests operadors. El 6% restant correspon a altres continguts, com ara informacions referides al joc a diaris digitals o diccionaris en línia que defineixen el terme.

D'altra banda, la cerca de l'expressió **"ganar dinero con apuestas"** ofereix 140.000 resultats. Entre els 50 primers, un **70%** corresponen a les mateixes categories indicades més amunt, i es relacionen de manera directa amb operadors de joc i apostes. La resta de resultats (30%) respon a webs que ofereixen mètodes per tal d'obtenir benefici econòmic a partir de vies diferents al joc.

Figura 3. Resultats de la cerca del mot "apuestas" i de l'expressió "ganar dinero con apuestas" al cercador de Google. 50 primers resultats (23/01/20)

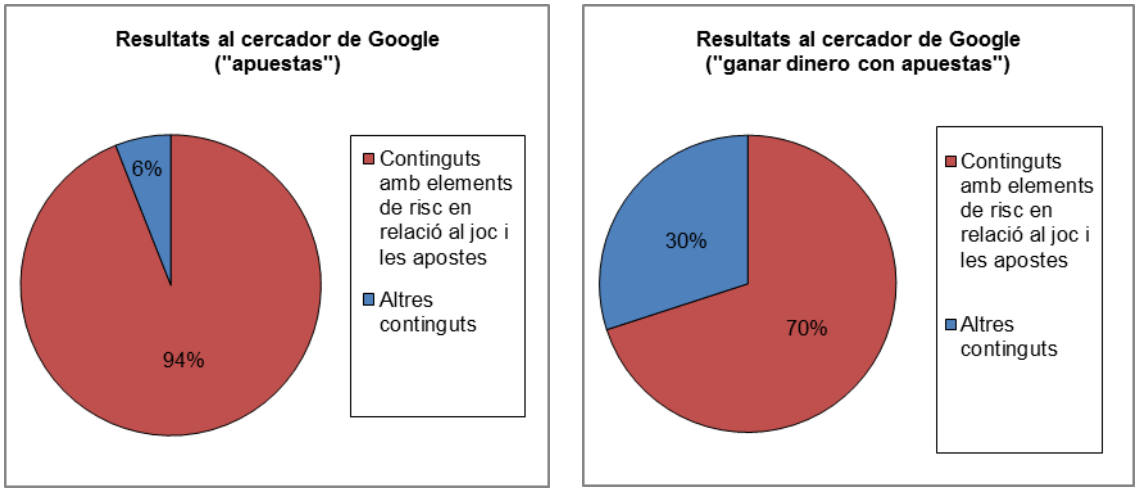

YouTube

A la plataforma d'intercanvi de vídeos YouTube, dels 50 primers resultats obtinguts a partir de la cerca de la paraula "**apuestas**", el **70%** inclou continguts susceptibles de ser considerats **elements de risc en relació amb el joc i les apostes**. Per exemple, la presència de missatges complaents entorn de l'activitat de joc o que inciten a apostar, la presentació del joc com una activitat econòmica o l'associació de l'èxit en les apostes amb estratègies basades en la constància i els coneixements.

D'altra banda, el **14%** són peces que posen l'accent en els **aspectes negatius del joc i les apostes**, com ara reportatges que alerten de l'augment de les addiccions vinculades al joc o bé vídeos centrats en el testimoni de persones afectades de ludopatia. El **16%** restant correspon a vídeos de caràcter lúdic on el títol fa referència a apostes no monetàries.

En relació amb la cerca de l'expressió "**ganar dinero con apuestas**" al cercador de la plataforma, l'anàlisi dels 50 primers resultats obtinguts mostra que **el 100% dels vídeos inclou la presència d'elements considerats de risc en relació amb el joc i les apostes**.

Figura 4. Resultats de la cerca del mot "apuestas" i de l'expressió "ganar dinero con apuestas" al cercador de YouTube. 50 primers resultats (23/01/20)

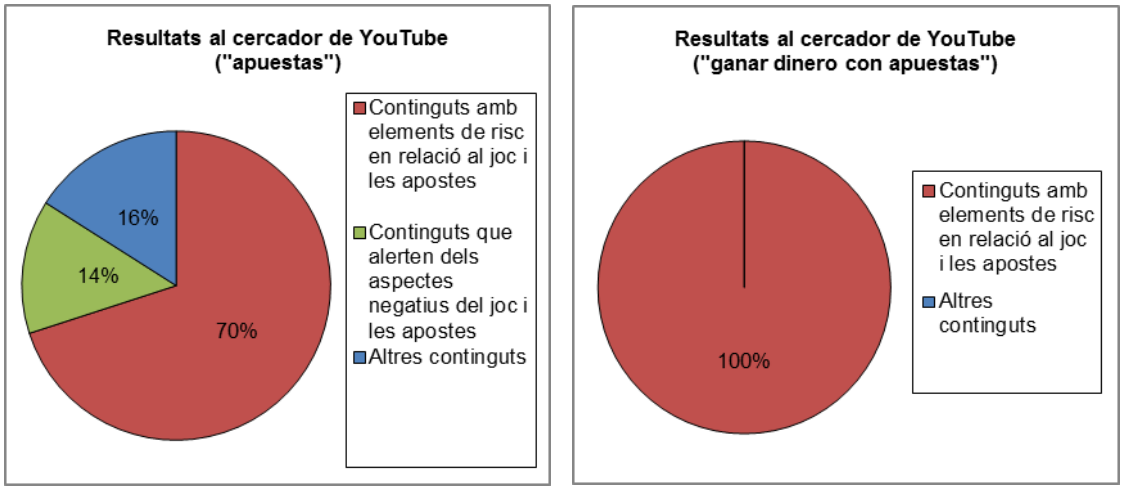

8.2 Webs de prestadors de serveis de televisió lineal

A continuació s'analitza la presència de comunicacions comercials de joc o apostes en els llocs web de prestadors de serveis de comunicació de televisió en línia. S'hi inclouen tant les formes gràfiques (bàners) com les audiovisuals (inserció d'espots de manera prèvia, posterior o en el decurs de la reproducció d'un contingut a petició, així com l'aparició d'elements emergents sobre els continguts del web).

8.2.1 Web de la CCMA

Durant l'anàlisi, no s'ha observat la presència de continguts publicitaris de joc i apostes en format de bàner a cap de les seccions del web de la CCMA (*www.ccma.cat*), ni tampoc la inserció d'espots de joc i apostes durant la reproducció dels vídeos disponibles.

D'altra banda, s'ha detectat la presència d'un anunci de joc i apostes que apareix de forma emergent durant la navegació per la secció d'esports del web de la CCMA.

Imatge 1. Captura de pantalla del web de la CCMA. Espot emergent (12.54 h del 14 de gener de 2020)

Quadre 73. Web de la CCMA. Presència de continguts publicitaris de joc i apostes. Espots emergents diferents (14 de gener de 2020)

Identificació				Anàlisi en relació amb el respecte als principis generals de les comunicacions comercials de les activitats de joc i apostes								
					Responsabilitat social		Joc responsable					
Operador de joc i apostes	Modalitat	Format i context d'emissió	Identificació de la publicitat?	Protecció de menors d'edat	Missatge "Joc segur"	Continguts contraris	Missatge "Jugar bé"	Missatge "Juga amb responsabilitat"	Missatge autoexclusió	Oferiment de bonus o promos?	Presència de persones famoses?	Altres elements que propicien una decisió no reflexiva
PokerStars	Pòquer	Espot emergent durant la navegació per la secció "Esport3" del web	Sí (rètol "Ad")	Advertiment +18 anys	Inclou missatge	Cap element contrari	No inclou missatge	Inclou missatge	No inclou missatge	Sí (500€)	No	Insta a jugar de manera immediata "Juega ya"

8.2.1.1 Web del Super3

Dins de la secció del web de la CCMA corresponent al **canal infantil Super3** (*www.ccma.cat/tv3/super3/*), no s'ha detectat la presència de continguts publicitaris de joc i apostes.

El web del canal infantil Super3 mostra un missatge de protecció de les persones menors d'edat quan es clica sobre qualsevol dels enllaços externs de la pàgina, tant de contingut com publicitaris:

8.2.2 Web de 8tv

Durant l'anàlisi no s'ha detectat la presència de continguts publicitaris de joc i apostes en format de bàner a cap de les seccions del web de 8tv (*www.8tv.cat*) ni tampoc la inserció d'espots de joc i apostes durant la reproducció dels vídeos disponibles.

8.2.3 Web de RTVE

Durant l'anàlisi no s'ha detectat la presència de cap tipus de contingut publicitari a les diferents seccions del web de RTVE (*www.rtve.es*) ni tampoc la inserció d'espots durant la reproducció dels vídeos disponibles.

8.2.3.1 Web de Clan

Dins de la secció del web corresponent al **canal infantil Clan** (*www.rtve.es/infantil/*) no s'ha detectat la presència de continguts publicitaris de joc i apostes.

8.2.4 Webs del grup Mediaset

El grup Mediaset estructura els seus continguts a la xarxa mitjançant webs amb adreces diferents que es corresponen a cada canal d'emissió lineal. Els resultats de l'anàlisi es presenten, també, per a cada una d'aquests webs:

- Telecinco (*www.telecinco.es*)
- Be Mad (*www.bemad.es*)
- Energy (*www.energytv.es*)
- Cuatro (*www.cuatro.com*)
- Divinity (*www.divinity.es*)
- Factoria de Ficción (*www.factoriadeficcion.com*)
- Boing (*www.boing.es*)

A més, Mediaset té un servei a la carta dels diferents canals del grup, Mitele, amb un lloc web propi (*www.mitele.es*).

8.2.4.1 Web de Telecinco

Durant l'anàlisi no s'ha observat la inserció d'espots de joc i apostes durant la reproducció dels vídeos disponibles al web de Telecinco (*www.telecinco.es*).

D'altra banda, s'han detectat continguts publicitaris de joc i apostes en format de bàner (6 diferents) al lloc web de Telecinco i la presència d'un anunci de joc i apostes que apareix de forma emergent durant la navegació pel web.

Imatge 2. Captura de pantalla del web de Telecinco. Bàner (12.31 h del 15 de gener de 2020)

Quadre 74. Web de Telecinco. Presència de continguts publicitaris de joc i apostes. Bàners diferents (15 de gener de 2020)

Identificació			Anàlisi en relació amb el respecte als principis generals de les comunicacions comercials de les activitats de joc i apostes									
				Responsabilitat social		Joc responsable						
Operador de joc i apostes	Modalitat	Identificació de la publicitat?	Protecció de menors d'edat	Missatge "Joc segur"	Continguts contraris	Missatge "Jugar bé"	Missatge "Juga amb responsabilitat"	Missatge autoexclusió	Oferiment de bonus o promos?	Presència de persones famoses?	Altres elements que propicien una decisió no reflexiva
PokerStars	Pòquer	No	Advertiment gràfic +18 anys	Inclou missatge	Cap element contrari	No inclou missatge	Inclou missatge	No inclou missatge	Sí (20€)	No	Sí ("Juega ya")
				Bàner estàtic rectangular horitzontal							
Sportium	Apostes esportives	No	Advertiment gràfic +18 anys	No inclou missatge	Cap element contrari	Inclou missatge	Inclou missatge	Inclou missatge	Sí (fins a 100€)	No	No
				Bàner dinàmic quadrat (versió Apostes)							
Sportium	Apostes esportives	No	Advertiment gràfic +18 anys	No inclou missatge	Cap element contrari	Inclou missatge	Inclou missatge	Inclou missatge	Sí (fins a 100€)	No	No

Identificació			Anàlisi en relació amb el respecte als principis generals de les comunicacions comercials de les activitats de joc i apostes								
				Responsabilitat social		Joc responsable					
Operador de joc i apostes	**Modalitat**	**Identificació de la publicitat?**	**Protecció de menors d'edat**	**Missatge "Joc segur"**	**Continguts contraris**	**Missatge "Jugar bé"**	**Missatge "Juga amb responsabilitat"**	**Missatge autoexclusió**	**Oferiment de bonus o promos?**	**Presència de persones famoses?**	**Altres elements que propicien una decisió no reflexiva**
				Bàner dinàmic rectangular vertical (versió Apostes)								
Sportium	Casino	No	Advertiment gràfic +18 anys	No inclou missatge	Cap element contrari	Inclou missatge	Inclou missatge	Inclou missatge	Sí (fins a 200€)	No	No
				Bàner dinàmic quadrat (versió Casino escurabutxaques)							
Sportium	Casino	No	Advertiment gràfic +18 anys	No inclou missatge	Cap element contrari	Inclou missatge	Inclou missatge	Inclou missatge	Sí (fins a 200€)	No	No
				Bàner dinàmic rectangular horitzontal (versió Casino escurabutxaques)							
Sportium	Casino	No	Advertiment gràfic +18 anys	No inclou missatge	Cap element contrari	Inclou missatge	Inclou missatge	Inclou missatge	Sí (fins a 200€)	No	No

Identificació			Anàlisi en relació amb el respecte als principis generals de les comunicacions comercials de les activitats de joc i apostes								
				Responsabilitat social		Joc responsable					
Operador de joc i apostes	Modalitat	Identificació de la publicitat?	Protecció de menors d'edat	Missatge "Joc segur"	Continguts contraris	Missatge "Jugar bé"	Missatge "Juga amb responsabilitat"	Missatge autoexclusió	Oferiment de bonus o promos?	Presència de persones famoses?	Altres elements que propicien una decisió no reflexiva
				Bàner dinàmic rectangular vertical (versió Casino escurabutxaques)							

Quadre 75. Web de Telecinco. Presència de continguts publicitaris de joc i apostes. Espots emergents diferents (15 de gener de 2020)

Identificació				Anàlisi en relació amb el respecte als principis generals de les comunicacions comercials de les activitats de joc i apostes								
					Responsabilitat social		Joc responsable					
Operador de joc i apostes	Modalitat	Format i context d'emissió	Identificació de la publicitat?	Protecció de menors d'edat	Missatge "Joc segur"	Continguts contraris	Missatge "Jugar bé"	Missatge "Juga amb responsabilitat"	Missatge autoexclusió	Oferiment de bonus o promos?	Presència de persones famoses?	Altres elements que propicien una decisió no reflexiva
PokerStars	Pòquer	Espot emergent durant la navegació pel web	No	Advertiment +18 anys	Inclou missatge	Cap element contrari	No inclou missatge	Inclou missatge	No inclou missatge	Sí (20€)	No	Insta a jugar de manera immediata "Regístrate ahora y clasifícate gratis"

8.2.4.2 Web de Be Mad

Durant l'anàlisi no s'ha observat la inserció d'espots de joc i apostes durant la reproducció dels vídeos disponibles al web de Be Mad (*www.bemad.es*).

D'altra banda, s'ha detectat la presència de continguts publicitaris de joc i apostes en format de bàner (2 diferents) a diferents seccions del web de Be Mad.

Imatge 3. Captura de pantalla del web de Be Mad. Bàners (13.04 h del 15 de gener de 2020)

Quadre 76. Web de Be Mad. Presència de continguts publicitaris de joc i apostes. Bàners diferents (15 de gener de 2020)

Identificació			Anàlisi en relació amb el respecte als principis generals de les comunicacions comercials de les activitats de joc i apostes								
				Responsabilitat social		Joc responsable					
Operador de joc i apostes	Modalitat	Identificació de la publicitat?	Protecció de menors d'edat	Missatge "Joc segur"	Continguts contraris	Missatge "Jugar bé"	Missatge "Juga amb responsabilitat"	Missatge autoexclusió	Oferiment de bonus o promos?	Presència de persones famoses?	Altres elements que propicien una decisió no reflexiva
Codere	Apostes esportives	No	Advertiment gràfic +18 anys	Inclou missatge	Cap element contrari	Inclou missatge	Inclou missatge	Inclou missatge	Sí (fins a 200€)	Sí (futbolistes del Reial Madrid no identificables)	No
				Bàner estàtic rectangular horitzontal							
Sportium	Apostes esportives	No	Advertiment gràfic +18 anys	No inclou missatge	Cap element contrari	Inclou missatge	Inclou missatge	Inclou missatge	Sí (fins a 100€)	No	No
				Bàner dinàmic rectangular horitzontal (versió Apostes)							

8.2.4.3 Web d’Energy

Durant l’anàlisi no s’ha observat la presència de continguts publicitaris de joc i apostes en format de bàner al web d’Energy (*www.energytv.es*) ni tampoc la inserció d’espots de joc i apostes durant la reproducció dels vídeos disponibles.

8.2.4.4 Web de Cuatro

Durant l'anàlisi s'han detectat continguts publicitaris de joc i apostes a diferents seccions del web de Cuatro (*www.cuatro.com*), tant en forma de bàner (5 diferents) com d'espots inserits durant la reproducció dels vídeos disponibles (un espot).

Imatge 4. Captura de pantalla del web de Cuatro. Bàners (14.06 h del 16 de gener de 2020)

Quadre 77. Web de Cuatro. Presència de continguts publicitaris de joc i apostes. Bàners diferents (15 i 16 de gener de 2020)

Identificació			Anàlisi en relació amb el respecte als principis generals de les comunicacions comercials de les activitats de joc i apostes									
				Responsabilitat social		Joc responsable						
Operador de joc i apostes	Modalitat	Identificació de la publicitat?	Protecció de menors d'edat	Missatge "Joc segur"	Continguts contraris	Missatge "Jugar bé"	Missatge "Juga amb responsabilitat"	Missatge autoexclusió	Oferiment de bonus o promos?	Presència de persones famoses?	Altres elements que propicien una decisió no reflexiva	
Codere	Apostes esportives	Sí (rètol "Publicidad")	Advertiment gràfic +18 anys	Inclou missatge	Cap element contrari	Inclou missatge	Inclou missatge	Inclou missatge	Sí (fins a 200€)	Sí (futbolistes del Reial Madrid no identificables)	No	
				Bàner estàtic quadrat								
Codere	Apostes esportives	No	Advertiment gràfic +18 anys	Inclou missatge	Cap element contrari	Inclou missatge	Inclou missatge	Inclou missatge	Sí (fins a 200€)	Sí (futbolistes del Reial Madrid no identificables)	No	
				Bàner estàtic rectangular vertical								

Identificació			Anàlisi en relació amb el respecte als principis generals de les comunicacions comercials de les activitats de joc i apostes								
				Responsabilitat social		Joc responsable					
Operador de joc i apostes	**Modalitat**	**Identificació de la publicitat?**	**Protecció de menors d'edat**	**Missatge "Joc segur"**	**Continguts contraris**	**Missatge "Jugar bé"**	**Missatge "Juga amb responsabilitat"**	**Missatge autoexclusió**	**Oferiment de bonus o promos?**	**Presència de persones famoses?**	**Altres elements que propicien una decisió no reflexiva**
Sportium	Apostes esportives	No	Advertiment gràfic +18 anys	No inclou missatge	Cap element contrari	Inclou missatge	Inclou missatge	Inclou missatge	Sí (fins a 100€)	No	No
				Bàner dinàmic rectangular horitzontal (versió Apostes)							
Sportium	Apostes esportives	No	Advertiment gràfic +18 anys	No inclou missatge	Cap element contrari	Inclou missatge	Inclou missatge	Inclou missatge	Sí (fins a 100€)	No	No
				Bàner dinàmic rectangular vertical (versió Apostes)							
Sportium	Casino	No	Advertiment gràfic +18 anys	No inclou missatge	Cap element contrari	Inclou missatge	Inclou missatge	Inclou missatge	Sí (fins a 200€)	No	No

Identificació			Anàlisi en relació amb el respecte als principis generals de les comunicacions comercials de les activitats de joc i apostes								
				Responsabilitat social		Joc responsable					
Operador de joc i apostes	Modalitat	Identificació de la publicitat?	Protecció de menors d'edat	Missatge "Joc segur"	Continguts contraris	Missatge "Jugar bé"	Missatge "Juga amb responsabilitat"	Missatge autoexclusió	Oferiment de bonus o promos?	Presència de persones famoses?	Altres elements que propicien una decisió no reflexiva
			Bàner dinàmic rectangular vertical (versió Casino escurabutxaques)								

Quadre 78. Web de Cuatro. Presència de continguts publicitaris de joc i apostes. Anuncis inserits durant la reproducció dels vídeos del web. (15 de gener de 2020)

Identificació				Anàlisi en relació amb el respecte als principis generals de les comunicacions comercials de les activitats de joc i apostes								
					Responsabilitat social		Joc responsable					
Operador de joc i apostes	Modalitat	Format i context d'emissió	Identificació de la publicitat?	Protecció de menors d'edat	Missatge "Joc segur"	Continguts contraris	Missatge "Jugar bé"	Missatge "Juga amb responsabilitat"	Missatge autoexclusió	Oferiment de bonus o promos?	Presència de persones famoses?	Altres elements que propicien una decisió no reflexiva
Casino Barcelona	Casino	Espot inserit al finalitzar la reproducció d'un dels vídeos de la secció "Videojuegos" del web	Sí (rètol que indica la durada de l'anunci "Anuncio (0:30)" i rètol que permet evitar-ne la visualització "Saltar Anuncio")	Cap advertiment de servei no permès a menors d'edat	No inclou missatge	Cap element contrari	No inclou missatge	No inclou missatge	No inclou missatge	No	No	No

8.2.4.5 Web de Divinity

Durant l'anàlisi no s'ha observat la inserció d'espots de joc i apostes durant la reproducció dels vídeos disponibles al web de Divinity (*www.divinity.es*).

D'altra banda, s'han detectat continguts publicitaris de joc i apostes en format de bàner (3 diferents) a diferents seccions del web de Divinity.

Imatge 5. Captura de pantalla del web de Divinity. Bàners (15.16 h del 16 de gener de 2020)

Quadre 79. Web de Divinity. Presència de continguts publicitaris de joc i apostes. Bàners diferents (16 de gener de 2020)

Identificació			Anàlisi en relació amb el respecte als principis generals de les comunicacions comercials de les activitats de joc i apostes									
				Responsabilitat social		Joc responsable						
Operador de joc i apostes	Modalitat	Identificació de la publicitat?	Protecció de menors d'edat	Missatge "Joc segur"	Continguts contraris	Missatge "Jugar bé"	Missatge "Juga amb responsabilitat"	Missatge autoexclusió	Oferiment de bonus o promos?	Presència de persones famoses?	Altres elements que propicien una decisió no reflexiva
Codere	Apostes esportives	No	Advertiment gràfic +18 anys	Inclou missatge	Cap element contrari	Inclou missatge	Inclou missatge	Inclou missatge	Sí (fins a 200€)	Sí (futbolistes del Reial Madrid no identificables)	No
				Bàner estàtic rectangular vertical							
Sportium	Apostes esportives	No	Advertiment gràfic +18 anys	No inclou missatge	Cap element contrari	Inclou missatge	Inclou missatge	Inclou missatge	Sí (fins a 100€)	No	No
				Bàner dinàmic rectangular vertical (versió Apostes)							

Identificació			Anàlisi en relació amb el respecte als principis generals de les comunicacions comercials de les activitats de joc i apostes								
				Responsabilitat social		Joc responsable					
Operador de joc i apostes	Modalitat	Identificació de la publicitat?	Protecció de menors d'edat	Missatge "Joc segur"	Continguts contraris	Missatge "Jugar bé"	Missatge "Juga amb responsabilitat"	Missatge autoexclusió	Oferiment de bonus o promos?	Presència de persones famoses?	Altres elements que propicien una decisió no reflexiva
Sportium	Casino	No	Advertiment gràfic +18 anys	No inclou missatge	Cap element contrari	Inclou missatge	Inclou missatge	Inclou missatge	Sí (fins a 200€)	No	No
				Bàner dinàmic rectangular vertical (versió Casino escurabutxaques)							

8.2.4.6 Web de Factoría de Ficción

Durant l'anàlisi no s'ha observat la inserció d'espots de joc i apostes durant la reproducció dels vídeos disponibles al web de Factoría de Ficción (*www.factoriadeficcion.com*).

D'altra banda, s'han detectat continguts publicitaris de joc i apostes en format de bàner (1 diferent) al lloc web de Factoría de Ficción.

Imatge 6. Captura de pantalla del web de Factoría de Ficción. Bàner (13.55 h del 28 de gener de 2020)

Quadre 80. Web de Factoría de Ficción. Presència de continguts publicitaris de joc i apostes. Bàners diferents (28 de gener de 2020)

Identificació			Anàlisi en relació amb el respecte als principis generals de les comunicacions comercials de les activitats de joc i apostes								
				Responsabilitat social		Joc responsable					
Operador de joc i apostes	Modalitat	Identificació de la publicitat?	Protecció de menors d'edat	Missatge "Joc segur"	Continguts contraris	Missatge "Jugar bé"	Missatge "Juga amb responsabilitat"	Missatge autoexclusió	Oferiment de bonus o promos?	Presència de persones famoses?	Altres elements que propicien una decisió no reflexiva
Codere	Apostes esportives	No	Advertiment gràfic +18 anys	No inclou missatge	Cap element contrari	Inclou missatge	Inclou missatge	Inclou missatge	Promoció (augment de la quota d'una aposta)	No	No
				Bàner dinàmic rectangular horitzontal flotant (versió Manchester)							

8.2.4.7 Web de Boing

Durant l'anàlisi no s'ha observat la presència de continguts publicitaris de joc i apostes al web del canal infantil Boing (*www.boing.es*).

El web de Boing mostra un missatge de protecció de les persones menors d'edat quan es clica sobre els enllaços externs de la pàgina:

8.2.4.8 Web Mitele

Durant l'anàlisi no s'ha observat la inserció d'espots de joc i apostes durant la reproducció dels vídeos disponibles al web de Mitele (*www.mitele.es*).

D'altra banda, s'han detectat continguts publicitaris de joc i apostes en format de bàner (un de diferent) a una de les seccions del web de Mitele.

Imatge 7. Captura de pantalla del web de Mitele. Bàner (09.03 h del 17 de gener de 2020)

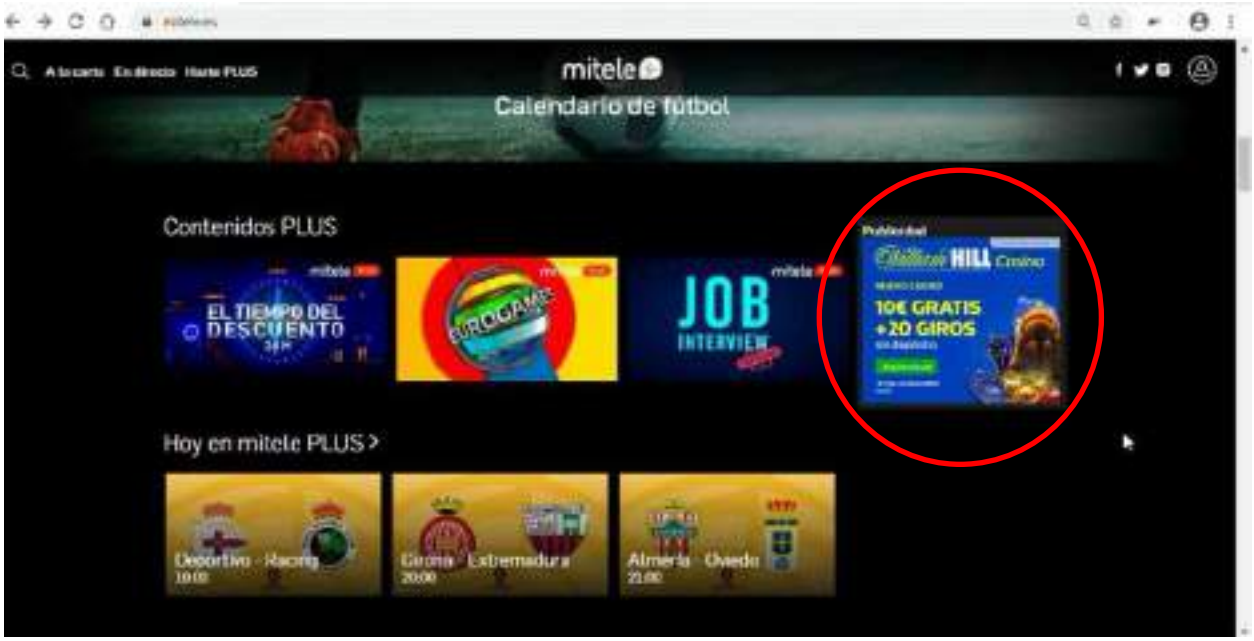

Quadre 81. Web de Mitele. Presència de continguts publicitaris de joc i apostes. Bàners diferents (17 de gener de 2020)

Identificació			Anàlisi en relació amb el respecte als principis generals de les comunicacions comercials de les activitats de joc i apostes								
				Responsabilitat social		Joc responsable					
Operador de joc i apostes	Modalitat	Identificació de la publicitat?	Protecció de menors d'edat	Missatge "Joc segur"	Continguts contraris	Missatge "Jugar bé"	Missatge "Juga amb responsabilitat"	Missatge autoexclusió	Oferiment de bonus o promos?	Presència de persones famoses?	Altres elements que propicien una decisió no reflexiva
William Hill	Casino	Sí (rètol "Publicidad")	Advertiment gràfic +18 anys	No inclou missatge	Cap element contrari	No inclou missatge	Inclou missatge	No inclou missatge	Sí (10€)	No	Insta a jugar de manera immediata "¡Regístrate ya!"
				Bàner dinàmic quadrat (versió Casino)							

8.2.5 Webs del grup Atresmedia

Els continguts a internet del grup Atresmedia s'estructuren a partir de llocs web diferenciats per a cada canal de televisió lineal del grup, els resultats de l'anàlisi dels quals es presenten de manera diferenciada:

- Antena 3 TV (*www.antena3.com*)
- La Sexta (*www.lasexta.com*)
- MEGA (*mega.atresmedia.com*)
- Nova (*nova.atresmedia.com*)
- Atreseries (*www.atresseries.com*)
- Neox (*neox.atresmedia.com*)
- Neox Kidz (*neox.atresmedia.com/neox-kidz*)

A més, continguts dels diferents canals s'ofereixen en el servei a la carta del grup:

- Atresplayer (*www.atresplayer.com*)

8.2.5.1 Web d'Antena 3 TV

Durant l'anàlisi no s'ha observat la inserció d'espots de joc i apostes durant la reproducció dels vídeos disponibles al web d'Antena 3 TV (*www.antena3.com*).

En canvi, s'han detectat continguts publicitaris de joc i apostes en format de bàner (4 diferents) al web d'Antena 3 TV.

Imatge 8. Captura de pantalla del web d'Antena 3 TV. Bàners (11.52 h del 17 de gener de 2020)

Quadre 82. Web d'Antena 3 TV. Presència de continguts publicitaris de joc i apostes. Bàners diferents (17 de gener de 2020)

Identificació			Anàlisi en relació amb el respecte als principis generals de les comunicacions comercials de les activitats de joc i apostes								
				Responsabilitat social		Joc responsable					
Operador de joc i apostes	**Modalitat**	**Identificació de la publicitat?**	**Protecció de menors d'edat**	**Missatge "Joc segur"**	**Continguts contraris**	**Missatge "Jugar bé"**	**Missatge "Juga amb responsabilitat"**	**Missatge autoexclusió**	**Oferiment de bonus o promos?**	**Presència de persones famoses?**	**Altres elements que propicien una decisió no reflexiva**
Codere	Apostes esportives	No	Advertiment gràfic +18 anys	Inclou missatge	Cap element contrari	Inclou missatge	Inclou missatge	Inclou missatge	Sí (fins a 200€)	Sí (futbolistes del Reial Madrid no identificables)	No
				Bàner estàtic rectangular vertical								
Luckia	Apostes esportives	No	Cap advertiment de servei no permès a menors d'edat	No inclou missatge	Cap element contrari	No inclou missatge	No inclou missatge	No inclou missatge	Sí (200€)	No	No
				Bàner dinàmic rectangular horitzontal (versió Apostar es humano)								

Identificació			Anàlisi en relació amb el respecte als principis generals de les comunicacions comercials de les activitats de joc i apostes								
				Responsabilitat social		Joc responsable					
Operador de joc i apostes	**Modalitat**	**Identificació de la publicitat?**	**Protecció de menors d'edat**	**Missatge "Joc segur"**	**Continguts contraris**	**Missatge "Jugar bé"**	**Missatge "Juga amb responsabilitat"**	**Missatge autoexclusió**	**Oferiment de bonus o promos?**	**Presència de persones famoses?**	**Altres elements que propicien una decisió no reflexiva**
Luckia	Apostes esportives	No	Cap advertiment de servei no permès a menors d'edat	No inclou missatge	Cap element contrari	No inclou missatge	No inclou missatge	No inclou missatge	Sí (200€)	No	No
				Bàner dinàmic rectangular vertical (versió Apostar es humano)							
Sportium	Casino	No	Advertiment gràfic +18 anys	No inclou missatge	Cap element contrari	Inclou missatge	Inclou missatge	Inclou missatge	Sí (fins a 200€)	No	No
				Bàner dinàmic rectangular horitzontal (versió Casino escurabutxaques)							

8.2.5.2 Web de laSexta

Durant l'anàlisi no s'ha observat la inserció d'espots de joc i apostes durant la reproducció dels vídeos disponibles al web de laSexta (*www.lasexta.com*).

En canvi, s'han detectat continguts publicitaris de joc i apostes en format de bàner (7 diferents) al web de laSexta.

Imatge 9. Captura de pantalla del web de laSexta. Bàners (16.08 h del 17 de gener de 2020)

Quadre 83. Web de laSexta. Presència de continguts publicitaris de joc i apostes. Bàners diferents (17 de gener de 2020)

Identificació			Anàlisi en relació amb el respecte als principis generals de les comunicacions comercials de les activitats de joc i apostes								
				Responsabilitat social		Joc responsable					
Operador de joc i apostes	Modalitat	Identificació de la publicitat?	Protecció de menors d'edat	Missatge "Joc segur"	Continguts contraris	Missatge "Jugar bé"	Missatge "Juga amb responsabilitat"	Missatge autoexclusió	Oferiment de bonus o promos?	Presència de persones famoses?	Altres elements que propicien una decisió no reflexiva
Bethard	Apostes esportives	Sí (rètol "Publicidad")	Advertiment gràfic +18 anys	No inclou missatge	Cap element contrari	Inclou missatge	Inclou missatge	No inclou missatge	Sí (fins a 100€)	No	No
				Bàner dinàmic rectangular horitzontal (versió Escurabutxaques)							
Bethard	Apostes esportives	Sí (rètol "Publicidad")	Advertiment gràfic +18 anys	No inclou missatge	Cap element contrari	Inclou missatge	Inclou missatge	No inclou missatge	Sí (fins a 100€)	No	No
				Bàner dinàmic rectangular horitzontal (versió Porter)							
Bethard	Apostes esportives	Sí (rètol "Publicidad")	Advertiment gràfic +18 anys	No inclou missatge	Cap element contrari	Inclou missatge	Inclou missatge	No inclou missatge	Sí (fins a 100€)	No	No

Identificació			Anàlisi en relació amb el respecte als principis generals de les comunicacions comercials de les activitats de joc i apostes									
				Responsabilitat social		Joc responsable						
Operador de joc i apostes	Modalitat	Identificació de la publicitat?	Protecció de menors d'edat	Missatge "Joc segur"	Continguts contraris	Missatge "Jugar bé"	Missatge "Juga amb responsabilitat"	Missatge autoexclusió	Oferiment de bonus o promos?	Presència de persones famoses?	Altres elements que propicien una decisió no reflexiva
				Bàner dinàmic rectangular vertical (versió Escurabutxaques)								
Bethard	Apostes esportives	Sí (rètol "Publicidad")	Advertiment gràfic +18 anys	No inclou missatge	Cap element contrari	Inclou missatge	Inclou missatge	No inclou missatge	Sí (fins a 100€)	No	No

Identificació			Anàlisi en relació amb el respecte als principis generals de les comunicacions comercials de les activitats de joc i apostes								
				Responsabilitat social		Joc responsable					
Operador de joc i apostes	Modalitat	Identificació de la publicitat?	Protecció de menors d'edat	Missatge "Joc segur"	Continguts contraris	Missatge "Jugar bé"	Missatge "Juga amb responsabilitat"	Missatge autoexclusió	Oferiment de bonus o promos?	Presència de persones famoses?	Altres elements que propicien una decisió no reflexiva
				Bàner dinàmic rectangular vertical (versió Porter)							
Codere	Genèric	Sí (rètol "Publicidad")	Advertiment gràfic +18 anys	Inclou missatge	Cap element contrari	Inclou missatge	Inclou missatge	Inclou missatge	Sí (fins a 200€)	No	No
				Bàner estàtic rectangular horitzontal (versió Bufant)							
Codere	Genèric	Sí (rètol "Publicidad")	Advertiment gràfic +18 anys	Inclou missatge	Cap element contrari	Inclou missatge	Inclou missatge	Inclou missatge	Sí (fins a 200€)	No	No
				Bàner estàtic rectangular horitzontal (versió Déus)							

Identificació			Anàlisi en relació amb el respecte als principis generals de les comunicacions comercials de les activitats de joc i apostes								
				Responsabilitat social		Joc responsable					
Operador de joc i apostes	Modalitat	Identificació de la publicitat?	Protecció de menors d'edat	Missatge "Joc segur"	Continguts contraris	Missatge "Jugar bé"	Missatge "Juga amb responsabilitat"	Missatge autoexclusió	Oferiment de bonus o promos?	Presència de persones famoses?	Altres elements que propicien una decisió no reflexiva
Luckia	Apostes esportives	Sí (rètol "Publicidad")	Cap advertiment de servei no permès a menors d'edat	No inclou missatge	Cap element contrari	No inclou missatge	No inclou missatge	No inclou missatge	Sí (200€)	No	No
				Bàner dinàmic rectangular horitzontal (versió Apostar es humano)							

8.2.5.3 Web de MEGA

Durant l'anàlisi no s'ha observat la inserció d'espots de joc i apostes durant la reproducció dels vídeos disponibles al web de MEGA (*mega.atresmedia.com*).

En canvi, s'han detectat continguts publicitaris de joc i apostes en format de bàner (6 diferents) al web de MEGA. També s'ha detectat durant la navegació pel web un contingut que correspon a un fragment del programa televisiu *El chiringuito de jugones* en què es fa una telepromoció d'un operador de joc i apostes.

Imatge 10. Captura de pantalla del web de MEGA. Bàners (10.16 h del 28 de gener de 2020)

Quadre 84. Web de MEGA. Presència de continguts publicitaris de joc i apostes. Bàners diferents (28 de gener de 2020)

Identificació			Anàlisi en relació amb el respecte als principis generals de les comunicacions comercials de les activitats de joc i apostes								
				Responsabilitat social		Joc responsable					
Operador de joc i apostes	Modalitat	Identificació de la publicitat?	Protecció de menors d'edat	Missatge "Joc segur"	Continguts contraris	Missatge "Jugar bé"	Missatge "Juga amb responsabilitat"	Missatge autoexclusió	Oferiment de bonus o promos?	Presència de persones famoses?	Altres elements que propicien una decisió no reflexiva
Betsson	Apostes esportives	Sí (rètol "Publicidad")	Advertiment gràfic +18 anys	No inclou missatge	Cap element contrari	Inclou missatge	Inclou missatge	Inclou missatge	Sí (fins a 100€)	Sí (l'exfutbolista Julio Baptista)	No
				Bàner dinàmic rectangular horitzontal (versió Baptista)							
Betsson	Apostes esportives	No	Advertiment gràfic +18 anys	No inclou missatge	Cap element contrari	Inclou missatge	Inclou missatge	Inclou missatge	Sí (fins a 100€)	Sí (l'exfutbolista Julio Baptista)	No
				Bàner dinàmic rectangular horitzontal flotant (versió Baptista)							
Betway	Apostes esportives	Sí (rètol "Publicidad")	Advertiment gràfic +18 anys	Inclou missatge	Cap element contrari	Inclou missatge	Inclou missatge	Inclou missatge	Sí (fins a 150€)	No	Insta a jugar de manera immediata "Regístrate ahora"
				Bàner dinàmic rectangular horitzontal flotant							
Luckia	Apostes esportives	Sí (rètol "Publicidad")	Advertiment gràfic +18 anys	No inclou missatge	Cap element contrari	No inclou missatge	Inclou missatge	No inclou missatge	Sí (200€)	No	No
				Bàner dinàmic rectangular horitzontal (versió Pilotes)							

Identificació			Anàlisi en relació amb el respecte als principis generals de les comunicacions comercials de les activitats de joc i apostes								
				Responsabilitat social		Joc responsable					
Operador de joc i apostes	Modalitat	Identificació de la publicitat?	Protecció de menors d'edat	Missatge "Joc segur"	Continguts contraris	Missatge "Jugar bé"	Missatge "Juga amb responsabilitat"	Missatge autoexclusió	Oferiment de bonus o promos?	Presència de persones famoses?	Altres elements que propicien una decisió no reflexiva
Luckia	Apostes esportives	No	Advertiment gràfic +18 anys	No inclou missatge	Cap element contrari	No inclou missatge	Inclou missatge	No inclou missatge	Sí (200€)	No	No
				Bàner dinàmic rectangular horitzontal flotant (versió Pilotes)			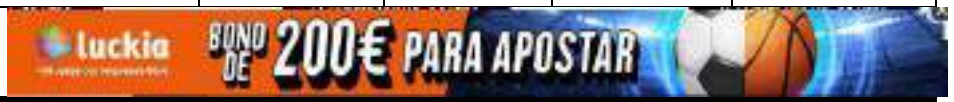				
Luckia	Apostes esportives	Sí (rètol "Publicidad")	Advertiment gràfic +18 anys	No inclou missatge	Cap element contrari	No inclou missatge	Inclou missatge	No inclou missatge	Sí (200€)	No	No
				Bàner dinàmic rectangular vertical (versió Pilotes)							

Quadre 85. Web de MEGA. Presència de continguts publicitaris de joc i apostes. Telepromocions diferents (28 de gener de 2020)

Identificació				Anàlisi en relació amb el respecte als principis generals de les comunicacions comercials de les activitats de joc i apostes								
					Responsabilitat social		Joc responsable					
Operador de joc i apostes	**Modalitat**	**Format i context d'emissió**	**Identificació de la publicitat?**	**Protecció de menors d'edat**	**Missatge "Joc segur"**	**Continguts contraris**	**Missatge "Jugar bé"**	**Missatge "Juga amb responsabilitat"**	**Missatge autoexclusió**	**Oferiment de bonus o promos?**	**Presència de persones famoses?**	**Altres elements que propicien una decisió no reflexiva**
William Hill	Apostes esportives	Fragment del programa "El chiringuito de jugones" que correspon a una telepromoció	Sí (rètol "Publicidad")	Advertiment +18 anys	Inclou missatge	Cap element contrari	Inclou missatge	Inclou missatge	Inclou missatge	Sí (fins a 200€)	Sí (el presentador Josep Pedrerol)	No

8.2.5.4 Web de Nova

Durant l'anàlisi no s'ha observat la inserció d'espots de joc i apostes durant la reproducció dels vídeos disponibles al web de Nova (nova.atresmedia.com).

En canvi, s'han detectat continguts publicitaris de joc i apostes en format de bàner (3 diferents) al web de Nova.

Imatge 11. Captura de pantalla del web de Nova. Bàner (10.56 h del 28 de gener de 2020)

Quadre 86. Web de Nova. Presència de continguts publicitaris de joc i apostes. Bàners diferents (28 de gener de 2020)

Identificació			Anàlisi en relació amb el respecte als principis generals de les comunicacions comercials de les activitats de joc i apostes								
				Responsabilitat social		Joc responsable					
Operador de joc i apostes	Modalitat	Identificació de la publicitat?	Protecció de menors d'edat	Missatge "Joc segur"	Continguts contraris	Missatge "Jugar bé"	Missatge "Juga amb responsabilitat"	Missatge autoexclusió	Oferiment de bonus o promos?	Presència de persones famoses?	Altres elements que propicien una decisió no reflexiva
Betsson	Genèric	Sí (rètol "Publicidad")	Advertiment gràfic +18 anys	No inclou missatge	Cap element contrari	Inclou missatge	Inclou missatge	Inclou missatge	Sí (25€)	Sí (l'actriu Mónica Cruz)	No
				Bàner dinàmic rectangular horitzontal (versió Cruz)			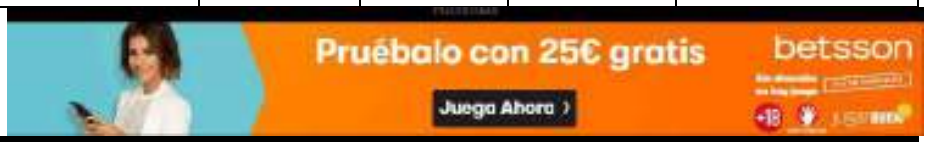				
Luckia	Apostes esportives	Sí (rètol "Publicidad")	Advertiment gràfic +18 anys	No inclou missatge	Cap element contrari	No inclou missatge	Inclou missatge	No inclou missatge	Sí (200€)	No	No
				Bàner dinàmic rectangular horitzontal (versió Pilotes)							
Luckia	Apostes esportives	Sí (rètol "Publicidad")	Advertiment gràfic +18 anys	No inclou missatge	Cap element contrari	No inclou missatge	Inclou missatge	No inclou missatge	Sí (200€)	No	No

Identificació			Anàlisi en relació amb el respecte als principis generals de les comunicacions comercials de les activitats de joc i apostes								
				Responsabilitat social		Joc responsable					
Operador de joc i apostes	Modalitat	Identificació de la publicitat?	Protecció de menors d'edat	Missatge "Joc segur"	Continguts contraris	Missatge "Jugar bé"	Missatge "Juga amb responsabilitat"	Missatge autoexclusió	Oferiment de bonus o promos?	Presència de persones famoses?	Altres elements que propicien una decisió no reflexiva
				Bàner dinàmic rectangular vertical (versió Pilotes)							

8.2.5.5 Web d'Atreseries

Durant l'anàlisi no s'ha detectat la presència de cap tipus de contingut publicitari a les diferents seccions del web de Atreseries (*www.atresseries.com*) ni tampoc la inserció d'espots durant la reproducció dels vídeos disponibles.

8.2.5.6 Web de Neox

Durant l'anàlisi no s'ha observat la inserció d'espots de joc i apostes durant la reproducció dels vídeos disponibles al web de Neox (*neox.atresmedia.com*).

En canvi, s'han detectat continguts publicitaris de joc i apostes en format de bàner (2 diferents) al web de Neox.

Imatge 12. Captura de pantalla de la web de Neox. Bàner (12.29 h del 28 de gener de 2020)

Quadre 87. Web de Neox. Presència de continguts publicitaris de joc i apostes. Bàners diferents (28 de gener de 2020)

Identificació			Anàlisi en relació amb el respecte als principis generals de les comunicacions comercials de les activitats de joc i apostes								
				Responsabilitat social		Joc responsable					
Operador de joc i apostes	Modalitat	Identificació de la publicitat?	Protecció de menors d'edat	Missatge "Joc segur"	Continguts contraris	Missatge "Jugar bé"	Missatge "Juga amb responsabilitat"	Missatge autoexclusió	Oferiment de bonus o promos?	Presència de persones famoses?	Altres elements que propicien una decisió no reflexiva
Betsson	Genèric	Sí (rètol "Publicidad")	Advertiment gràfic +18 anys	No inclou missatge	Cap element contrari	Inclou missatge	Inclou missatge	Inclou missatge	Sí (25€)	Sí (l'actriu Mónica Cruz)	No
				Bàner dinàmic rectangular horitzontal (versió Cruz)			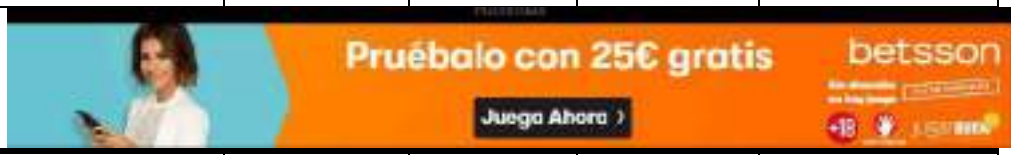				
Codere	Apostes esportives	Sí (rètol "Publicidad")	Advertiment gràfic +18 anys	Inclou missatge	Cap element contrari	Inclou missatge	Inclou missatge	Inclou missatge	Promoció (augment de la quota d'una aposta)	No	No
				Bàner fix rectangular horitzontal (versió Manchester)			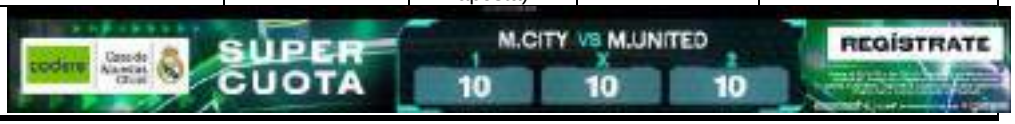				

8.2.5.7 Web de Neox Kidz

Atresmedia emet programació infantil en determinades franges horàries del canal de televisió lineal Neox sota la denominació de Neox Kidz i, a internet, disposa d'una web dedicada a aquests continguts (*neox.atresmedia.com/neox-kidz*).

Durant l'anàlisi no s'ha observat la inserció d'espots de joc i apostes durant la reproducció dels vídeos disponibles a la secció del web de Neox Kidz.

D'altra banda, s'han detectat continguts publicitaris de joc i apostes en format de bàner (7 diferents) a la web de Neox Kidz.

Imatge 13. Captura de pantalla de la web de Neox Kidz. Bàners (09.58 h del 21 de gener de 2020)

Quadre 88. Web de Neox Kidz. Presència de continguts publicitaris de joc i apostes. Bàners diferents (20 i 21 de gener de 2020)

Identificació			Anàlisi en relació amb el respecte als principis generals de les comunicacions comercials de les activitats de joc i apostes									
				Responsabilitat social		Joc responsable						
Operador de joc i apostes	Modalitat	Identificació de la publicitat?	Protecció de menors d'edat	Missatge "Joc segur"	Continguts contraris	Missatge "Jugar bé"	Missatge "Juga amb responsabilitat"	Missatge autoexclusió	Oferiment de bonus o promos?	Presència de persones famoses?	Altres elements que propicien una decisió no reflexiva
Betfair	Apostes esportives	Sí (rètol "Publicidad")	Advertiment gràfic +18 anys. Aparició en una secció del web adreçada al públic infantil	No inclou missatge	Cap element contrari	No inclou missatge	Inclou missatge	No inclou missatge	No	Sí (el periodista esportiu Julio Maldonado "Maldini")	No
				Bàner estàtic rectangular horitzontal (versió Maldini i gats)							
Betfair	Apostes esportives	Sí (rètol "Publicidad")	Advertiment gràfic +18 anys. Aparició en una secció del web adreçada al públic infantil	No inclou missatge	Cap element contrari	No inclou missatge	Inclou missatge	No inclou missatge	No	Sí (el periodista esportiu Julio Maldonado "Maldini")	No
				Bàner estàtic rectangular vertical (versió Maldini i gats)							
Bethard	Apostes esportives	Sí (rètol "Publicidad")	Advertiment gràfic +18 anys.	No inclou missatge	Cap element contrari	Inclou missatge	Inclou missatge	No inclou missatge	Sí (fins a 100€)	No	No

Identificació			Anàlisi en relació amb el respecte als principis generals de les comunicacions comercials de les activitats de joc i apostes								
				Responsabilitat social		Joc responsable					
Operador de joc i apostes	Modalitat	Identificació de la publicitat?	Protecció de menors d'edat	Missatge "Joc segur"	Continguts contraris	Missatge "Jugar bé"	Missatge "Juga amb responsabilitat"	Missatge autoexclusió	Oferiment de bonus o promos?	Presència de persones famoses?	Altres elements que propicien una decisió no reflexiva
			Aparició en una secció del web adreçada al públic infantil	Bàner dinàmic rectangular horitzontal (versió Escurabutxaques)							
Bethard	Apostes esportives	No	Advertiment gràfic +18 anys. Aparició en una secció del web adreçada al públic infantil	No inclou missatge	Cap element contrari	Inclou missatge	Inclou missatge	No inclou missatge	Sí (fins a 100€)	No	No
				Bàner dinàmic rectangular horitzontal flotant (versió Escurabutxaques)							
Bethard	Apostes esportives	Sí (rètol "Publicidad")	Advertiment gràfic +18 anys. Aparició en una secció del web adreçada al públic infantil	No inclou missatge	Cap element contrari	Inclou missatge	Inclou missatge	No inclou missatge	Sí (fins a 100€)	No	No
				Bàner dinàmic rectangular horitzontal (versió Porter)							
Bethard	Apostes esportives	Sí (rètol "Publicidad")	Advertiment gràfic +18 anys.	No inclou missatge	Cap element contrari	Inclou missatge	Inclou missatge	No inclou missatge	Sí (fins a 100€)	No	No

Identificació			Anàlisi en relació amb el respecte als principis generals de les comunicacions comercials de les activitats de joc i apostes									
				Responsabilitat social		Joc responsable						
Operador de joc i apostes	Modalitat	Identificació de la publicitat?	Protecció de menors d'edat	Missatge "Joc segur"	Continguts contraris	Missatge "Jugar bé"	Missatge "Juga amb responsabilitat"	Missatge autoexclusió	Oferiment de bonus o promos?	Presència de persones famoses?	Altres elements que propicien una decisió no reflexiva
			Aparició en una secció del web adreçada al públic infantil	Bàner dinàmic rectangular vertical (versió Porter)						
Codere	Genèric	No	Advertiment gràfic +18 anys.	Inclou missatge	Cap element contrari	Inclou missatge	Inclou missatge	Inclou missatge	Sí (fins a 200€)	No	No

Identificació			Anàlisi en relació amb el respecte als principis generals de les comunicacions comercials de les activitats de joc i apostes								
				Responsabilitat social		Joc responsable					
Operador de joc i apostes	Modalitat	Identificació de la publicitat?	Protecció de menors d'edat	Missatge "Joc segur"	Continguts contraris	Missatge "Jugar bé"	Missatge "Juga amb responsabilitat"	Missatge autoexclusió	Oferiment de bonus o promos?	Presència de persones famoses?	Altres elements que propicien una decisió no reflexiva
			Aparició en una secció del web adreçada al públic infantil	Bàner estàtic quadrat flotant (versió Bufant)							

8.2.5.8 Web d'Atresplayer

Durant l'anàlisi no s'ha observat la inserció d'espots de joc i apostes durant la reproducció dels vídeos disponibles al web Atresplayer (*www.atresplayer.com*).

D'altra banda, s'han detectat continguts publicitaris de joc i apostes en format de bàner (7 diferents) al web d'Atresplayer. 6 d'aquests bàners s'han detectat també a les seccions del web que ofereixen el visionament de programació adreçada al públic infantil.

L'accés als continguts infantils és lliure. En un eventual procés de registre (no obligatori) es demana la confirmació de tenir més de 14 anys, però sense cap sistema de verificació de l'edat.

Imatge 14. Captura de pantalla del web d'Atresplayer. Bàners (10:07 h del 21 de gener de 2020)

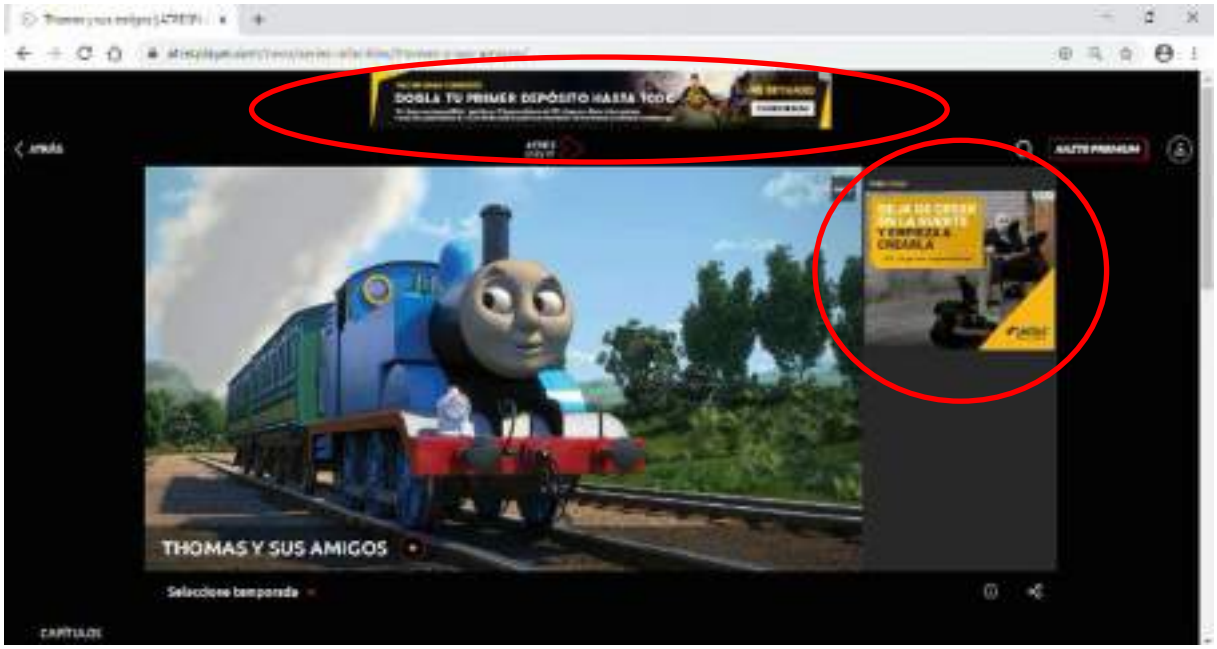

Quadre 89. Web d'Atresplayer. Presència de continguts publicitaris de joc i apostes. Bàners diferents (20 i 21 de gener de 2020)

Identificació			Anàlisi en relació amb el respecte als principis generals de les comunicacions comercials de les activitats de joc i apostes									
				Responsabilitat social		Joc responsable						
Operador de joc i apostes	Modalitat	Identificació de la publicitat?	Protecció de menors d'edat	Missatge "Joc segur"	Continguts contraris	Missatge "Jugar bé"	Missatge "Juga amb responsabilitat"	Missatge autoexclusió	Oferiment de bonus o promos?	Presència de persones famoses?	Altres elements que propicien una decisió no reflexiva
Betfair	Apostes esportives	Sí (rètol "Publicidad")	Advertiment gràfic +18 anys. Aparició en una secció del web adreçada al públic infantil	No inclou missatge	Cap element contrari	No inclou missatge	Inclou missatge	No inclou missatge	No	Sí (el periodista esportiu Julio Maldonado "Maldini")	No
				Bàner estàtic quadrat (versió Maldini i gats)							
Betfair	Apostes esportives	No	Advertiment gràfic +18 anys. Aparició en una secció del web adreçada al públic infantil	No inclou missatge	Cap element contrari	No inclou missatge	Inclou missatge	No inclou missatge	No	Sí (el periodista esportiu Julio Maldonado "Maldini")	No
				Bàner estàtic rectangular horitzontal (versió Maldini i gats)							
Bethard	Apostes esportives	No	Advertiment gràfic +18 anys. Aparició en una secció del web adreçada al públic infantil	No inclou missatge	Cap element contrari	Inclou missatge	Inclou missatge	No inclou missatge	Sí (fins a 100€)	No	No
				Bàner dinàmic rectangular horitzontal (versió escurabutxaques)						
Bethard	Apostes esportives	No	Advertiment gràfic +18 anys.	No inclou missatge	Cap element contrari	Inclou missatge	Inclou missatge	No inclou missatge	Sí (fins a 100€)	No	No

Identificació			Anàlisi en relació amb el respecte als principis generals de les comunicacions comercials de les activitats de joc i apostes								
				Responsabilitat social		Joc responsable					
Operador de joc i apostes	**Modalitat**	**Identificació de la publicitat?**	**Protecció de menors d'edat**	**Missatge "Joc segur"**	**Continguts contraris**	**Missatge "Jugar bé"**	**Missatge "Juga amb responsabilitat"**	**Missatge autoexclusió**	**Oferiment de bonus o promos?**	**Presència de persones famoses?**	**Altres elements que propicien una decisió no reflexiva**
			Aparició en una secció del web adreçada al públic infantil	Bàner dinàmic rectangular horitzontal (versió Porter)			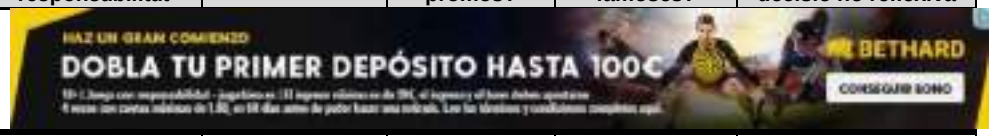				
Bethard	Apostes esportives	Sí (rètol "Publicidad")	Advertiment gràfic +18 anys. Aparició en una secció del web adreçada al públic infantil	No inclou missatge	Cap element contrari	Inclou missatge	Inclou missatge	No inclou missatge	Sí (fins a 100€)	No	No
				Bàner dinàmic rectangular vertical (versió Escurabutxaques)							
Bethard	Apostes esportives	Sí (rètol "Publicidad")	Advertiment gràfic +18 anys	No inclou missatge	Cap element contrari	Inclou missatge	Inclou missatge	No inclou missatge	Sí	No	No

<table>
<tr><th colspan="3">Identificació</th><th colspan="8">Anàlisi en relació amb el respecte als principis generals de les comunicacions comercials de les activitats de joc i apostes</th></tr>
<tr><th rowspan="2">Operador de joc i apostes</th><th rowspan="2">Modalitat</th><th rowspan="2">Identificació de la publicitat?</th><th rowspan="2">Protecció de menors d'edat</th><th colspan="2">Responsabilitat social</th><th colspan="5">Joc responsable</th></tr>
<tr><th>Missatge "Joc segur"</th><th>Continguts contraris</th><th>Missatge "Jugar bé"</th><th>Missatge "Juga amb responsabilitat"</th><th>Missatge autoexclusió</th><th>Oferiment de bonus o promos?</th><th>Presència de persones famoses?</th><th>Altres elements que propicien una decisió no reflexiva</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td colspan="3">Bàner dinàmic rectangular vertical (versió Porter)</td><td colspan="4">
</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Codere</td><td rowspan="2">Genèric</td><td rowspan="2">No</td><td>Advertiment gràfic +18 anys.</td><td>Inclou missatge</td><td>Cap element contrari</td><td>Inclou missatge</td><td>Inclou missatge</td><td>Inclou missatge</td><td>Sí (fins a 200€)</td><td>No</td><td>No</td></tr>
<tr><td>Aparició en una secció del web adreçada al públic infantil</td><td colspan="3">Bàner estàtic rectangular horitzontal (versió Déus)</td><td colspan="4">
</td></tr>
</table>

9. Plataformes de distribució de vídeos

9.1 Vídeos amb elements de promoció del joc i les apostes

S'analitzen canals i vídeos allotjats a la plataforma de distribució de vídeos YouTube que presenten, de manera explicita, elements de promoció del joc i les apostes.

L'accés a tots els continguts que recull aquest apartat s'ha efectuat sense cap mena de registre previ ni de verificació de la majoria d'edat de la persona usuària.

S'han seleccionat 21 vídeos de 6 canals de YouTube que constitueixen una mostra il·lustrativa de la presència del joc i les apostes a la plataforma.

Així, s'han analitzat dos canals especialitzats en continguts vinculats a les apostes esportives (Le Picks i SUMAVERDES); dos centrats a oferir consells per aconseguir beneficis econòmics a partir d'activitats diverses (Código Trading i Carlos Lopez); i dos amb continguts sobre tecnologia (Pro Gadget) i videojocs (TOBBALink), susceptibles de comptar amb persones menors d'edat entre la seva audiència.

Quadre 90. Canals i vídeos amb elements de promoció del joc i les apostes analitzats (dades actualitzades en data 31/01/20)

Dades genèriques dels canals			Dades referides als vídeos analitzats		
Nom	**Subscripcions**	**Visualitzacions (total vídeos del canal)**	**Títol**	**Data publicació**	**Visualitzacions**
Carlos Lopez	45.500	4.379.090	*Como Ganar Dinero Con Apuestas Deportivas LA VERDAD – LUDÓPATAS y la LUDOPATÍA*	22/11/19	581
			Estrategia Línea de Gol – APUESTAS DEPORTIVAS	16/01/19	8.514
			CÓMO Crear un Sistema GANADOR para las APUESTAS DEPORTIVAS	10/10/18	2.511
			Cómo GANAR DINERO con APUESTAS DEPORTIVAS 🤔 [Estrategia Equipo Goles]	15/08/18	48.647
			GANAR DINERO CON APUESTAS DEPORTIVAS	01/07/18	8.500
Código Trading	37.100	1.705.115	*Trading Deportivo en vivo y en directo en el evento del año*	27/11/19	1.161
			ENTREVISTA AL TRADER DEPORTIVO PROFESIONAL HÉCTOR DE JOBBET	28/04/19	4.909
			Truco para ganar en las apuestas deportivas 2019	13/02/19	118.759
Le Picks	55.000	3.497.012	*¿Cuánto DINERO Necesitas para SEGUIR a un TIPSTER PREMIUM de APUESTAS DEPORTIVAS?*	25/11/19	4.315
			Sin ESTO NO Vas a PROGRESAR en las APUESTAS DEPORTIVAS	18/11/19	7.310
			5 LIBROS PARA MEJORAR EN LAS APUESTAS DEPORTIVAS	22/05/19	6.550
			BeBetting | GANAR DINERO SIN RIESGO en las APUESTAS DEPORTIVAS	11/03/19	12.073
			EL SANTO GRIAL DE LAS APUESTAS DEPORTIVAS ¿EXISTE?	26/02/19	10.228
Pro Gadget Review	2.240.000	273.706.262	*Mejores Aplicaciones para GANAR DINERO POR INTERNET 2019 | RAPIDO Y REAL*	24/03/19	633.227

Dades genèriques dels canals			Dades referides als vídeos analitzats		
Nom	**Subscripcions**	**Visualitzacions (total vídeos del canal)**	**Títol**	**Data publicació**	**Visualitzacions**
SUMAVERDES	21.800	715.772	*Sistema OVER 2.5 GOLES para NOVATOS con Mindscore*	17/01/20	2.352
			VLOG - LA SUERTE NO INFLUYE A LARGO PLAZO	21/05/19	1.825
			COMO GANAR DINERO FÁCIL Y RÁPIDO EN LAS APUESTAS DEPORTIVAS	30/04/19	4.218
			Vídeo reacción a BETFAIR + GEEKS TOY (después de 8 años)	14/04/19	4.345
			BUENAS Y MALAS CASAS DE APUESTAS	29/01/19	10.974
TOBBALink	1.840.000	374.860.708	*APUESTO 2.000¬ EN LA FINAL DE LA CHAMPIONS!! *Y PASA ESTO**	04/06/19	93.195
			APOSTÉ 2.000€ Y ESTO ES LO QUE PASÓ ...	22/01/19	128.122

9.1.1 Canal Carlos Lopez

Quadre 91. Fitxa d'anàlisi (dades actualitzades en data 31/01/20)

Nom del camp	Contingut
Identificació	
Títol	Carlos Lopez
Adreça	https://www.youtube.com/channel/UCjmJM5s3EbJYg5jv7C5-Eeg/featured
Característiques	
Llengua	Castellà
Dates	Creació del canal: 08/03/16 Darrer vídeo publicat: 26/01/20
Dades d'audiència	45.500 subscripcions 4.379.090 visualitzacions
Continguts	
Presentació	"Canal dedicado exclusivamente a ganar dinero por Internet y ganar seguidores en las redes sociales. Si tu objetivo es ganar dinero desde casa utilizando solo tu computadora o teléfono móvil o celular, este es tu canal."
Captura de pantalla	

El canal Carlos Lopez inclou vídeos centrats en l'oferiment d'estratègies diverses per aconseguir guanys econòmics. El protagonista de tots els vídeos és un home jove que presenta continguts que aborden l'emprenedoria, la inversió financera o el màrqueting digital. Entre aquestes activitats també s'inclou l'aposta esportiva *online*.

Així, el canal inclou una llista de reproducció anomenada *Apuestas deportivas*, amb 5 vídeos que presenten les apostes esportives com una activitat vinculada a la inversió financera, que són els que han estat objecte d'anàlisi.

Quadre 92. Canal Carlos López. Vídeos analitzats (dades actualitzades en data 31/01/20)

Títol dels vídeos	Data de publicació	Durada	Visualitzacions	Descripció
Como Ganar Dinero Con Apuestas Deportivas LA VERDAD – LUDÓPATAS y la LUDOPATÍA	22/11/19	04:20	581	Vídeo on el protagonista del canal es presenta com una persona d'èxit en el món del joc i les apostes esportives, en contraposició a les persones que ell anomena *ludòpates*.
Estrategia Línea de Gol – APUESTAS DEPORTIVAS	16/01/19	11:10	8.514	El *youtuber* mostra la web de l'operador de joc i apostes esportives que ell utilitza habitualment (Bet365) i explica una estratègia per a realitzar apostes.
CÓMO Crear un Sistema GANADOR para las APUESTAS DEPORTIVAS 🏆	10/10/18	09:05	2.511	El protagonista del canal mostra com fer ús d'una plataforma d'anàlisi estadística de mercats d'apostes de futbol (Betpractice).
Cómo GANAR DINERO con APUESTAS DEPORTIVAS 🤑 *[Estrategia Equipo Goles]*	15/08/18	10:21	48.647	El protagonista del canal recomana dos operadors de joc per tal de realitzar amb èxit apostes de futbol (Sportium i Bet365).
GANAR DINERO CON APUESTAS DEPORTIVAS	01/07/18	09:34	8.500	Vídeo on s'explica com realitzar apostes esportives en un operador de joc i apostes en línia concret (Bet365)

El protagonista del canal també disposa de perfils en altres xarxes socials (Facebook i Instagram) que també es presenten sota el nom de Carlos Lopez i que difonen el mateix tipus de continguts. L'enllaç a aquests dos perfils s'inclou dins l'apartat d'informació del canal i a la descripció dels vídeos.

Protecció de les persones menors d'edat

L'accés al canal no requereix l'acreditació de la majoria d'edat de la persona usuària.

Igualment, ni el canal ni cap dels vídeos objecte d'anàlisi inclou cap advertiment que informi que els seus continguts no són adequats per a les persones menors d'edat ni tampoc sobre la prohibició de la pràctica del joc i les apostes per a aquest col·lectiu.

Presència de continguts publicitaris

Tres dels vídeos analitzats **presenten publicitat de dos operadors diferents** (Bet365 i Sportium). Cap inclou un missatge que adverteixi de la presència de publicitat, ni cap tipus advertiment en relació amb el joc responsable o el joc segur.

Així, en dos vídeos el *youtuber* manifesta la seva preferència per un operador concret (Bet365), mostra el logotip en pantalla i n'explica les característiques positives, com accedir a l'apartat d'apostes de futbol i quina és l'aposta que ell considera més segura de totes les que ofereix.

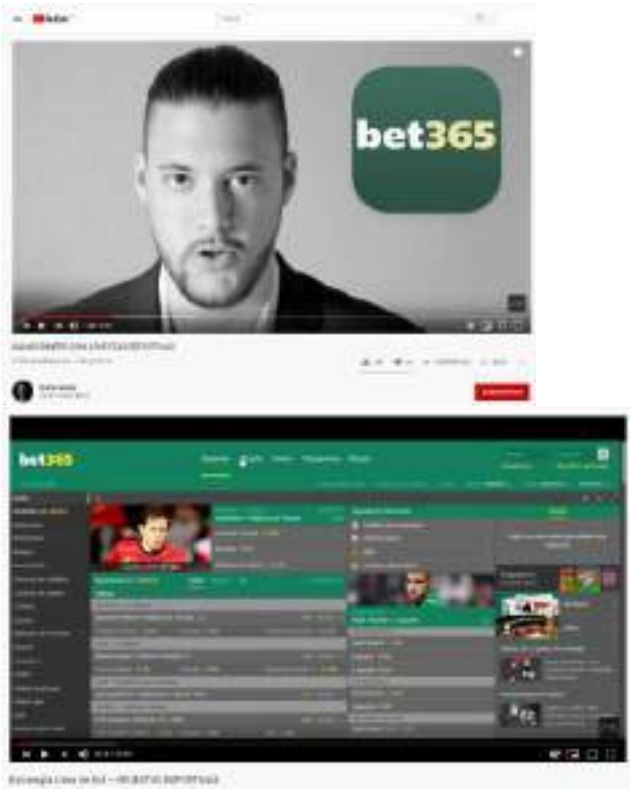

(GANAR DINERO CON APUESTAS DEPORTIVAS i *Estrategia Línea de Gol – APUESTAS DEPORTIVAS)*

En un tercer vídeo el *youtuber* construeix un discurs complaent entorn els dos operadors de joc i apostes esportives que, tal com diu, utilitza habitualment (Sportium i Bet365) i mostra en pantalla com fa ús del seu compte en el segon cas:

> "Aquí tengo los dos *Sportiums* que eché ayer, porque también voy al Sportium a echar apuestas deportivas. No solamente lo hago en el Bet ¿Vale? [...]"
>
> *(Cómo GANAR DINERO con APUESTAS DEPORTIVAS 😟 [Estrategia Equipo Goles])*

Continguts dels vídeos analitzats

El *youtuber* presenta les **apostes esportives com una de les seves fonts d'ingressos,** que en el context del canal, s'equipararia a les altres activitats professionals que apareixen en la resta de vídeos, com ara l'emprenedoria, la inversió financera o el màrqueting digital. Per exemple:

> "Emprendedores, ya es hora de que revele la siguiente estrategia para ganar dinero en apuestas deportivas."
>
> *(Cómo GANAR DINERO con APUESTAS DEPORTIVAS 😟 [Estrategia Equipo Goles])*

> "En este vídeo os voy a enseñar otra de mis fuentes de ingresos […] Efectivamente, como dice el título, me refiero a las apuestas deportivas, a ganar dinero con el futbol"

> "¿Quieres ganar dinero con apuestas deportivas, concretamente apostando al fútbol? En este vídeo os voy a revelar otra de mis fuentes de ingressos." [*A l'apartat textual del vídeo*.]
>
> *(GANAR DINERO CON APUESTAS DEPORTIVAS)*

> "¿De verdad se puede ganar mucho dinero con las apuestas deportivas e incluso vivir de ellas? Esta pregunta seguro que te la has planteado miles de veces si eres apostador, y la respuesta es sí".
>
> (*CÓMO Crear un Sistema GANADOR para las APUESTAS DEPORTIVAS* 🏆)

El protagonista dels vídeos es presenta ell mateix i el seu "mètode" com un exemple d'èxit en el joc i les apostes, de manera que es transmet la idea **que l'habilitat i l'experiència eliminarien l'atzar** del qual depenen els guanys:

> “Llevo implementándola [*l’estratègia per apostar*] desde hace una semana aproximadamente y, la verdad, me está funcionando muy, pero que muy bien.”
>
> “Siempre estoy buscando esta estrategia ganadora que te permita ganar más que perder y además multiplicar tu inversión varias veces. Pues de momento me está yendo muy bien y os la voy a mostrar.”
>
> “Podéis comprobar como todos estos partidos están acertados [...] un total de 9 partidos que se pagaba a 14 la cuota ¿Vale? Es decir, he multiplicado la apuesta por 14 veces.”
>
> (*Cómo GANAR DINERO con APUESTAS DEPORTIVAS 😟 [Estrategia Equipo Goles]*)

En aquest sentit, associa el **control del risc** amb una suposada investigació prèvia a les apostes:

> “Que un equipo marque un gol en un partido es muy probable si el equipo es bueno, aunque se pague poco, pero es lo más probable.”
>
> “Como siempre, te recomiendo que todas estas estrategias las utilices en equipos que ya conoces y, si no les conoces, mira primero la clasificación [...] Antes de hacer una apuesta siempre hago una investigación exhaustiva a todos los equipos [...] Toda apuesta requiere de una previa investigación para que tenga posibilidades de acierto.”
>
> (*Cómo GANAR DINERO con APUESTAS DEPORTIVAS 😟 [Estrategia Equipo Goles]*)

D’aquesta manera, el relat del *youtuber* **minimitza el risc de perdre en les apostes esportives**:

> “Hay estrategias que disminuyen ese riesgo y es bastante más probable ganar dinero.”
>
> “Así se va escalando, se va escalando, se va escalando con una apuesta que en teoría es bastante segura.”
>
> “Te puedo decir que es una estrategia bastante segura y, por lo menos a mí, me es rentable.”
>
> (*GANAR DINERO CON APUESTAS DEPORTIVAS*)

En aquesta línia, posa l’èmfasi en tenir control i apostar “amb el cap”, però fa afirmacions que podrien instar a una pràctica compulsiva del joc i les apostes:

> “Cuanto más dinero inviertas, más dinero puedes ganar.”
>
> (*GANAR DINERO CON APUESTAS DEPORTIVAS*)

A més, en un altre exemple, el *youtuber* recomana a la seva audiència controlar el desig ludòpata seguint els consells d’un *tipster* per apostar, de manera **que banalitza l’addicció al joc**:

> “Conozco a muchos ludópatas y todos pierden dinero […] Yo soy el único de todo mi entorno que gana dinero con apuestas deportivas y es porque tengo un *tipster* profesional. El requisito indispensable para ganar dinero en apuestas deportivas es no ser un ludópata, porque si tienes la necesidad de apostar, vas a apostar a todo lo que pilles y vas a perder tu dinero porque no estás especializado. No es lo mismo entender que ser un experto. Los ludópatas creen que son buenos y que saben a dónde apostar pero no saben una m* […] Yo aún no he perdido dinero con él [en referencia a un tipster].”
>
> (*Como Ganar Dinero Con Apuestas Deportivas LA VERDAD – LUDÓPATAS y la LUDOPATÍA*)

Quadre 93. Canal Carlos Lopez. Presència d'elements de risc en relació amb el joc i les apostes als vídeos analitzats

Vídeo	Publicitat		Anàlisi en relació amb el respecte als principis generals de les comunicacions comercials de les activitats de joc i apostes		
	Presència	Identificació	Protecció de menors d'edat	Responsabilitat social	Joc responsable
Como Ganar Dinero Con Apuestas Deportivas LA VERDAD – LUDÓPATAS y la LUDOPATÍA	No	--	• L'accés als continguts no requereix l'acreditació de la majoria d'edat de la persona usuària • Cap advertiment que informi que els seus continguts no són adequats per a les persones menors d'edat • Cap advertiment sobre la prohibició de la pràctica del joc i les apostes per a les persones menors d'edat	• Cap referència a jugar en un entorn segur • Es minimitza la gravetat de l'addició al joc i les apostes (ludopatia)	• Cap referència a jugar bé o amb responsabilitat • Es presenta el joc com una activitat econòmica • Es vincula el joc amb l'èxit • Apel·lació als coneixements i la perseverança per assolir l'èxit en el joc
Cómo GANAR DINERO con APUESTAS DEPORTIVAS 😩 [Estrategia Equipo Goles]	Sí (Bet365, Sportium)	No		• Cap referència a jugar en un entorn segur	• Cap referència a jugar bé o amb responsabilitat • Es presenta el joc com una activitat econòmica • Es vincula el joc amb l'èxit • S'insta a la pràctica compulsiva o irreflexiva del joc

Vídeo	Publicitat		Anàlisi en relació amb el respecte als principis generals de les comunicacions comercials de les activitats de joc i apostes		
	Presència	Identificació	Protecció de menors d'edat	Responsabilitat social	Joc responsable
Estrategia Línea de Gol – APUESTAS DEPORTIVAS	Sí (Bet365)	No	• L'accés als continguts no requereix l'acreditació de la majoria d'edat de la persona usuària • Cap advertiment que informi que els seus continguts no són adequats per a les persones menors d'edat • Cap advertiment sobre la prohibició de la pràctica del joc i les apostes per a les persones menors d'edat	• Cap referència a jugar en un entorn segur	• Cap referència a jugar bé o amb responsabilitat • Es presenta el joc com una activitat econòmica • Es vincula el joc amb l'èxit • Apel·lació als coneixements i la perseverança per assolir l'èxit en el joc
CÓMO Crear un Sistema GANADOR para las APUESTAS DEPORTIVAS 🏆	No	--			• Cap referència a jugar bé o amb responsabilitat • Es presenta el joc com una activitat econòmica • Es vincula el joc amb l'èxit • Apel·lació als coneixements i la perseverança per assolir l'èxit en el joc
GANAR DINERO CON APUESTAS DEPORTIVAS	Sí (Bet365)	No			• Cap referència a jugar bé o amb responsabilitat • Es presenta el joc com una activitat econòmica • Es vincula el joc amb l'èxit • S'insta a la pràctica compulsiva o irreflexiva del joc

9.1.2 Canal Código Trading

Quadre 94. Fitxa d'anàlisi (dades actualitzades en data 31/01/20)

Nom del camp	Contingut
Identificació	
Títol	Código Trading
Adreça	https://www.youtube.com/channel/UCdFW04vaDumWiiC2g-94n-Q
Característiques	
Llengua	Castellà
Dates	Creació del canal: 19/02/17 Darrer vídeo publicat: 29/01/20
Dades d'audiència	37.100 subscripcions 1.705.115 visualitzacions
Continguts	
Presentació	En Código Trading ofrecemos formación para invertir en los mercados financieros, dicho de otra manera para ser Trader. ACADEMIA DE TRADING CON RESULTADOS AUDITADOS 🎓 ACADEMIA · Cursos de bolsa En Código Trading ofrecemos formación para invertir en los mercados financieros, dicho de otra manera para ser Trader. Aprender en nuestra academia es fácil, divertido y adictivo. Nuestro contenido educativo es líder en el sector y cuenta con un alto porcentaje de graduados satisfechos. 💼 RESULTADOS · Cuentas auditadas Sabemos que antes de invertir en formación queréis ver nuestros resultados y por este motivo nuestras cuentas auditadas. Cuando un trader busca capital, le piden resultados auditados. Es comprensible que, si un aspirante a trader busca un mentor, le pida exactamente lo mismo.
Captura de pantalla	

El canal Código Trading es presenta com una “acadèmia” de formació per invertir en els mercats financers (*trading*) i la gran majoria dels vídeos aborden aquest tema. Durant el 2019 es publiquen tres vídeos en relació amb el joc i les apostes (que són els que s’analitzen).

El protagonista del canal també disposa de perfils en altres xarxes socials (Facebook, Twitter, Instagram i Linkedin) així com un lloc web, que també es presenten sota el nom de Código Trading i que difonen el mateix tipus de contingut. L’enllaç a la web i a aquests perfils s’inclou dins l’apartat d’informació del canal i/o a la descripció dels vídeos.

Quadre 95. Canal Código Trading. Vídeos analitzats (dades actualitzades en data 31/01/20)

Títol	Data de publicació	Durada	Visualitzacions	Descripció
TRADING DEPORTIVO en vivo y en directo en el EVENTO del AÑO	27/11/19	12:44	1.161	El vídeo consisteix en una entrevista al fundador de dues plataformes vinculades al joc (JobBet i BeBetting), que presenta el llançament d’aquesta última i n’explica el funcionament.
ENTREVISTA AL TRADER DEPORTIVO PROFESIONAL HÉCTOR DE JOBBET	28/04/19	54:32	4.909	El *youtuber* entrevista al fundador de les plataformes JobBet i BeBetting, que explica en què consisteix el *trading* esportiu, les diferències amb el *trading* en borsa i el llançament de la plataforma JobBet.
TRUCO PARA GANAR EN LAS APUESTAS DEPORTIVAS 2019	13/02/19	06:45	118.759	El *youtuber* explica què son les *surebets*, un tipus d’apostes esportives, així com la forma d’evitar les limitacions que, tal com diu, posen les cases d’apostes a les persones que les utilitzen.

Protecció de les persones menors d'edat

L'accés al canal no requereix l'acreditació de la majoria d'edat de la persona usuària.

Igualment, ni el canal ni cap dels vídeos objecte d'anàlisi inclou cap advertiment que informi que els seus continguts no són adequats per a les persones menors d'edat ni tampoc sobre la prohibició de la pràctica del joc i les apostes per a aquest col·lectiu.

Presència de continguts publicitaris

Els tres vídeos analitzats inclouen publicitat d'operadors d'apostes esportives (Betfair i Pinnacle), de plataformes intermediàries d'apostes (AsianConnect i BeBetting) i de webs "formatives" en aquest àmbit (JobBet).

En cap moment s'hi inclou cap missatge d'advertiment de la presència d'aquest contingut promocional ni tampoc en relació amb el joc responsable o el joc segur. Un d'aquests operadors, Pinnacle, no apareix amb aquest nom comercial en la relació d'operadors amb llicència que facilita la DG.

Així, de totes les referències s'elabora un discurs complaent i s'expliquen el funcionament i les virtuts. En el cas de JobBet i BeBetting també es proporciona, explícitament, l'adreça web que en permet la contractació:

(TRADING DEPORTIVO en vivo y en directo en el EVENTO del AÑO)

Per exemple, l'autor insta l'audiència a passar-se als operadors de joc Betfair i Pinnacle, que qualifica d'"excel·lents" i com "el futur" de les apostes:

> "Si eres un jugador serio y estás dispuesto a ir más allá de las casas de apuestas deportivas en línea habituales, tienes otras opciones. Se trata de empezar a jugar en la gran liga de las apuestas, las apuestas de intercambios, que son precisamente el futuro. Considera seriamente dejar las casas tradicionales y pasarte a las apuestas de intercambio. El exchange de Betfair, Pinnacle y otras casas es una excelente plataforma, al apostar directamente contra otros usuarios."
>
> *(TRUCO PARA GANAR EN LAS APUESTAS DEPORTIVAS 2019)*

Dos dels vídeos se centren en entrevistes al fundador de la plataforma JobBet[4] i director executiu de la plataforma BeBetting[5], que destaquen les característiques presentades com a positives dels productes i n'assegura la rendibilitat:

> "Hoy venimos aquí para que nos hable de un nuevo proyecto, del cual también es el fundador, que se llama BeBetting. Y este próximo miércoles en una sala de Madrid con capacidad para 250 personas va a hacer la presentación y estáis invitados a ir allí"
>
> *(TRADING DEPORTIVO en vivo y en directo en el EVENTO del AÑO)*

> "Por un lado el trader, que es el profesional que ejecuta las apuestas, las *surebet*, es quien te permite obtener una ganancia, pero por otro lado tenemos los clientes, todos aquellos que tienen sus casas de apuestas, que no tienen especial interés en desarrollar el trading deportivo, el *surebet*. Pues existe ahora la posibilidad, vamos a lanzar la plataforma donde macheamos al *trader* con un cliente que simplemente quiere invertir entre 500 y 5.000 euros."

> "Hemos creado un producto [*amb referència a BeBetting*] cuya rentabilidad que le puede ofrecer a un potencial inversor de unos ahorros de entre 500 y 5.000 euros, es bastante bastante elevada."

[4] JobBet es presenta com la "primera acadèmia professional de formació per al *trading* esportiu" i ofereix cursos presencials, així com cursos *online* i gratuïts sobre aquesta temàtica.
[5] BeBetting és una plataforma sota demanda que té com a objectiu ajudar les persones usuàries a guanyar diners utilitzant les seves cases d'apostes i mitjançant la figura del *better* (persona experta), que s'encarrega de localitzar les millors *surebets*.

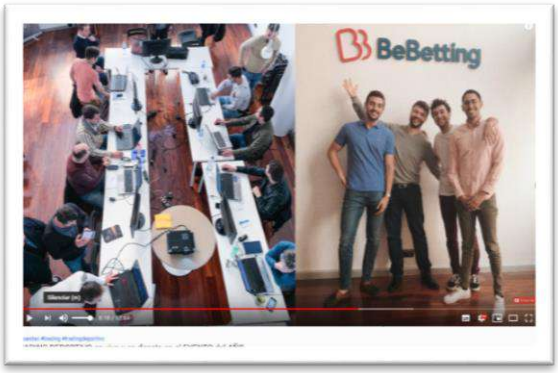

(TRADING DEPORTIVO en vivo y en directo en el EVENTO del AÑO)

Continguts dels vídeos analitzats

Els vídeos analitzats **consideren el joc com una activitat econòmica.** En el context del canal, dedicat a la pràctica de la inversió financera, l'activitat de les apostes esportives es presenta com una activitat professional.

Així, totes les peces s'introdueixen de la forma següent: "Bienvenido a Código Trading. Soy Dave y te voy a acompañar en el camino hacia la libertad financiera", seguit d'una careta amb la frase "Vive tu vida con libertad e independencia".

A més, els vídeos coincideixen a vincular l'èxit en les apostes amb **la formació, l'experiència i la perseverança:**

> "Las cifras no engañan, ganar es difícil, pero con cabeza y mucha paciencia tenemos posibilidades de ganar dinero apostando"
>
> *(TRUCO PARA GANAR EN LAS APUESTAS DEPORTIVAS 2019)*

En aquesta línia argumental, es plantegen les anomenades *surebet* com una **tècnica segura i fàcil d'aprendre per guanyar diners, de forma que es minimitza l'atzar:**

> "La técnica más simple y segura es el arbitraje de apuestas, la *surebet*. Es muy simple y es una ganancia segura"
>
> *(TRUCO PARA GANAR EN LAS APUESTAS DEPORTIVAS 2019)*

> “Son ganancias seguras [*amb referència a les* surebet*]*. Son ganancias más pequeñas pero constantes y estables en el tiempo. Entonces yo no sé si es la forma más rentable, pero que es una de las formas más estables y seguras, sí”
>
> *(TRADING DEPORTIVO en vivo y en directo en el EVENTO del AÑO)*

A més, el youtuber **proporciona consells diversos per tal d’evitar les limitacions que, afirma, posen les cases d’apostes a les persones que fan ús de les *surebets***:

> “Ésto haciéndolo repetidas veces durante el día en muchos mercados es la *surebet.* El truco en sí es muy simple, pero lo que pasa es que todas las casas de apuestas en países como España te van a limitar en cuestión de horas, minutos o días si te pones a utilizar esta técnica de forma intensiva”
>
> “Te voy a dar cuatro trucos para intentar evitar las limitaciones en las casas de apuestas convencionales y a continuación te hablaré de la solución definitiva que son las casas de intercambio.
> Punto 1: Apostar en mercados grandes y líquidos [...]
> Punto 2: Evitar apostar grandes cantidades [...]
> Punto 3: Apostar cifras redondas [...]
> Punto 4: Distribuir tu operativa en cuantas más casas de apuestas mejor [...]”
>
> (*TRUCO PARA GANAR EN LAS APUESTAS DEPORTIVAS 2019*)

Quadre 96. Canal Código Trading. Presència d'elements de risc en relació amb el joc i les apostes als vídeos analitzats

Vídeo	Publicitat		Anàlisi en relació amb el respecte als principis generals de les comunicacions comercials de les activitats de joc i apostes		
	Presència	Identificació	Protecció de menors d'edat	Responsabilitat social	Joc responsable
TRUCO PARA GANAR EN LAS APUESTAS DEPORTIVAS 2019	Sí (Betfair, Pinnacle, AsianConnect)	No	• L'accés als continguts no requereix l'acreditació de la majoria d'edat de la persona usuària • Cap advertiment que informi que els seus continguts no són adequats per a les persones menors d'edat • Cap advertiment sobre la prohibició de la pràctica del joc i les apostes per a les persones menors d'edat	• Cap referència a jugar en un entorn segur • Publicitat d'operadors de joc que no apareixen, amb aquest nom comercial, en la relació d'operadors amb llicència que facilita la DG (Pinnacle i AsianConnect[6]) • Consells per tal d'evitar les suposades limitacions que les cases d'apostes posen a les persones usuàries	• Cap referència a jugar bé o amb responsabilitat • Es presenta el joc com una activitat econòmica • Apel·lació als coneixements i la perseverança per assolir l'èxit en el joc • Inducció a error sobre la possibilitat de guanyar
TRADING DEPORTIVO en vivo y en directo en el EVENTO del AÑO	Sí (BeBetting, JobBet)	No		• Cap referència a jugar en un entorn segur	• Cap referència a jugar bé o amb responsabilitat • Es presenta el joc com una activitat econòmica

[6] AsianConnect no és un operador de joc, sinó una plataforma intermediària d'apostes que dona accés a diversos operadors de joc i apostes que no apareixen, amb aquest nom comercial, en la relació d'operadors amb llicència que facilita la DG.

Vídeo	Publicitat		Anàlisi en relació amb el respecte als principis generals de les comunicacions comercials de les activitats de joc i apostes		
	Presència	Identificació	Protecció de menors d'edat	Responsabilitat social	Joc responsable
ENTREVISTA AL TRADER DEPORTIVO PROFESIONAL HÉCTOR DE JOBBET	Sí (JobBet)	No		• Cap referència a jugar en un entorn segur	• Cap referència a jugar bé o amb responsabilitat • Es presenta el joc com una activitat econòmica

9.1.3 Canal Le Picks

Quadre 97. Fitxa d'anàlisi (dades actualitzades en data 31/01/20)

Nom del camp	Contingut
Identificació	
Títol	Le Picks
Adreça	https://www.youtube.com/channel/UCh9l0XimXvNtapFgMsdGXxQ/videos?view=0&sort=dd&flow=grid
Característiques	
Llengua	Castellà
Dates	Creació del canal: 11/04/17 Darrer vídeo publicat: 29/01/20
Dades d'audiència	55.000 subscripcions 3.497.012 visualitzacions
Continguts	
Presentació	Canal dedicado a las apuestas deportivas. Enseñar, compartir y sobre todo ganar dinero.
Captura de pantalla	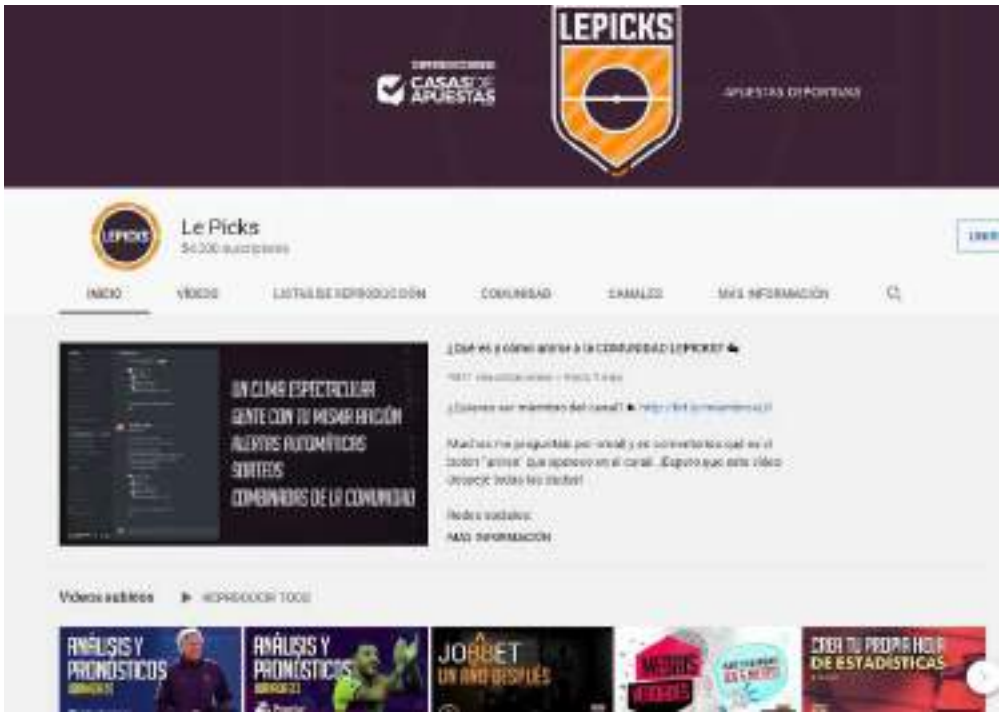

Le Picks és un canal especialitzat en continguts vinculats a les apostes esportives, especialment a les futbolístiques. Tots els vídeos estan protagonitzats per la mateixa *veu en off* masculina que il·lustra el discurs amb textos, infografies i/o captures de pantalla diverses. Durant l'any 2019 el canal ha publicat un total de 197 vídeos.

El canal inclou, principalment, dues tipologies de vídeos.

La més freqüent correspon a peces en què el protagonista del canal fa prediccions i anàlisis de les estadístiques dels partits de futbol de les principals competicions, on mostra en pantalla la comparativa de les quotes de diversos operadors de joc i apostes *online* i recomana l'aposta que li sembla més convenient. La segona tipologia correspon a vídeos en què la veu en *off* ofereix consells i estratègies diverses per tenir èxit en les apostes esportives basats en la seva pròpia experiència.

Del conjunt de vídeos que constitueixen el canal se n'han seleccionat, a tall d'exemple, els següents publicats durant el 2019:

Quadre 98. Canal Le Picks. Vídeos analitzats (dades actualitzades en data 31/01/20)

Títol dels vídeos	Data de publicació	Durada	Visualitzacions	Descripció
¿Cuánto DINERO Necesitas para SEGUIR a un TIPSTER PREMIUM de APUESTAS DEPORTIVAS?	25/11/19	20:00	4.315	Una veu en *off* explica la fórmula més adient per decidir com seleccionar una persona experta en apostes (*tipster*).
Sin ESTO NO Vas a PROGRESAR en las APUESTAS DEPORTIVAS	18/11/19	11:19	7.310	Una veu en *off* dona consells per progressar en les apostes esportives
5 LIBROS PARA MEJORAR EN LAS APUESTAS DEPORTIVAS	22/05/19	11:02	6.550	Una veu en *off* recomana llegir 5 llibres abans d'apostar, dels quals es reprodueixen fragments en el decurs del vídeo.
BeBetting | GANAR DINERO SIN RIESGO en las APUESTAS DEPORTIVAS	11/03/19	12:03	12.073	Una veu en *off* explica el funcionament de la nova plataforma BeBetting, que es presenta com una eina per guanyar diners sense risc en les apostes esportives.
EL SANTO GRIAL DE LAS APUESTAS DEPORTIVAS ¿EXISTE?	26/02/19	13:40	10.228	Una veu en *off* s'adreça a les persones que s'inicien en el món de les apostes esportives per oferir-los consells per tal que aconsegueixin una alta rendibilitat.

El *youtuber* també disposa de perfils en altres xarxes socials (Facebook, Instagram i Twitter) que també es presenten sota el nom de Le Picks i que difonen el mateix tipus de contingut. L'enllaç a aquests perfils s'inclou dins l'apartat d'informació del canal i/o a la descripció dels vídeos.

Protecció de les persones menors d'edat

L'accés al canal no requereix l'acreditació de la majoria d'edat de la persona usuària.

Igualment, ni el canal ni cap dels vídeos objecte d'anàlisi inclou cap advertiment que informi que els seus continguts no són adequats per a les persones menors d'edat ni tampoc sobre la prohibició de la pràctica del joc i les apostes per a aquest col·lectiu.

Presència de continguts publicitaris

Un dels vídeos analitzats elabora **un discurs publicitari** d'una aplicació d'apostes, BeBetting. En cap moment s'identifica la presencia de publicitat ni s'inclou cap missatge d'advertiment en relació amb el joc responsable o el joc segur.

En el seu decurs es mencionen les virtuts d'aquesta aplicació i es realitza un discurs complaent. A més, tant al vídeo com al text de la descripció s'inclou l'enllaç de descàrrega de l'aplicació mòbil BeBetting que dona accés a la plataforma:

(*BeBetting | GANAR DINERO SIN RIESGO en las APUESTAS DEPORTIVAS*)

Contingut dels vídeos analitzats

Els 5 vídeos objecte d'anàlisi coincideixen a considerar el joc com **una activitat econòmica o professional.**

Així, en un dels vídeos es promociona una plataforma anomenada BeBetting que, tal com es diu, permet guanyar diners de forma segura en les apostes esportives mitjançant les anomenades *surebets*[7] (*apostes segures*):

> "BeBetting es una plataforma donde puedes realmente ganar dinero [...] Y os voy a explicar como funciona en este vídeo"
>
> "BeBetting es una *surebet*, una apuesta segura. Una apuesta segura es un par de apuestas donde te aseguras un beneficio sí o sí".
>
> (*BeBetting | GANAR DINERO SIN RIESGO en las APUESTAS DEPORTIVAS)*

En un altre cas es construeix un discurs que normalitza la consideració de les apostes com una possible activitat econòmica:

> "Todos intentamos hacer lo mismo en mayor o menor medida cuando comenzamos y queremos tomarnos las apuestas deportivas en serio. Buscar una fórmula, buscar una estrategia perfecta, con unos parámetros ABC para ser ricos. Esto, evidentemente, no es nada fácil [...]"
>
> *(EL SANTO GRIAL DE LAS APUESTAS DEPORTIVAS ¿EXISTE?)*

Així, en aquest mateix vídeo la veu en *off* s'adreça a les persones que s'inicien en les apostes esportives per oferir-los consells basats en la seva experiència, en el cas que vulguin dedicar-s'hi de forma professional:

> "Ésa es la pregunta que tienes que hacerte tú cuando empiezas a tomarte las apuestas deportivas como una inversión: ¿Cómo quieres conseguir ese rendimiento?" [...] Si tú quieres dedicarte a las apuestas deportivas de forma profesional o como primera fuente de ingreso debes saber que necesitas un capital."
>
> *(EL SANTO GRIAL DE LAS APUESTAS DEPORTIVAS ¿EXISTE?)*

[7] Una *surebet* és una aposta mitjançant la qual s'obté benefici independentment del que succeeixi en l'esdeveniment esportiu. La manera de realitzar-la és aprofitar les diferents quotes que ofereixen les cases d'apostes per apostar a totes les opcions d'un mercat sense possibilitats de pèrdues.

També s'insta a apostar quantitats elevades (superiors a 100 euros), atès que s'afirma que amb menys diners els beneficis obtinguts no permetrien viure del joc:

> "Tú no puedes dedicarte a esto profesionalmente con un *bankroll* de 100€. Con 100€ no puedes pretender ganar 2.000 o 3.000€ al mes"
>
> *(EL SANTO GRIAL DE LAS APUESTAS DEPORTIVAS ¿EXISTE?)*

Dos dels vídeos analitzats coincideixen a presentar les apostes esportives **com una activitat que permet guanyar diners sense riscos i que maximitza les possibilitats de guanyar:**

> "Pase lo que pase, ocurra lo que ocurra, con BeBetting siempre vas a salir ganando"
>
> "BeBetting es un nuevo proyecto con el que puedes GANAR DINERO sin el riesgo que conllevan las apuestas deportivas. ¿No lo crees? ¡Atento al vídeo!"
>
> (*BeBetting* | *GANAR DINERO SIN RIESGO en las APUESTAS DEPORTIVAS*)

A més, a la majoria dels vídeos analitzats es vincula l'èxit en les apostes amb **els coneixements i la perseverança:**

> "Hay tres cualidades que para mí son el verdadero santo grial de las apuestas deportivas. Y son estas tres cualidades: la práctica, la constancia y la paciencia"
>
> "La práctica es necesaria [...] Hay que ser constante en el trabajo, constante en el estudio, constante en el análisis y constante en tu forma de ver las apuestas, de entender las apuestas o al fin y al cabo en tu estrategia [...]"
>
> *(EL SANTO GRIAL DE LAS APUESTAS DEPORTIVAS ¿EXISTE?)*

"¿Quiénes son para mí al menos a título personal los que están en esa zona naranja? Gente que está en el camino de la especialización. Han encontrado un sector, un nicho donde se sienten pues que entienden del mercado o del deporte o de la liga. Más o menos que han encontrado su camino a seguir, que comienza a tener resultados, quizás no muy regulares, hay meses que sí, semanas que sí, semanas que no, etc. [...] Gente, eso, que está en el camino hacia el éxito, pero que todavía no tiene esa constancia y no tiene esos resultados a largo plazo [...]

(Sin ESTO NO Vas a PROGRESAR en las APUESTAS DEPORTIVAS)

Aquest discurs es complementa amb la recomanació de seguir els **consells dels *tipsters*** (persones que es presenten com a professionals de les apostes) i dona pautes per escollir-ne el més adequat. El discurs del vídeo atribueix a aquestes persones un alt grau de professionalitat i expertesa dins de l'àmbit del joc:

"Aquí vamos a plasmar toda la información que un *tipster* nos debería dar"

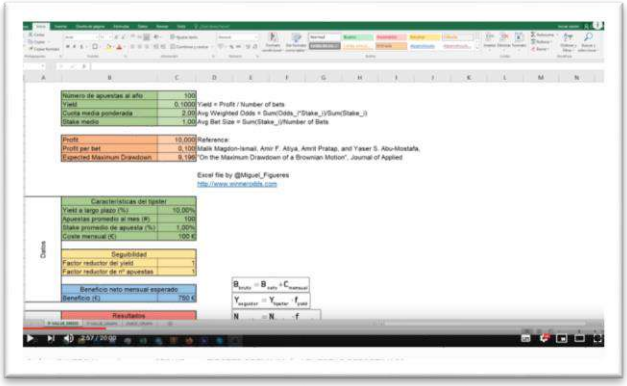

(¿Cuánto DINERO Necesitas para SEGUIR a un TIPSTER PREMIUM de APUESTAS DEPORTIVAS?)

També es destaca el fet que **la plataforma BeBetting ofereix una solució a les limitacions que, afirma, posen les cases d'apostes** a les persones que fan ús de les *surebets*:

> "Las casas de apuestas en cuanto detectan este comportamiento [*amb referència a l'ús de les* surebets] te limitan la cuenta y te limitan la cantidad que puedes apostar [...] Por esto una persona es difícil que a largo plazo se dedique exclusivamente con sus cuentas a hacer *surebets*, porque les van a limitar y ahí nace BeBetting, con ese problema y buscando una solución a ese problema."

Quadre 99. Canal Le Picks. Presència d'elements de risc en relació amb el joc i les apostes als vídeos analitzats

Vídeo	Publicitat		Anàlisi en relació amb el respecte als principis generals de les comunicacions comercials de les activitats de joc i apostes		
	Presència	Identificació	Protecció de menors d'edat	Responsabilitat social	Joc responsable
EL SANTO GRIAL DE LAS APUESTAS DEPORTIVAS ¿EXISTE?	No	--	• L'accés als continguts no requereix l'acreditació de la majoria d'edat de la persona usuària • Cap advertiment que informi que els seus continguts no són adequats per a les persones menors d'edat • Cap advertiment sobre la prohibició de la pràctica del joc i les apostes per a les persones menors d'edat	• Cap referència a jugar en un entorn segur	• Cap referència a jugar bé o amb responsabilitat • Es presenta el joc com una activitat econòmica • Apel·lació als coneixements i la perseverança per assolir l'èxit en el joc
5 LIBROS PARA MEJORAR EN LAS APUESTAS DEPORTIVAS	No	--			
¿Cuánto DINERO Necesitas para SEGUIR a un TIPSTER PREMIUM de APUESTAS DEPORTIVAS?	No	--			

Vídeo	Publicitat		Anàlisi en relació amb el respecte als principis generals de les comunicacions comercials de les activitats de joc i apostes		
	Presència	Identificació	Protecció de menors d'edat	Responsabilitat social	Joc responsable
Sin ESTO NO Vas a PROGRESAR en las APUESTAS DEPORTIVAS	No	--	• L'accés als continguts no requereix l'acreditació de la majoria d'edat de la persona usuària • Cap advertiment que informi que els seus continguts no són adequats per a les persones menors d'edat • Cap advertiment sobre la prohibició de la pràctica del joc i les apostes per a les persones menors d'edat	• Cap referència a jugar en un entorn segur	• Cap referència a jugar bé o amb responsabilitat • Es presenta el joc com una activitat econòmica
BeBetting | GANAR DINERO SIN RIESGO en las APUESTAS DEPORTIVAS	Sí (Be Betting)	No		• Cap referència a jugar en un entorn segur • Referències a com evitar les limitacions de les cases d'apostes	• Cap referència a jugar bé o amb responsabilitat • Es presenta el joc com una activitat econòmica • Apel·lació als coneixements i la perseverança per assolir l'èxit en el joc

9.1.4 Canal Pro Gadget Review

Quadre 100. Fitxa d'anàlisi (dades actualitzades en data 31/01/20)

Nom del camp	Contingut
Identificació	
Títol	Pro Gadget Review
Adreça	https://www.youtube.com/channel/UCPrbArysdf6neOcQPaxzxFg
Característiques	
Llengua	Castellà
Dates	Creació del canal: 25/05/10 Darrer vídeo publicat: 16/01/20
Dades d'audiència	2.240.000 subscripcions 273.706.262 visualitzacions
Continguts	
Presentació	"Estás en el canal de Pro Gadget Review. Esto es algo más que un canal de tecnología donde podrás encontrar los mejores tutoriales y videos con los mejores juegos, aplicaciones y programas para Android y tu PC. TradeDoubler site verification 3047705."
Captura de pantalla	

Pro Gadget Review es presenta com un canal dedicat a la tecnologia, els jocs i la informàtica. Tots els vídeos estan protagonitzats pel mateix jove i inclouen continguts com ara comparatives o *reviews* sobre dispositius digitals i aplicacions, tutorials sobre l'ús del mòbil, així com consells diversos per tal d'obtenir benefici econòmic mitjançant internet, alguns dels quals referits a l'activitat de joc i apostes *online*.

Així, dins del canal s'ha detectat la presència d'una llista de reproducció que, sota el títol *Como Ganar Dinero y Premios por Internet REAL*, inclou 22 vídeos, 6 dels quals presenten el joc i les apostes com una activitat econòmica. D'aquests, s'analitza l'únic que ha estat publicat durant l'any 2019:

Quadre 101. Canal Pro Gadget review. Vídeos analitzats (dades actualitzades en data 31/01/20)

Títol dels vídeos	Data de publicació	Durada	Visualitzacions	Descripció
Mejores Aplicaciones para GANAR DINERO POR INTERNET 2019 | RAPIDO Y REAL	24/03/19	16:44	633.227	El *youtuber* presenta 4 aplicacions per a mòbil amb les quals, tal com diu, es poden obtenir beneficis econòmics. La primera a la qual es refereix –que centra més de la meitat del vídeo–correspon a una aplicació anomenada Playfulbet que permet jugar a fer apostes esportives reals amb diners virtuals. El *youtuber* explica com una de les maneres per aconseguir aquests diners virtuals és registrar-se i fer una primera aposta en les webs de diferents operadors de joc i apostes online.

El *youtuber* també disposa de perfils en altres xarxes socials (Facebook i Twitter) que també es presenten sota el nom de Pro Gadget Review i que difonen continguts similars. L'enllaç a aquests perfils s'inclou dins l'apartat d'informació del canal i a la descripció dels vídeos.

Protecció de les persones menors d'edat

L'accés al canal no requereix l'acreditació de la majoria d'edat de la persona usuària.

Igualment, ni el canal, ni la llista de reproducció, ni el vídeo objecte d'anàlisi inclou cap advertiment que informi que els seus continguts no són adequats per a les persones menors d'edat ni tampoc sobre la prohibició de la pràctica del joc i les apostes per a aquest col·lectiu.

D'altra banda, el protagonista del vídeo és un home jove: tal com explicita, té 21 anys. A més, el contingut divers del seu canal, que inclou temes com els videojocs i *reviews* de tecnologia i aplicacions, fa que sigui susceptible de comptar amb persones menors d'edat entre la seva audiència.

Presència de continguts publicitaris

El vídeo analitzat **presenta publicitat de diversos serveis relacionats** amb les apostes *online*. En cap moment s'inclou un missatge que adverteixi de la presència de publicitat ni tampoc cap tipus d'advertiment en relació amb el joc responsable o el joc segur.

Així, el vídeo inclou publicitat de Betfair, atès que el *youtuber* s'hi refereix de forma reiterada i mostra el procés de registre i d'aposta en el web d'aquest operador de joc, així com l'ingrés de diners en el compte:

> "Yo voy a hacerlo con Betfair pues me van a dar 400.000 coins por registrarme y hacer una apuesta de 10 euros [...] Tenéis que darle al botón de registrarse y os llevará al enlace en la casa de apuestas para os registréis [...] Yo, en mi caso, voy a hacerlo en Betfair..."

També inclou publicitat d'una plataforma, Playfulbet, que permet apostar en diferents esdeveniments esportius amb diners virtuals. El *youtuber* posa en relleu les característiques que, segons ell, posen en valor aquesta aplicació i n'explica el funcionament.

> "Vamos a empezar súper fuerte este vídeo […] enseñando un método con el que vais a poder generar bastante dinero y, cuando digo bastante no me refiero a […] 1 euro, 2… 3 si tienes suerte. De verdad, este truco que hoy te voy a enseñar vale oro. Además, me parece muy especial porque, si me seguís desde mis inicios en mi canal, vais a conocerla y quizás os haga tanta ilusión como a mí poder enseñaros esto ¿vale? Ya sabéis. Esta página se llama PlayFullBet"

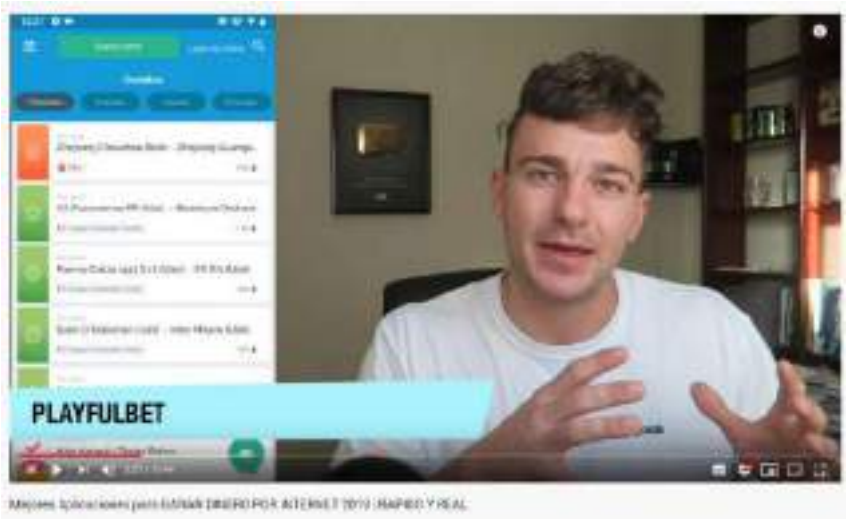

(Mejores Aplicaciones para GANAR DINERO POR INTERNET 2019 | RAPIDO Y REAL)

Continguts dels vídeos analitzats

Una de les característiques positives que el relat atribueix a les apostes esportives i, concretament, a les que es realitzen mitjançant l'operador Betfair, **és la senzillesa i la facilitat del procés:**

> "Una vez que lo tenéis hecho [*el registre en un operador de joc i apostes online, en aquest cas Betfair*], tenéis que hacer una apuesta. Es así de sencillo y, en mi caso voy a hacer una apuesta cuota 2 y vamos a ver si tenemos suerte."

El vídeo presenta les apostes esportives com una **activitat econòmica que permet obtenir una quantitat important de diners**. Per exemple:

> "Vamos a empezar súperfuerte este vídeo. Vamos a empezarlo, quizás, enseñando un método con el que vais a poder generar bastante dinero y cuando digo bastante no me refiero a enseñarte una aplicación en la que vas a poder hacer 1 euro, 2, 3 si tienes suerte. De verdad. Hoy este truco que yo te voy a enseñar hoy vale oro. Bueno, y además me parece también muy especial porque es una aplicación que, si me seguís desde mis inicios en mi canal, vais a conocerla [*en relació amb l'aplicació Playfulbet*] y quizá os haga tanta ilusión como a mí pues poder enseñaros esto ¿Vale? Ya sabéis."

En aquest context, formula un discurs en què **minimitza el factor de risc** inherent a l'activitat del joc i les apostes:

> "Pues no es así porque aunque tienes que hacer un ingreso de 10 euros, automáticamente Playfulbet, por completar esta oferta, te va a regalar otros diez euros. O sea que tú prácticamente que no tienes que poner tu dinero porque Playfulbet, para esa apuesta, ellos te dan otros 10 euros de manera completamente gratuita."

Quadre 102. Canal Pro Gadget Review. Presència d'elements de risc en relació amb el joc i les apostes als vídeos analitzats

Vídeo	Publicitat		Anàlisi en relació amb el respecte als principis generals de les comunicacions comercials de les activitats de joc i apostes		
	Presència	Identificació	Protecció de menors d'edat	Responsabilitat social	Joc responsable
Mejores Aplicaciones para GANAR DINERO POR INTERNET 2019	RAPIDO Y REAL	Sí (Betfair, Playfullbet)	No	• L'accés als continguts no requereix l'acreditació de la majoria d'edat de la persona usuària • Cap advertiment que informi que els seus continguts no són adequats per a les persones menors d'edat • Cap advertiment sobre la prohibició de la pràctica del joc i les apostes per a les persones menors d'edat	• Cap referència a jugar en un entorn segur	• Cap referència a jugar bé o amb responsabilitat • Es presenta el joc com una activitat econòmica • S'insta a la pràctica compulsiva o irreflexiva del joc

9.1.5 Canal SUMAVERDES

Quadre 103. Fitxa d'anàlisi (dades actualitzades en data 31/01/20)

Nom del camp	Contingut
Identificació	
Títol	SUMAVERDES
Adreça	https://www.youtube.com/channel/UCiI0ir14elGWeZwzoNmdpNg
Característiques	
Llengua	Castellà
Dates	Creació del canal: 23/09/13 Darrer vídeo publicat: 18/01/20
Dades d'audiència	21.800 subscripcions 715.772 visualitzacions
Continguts	
Presentació	Canal de inversión en apuestas deportivas. Formación para apostar con metodología matemática, estadística, disciplina y control de bank. Sistemas de apuestas rentables, estrategias, trading deportivo y software de inversión en apuestas de valor.
Captura de pantalla	

SUMAVERDES és un canal que, tal com s'explicita, està especialitzat en inversió en apostes esportives. Tots els vídeos del canal estan protagonitzats pel mateix home adult que ofereix informació sobre programari, pàgines web i estratègies diverses que suposadament facilitarien assolir l'èxit en el món de les apostes. SUMAVERDES ha publicat un total de 68 vídeos durant l'any 2019, dels quals s'analitzen els següents:

Quadre 104. Canal SUMAVERDES. Vídeos analitzats (dades actualitzades en data 31/01/20)

Títol dels vídeos	Data de publicació	Durada	Visualitzacions	Descripció
Sistema OVER 2.5 GOLES para NOVATOS con Mindscore	17/01/20	15:37	2.352	Vídeo centrat en promocionar el programa d'apostes esportives Mindscore, sobre el qual es fa una demostració.
VLOG - LA SUERTE NO INFLUYE A LARGO PLAZO	21/05/19	13:27	1.825	El protagonista del canal s'adreça a les persones jugadores per donar consells sobre apostes esportives
COMO GANAR DINERO FÁCIL Y RÁPIDO EN LAS APUESTAS DEPORTIVAS	30/04/19	02:59	4.218	El *youtuber* s'adreça a les persones que s'inicien en el joc per explicar-los el seu mètode per guanyar fàcilment i ràpidament en les apostes esportives.
Vídeo reacción a BETFAIR + GEEKS TOY (después de 8 años)	14/04/19	20:24	4.345	El *youtuber* promociona el *software* Geeks Toy per fer apostes esportives
BUENAS Y MALAS CASAS DE APUESTAS	29/01/19	16:47	10.974	Vídeo dedicat a promocionar dues cases d'apostes: Betfair i Pinnacle

El *youtuber* també és, tal com diu, el director executiu del web Betpractice, que es presenta com una plataforma d'anàlisi estadística de mercats d'apostes de futbol. Alguns dels vídeos del canal s'hi refereixen en els continguts i inclouen l'enllaç a la descripció.

El protagonista del canal també disposa de perfils en altres xarxes socials (Instagram, Facebook i Twitter), així com un lloc web que també es presenten sota el nom de SUMAVERDES i que difonen el mateix tipus de contingut. L'enllaç a l'esmentada web i a aquests perfils s'inclou dins l'apartat d'informació del canal i a la descripció dels vídeos.

Protecció de les persones menors d'edat

L'accés al canal no requereix l'acreditació de la majoria d'edat de la persona usuària.

Igualment, ni el canal ni cap dels vídeos objecte d'anàlisi inclou cap advertiment que informi que els seus continguts no són adequats per a les persones menors d'edat ni tampoc sobre la prohibició de la pràctica del joc i les apostes per a aquest col·lectiu.

Presència de continguts publicitaris

En el vídeo *BUENAS Y MALAS CASAS DE APUESTAS*, **l'autor promociona cases d'apostes amb un discurs publicitari de complaença** i amb **prominència en les referències a Betfair i Pinnacle:**

> "Hoy quiero haceros un vídeo sobre las casas de apuestas."
>
> "Betfair.com y Betfair Exchange tenía todo lo que a mí me gustaba [...] y no te limitan."
>
> "Las únicas que yo os recomiendo son Pinnacle y Betfair."
>
> "Betfair es la casa con la que más dinero he ganado y Pinnacle es la casa de apuestas con la que he ganado dinero más rápido."
>
> "Y para finalizar, mi recomendación a todo el mercado hispanohablante. Casas de apuestas que yo más utilizo: Betfair.com, el Exchange de Betfair.com, Pinnacle, que lo utilizo con PS3838, a través de AsianConnect y también a través de AsianConnect recomendaría lo que es Orbitx."
>
> *(BUENAS Y MALAS CASAS DE APUESTAS)*

En un segon cas **l'autor promociona una aplicació d'apostes esportives** (Geeks Toy) **i la casa d'apostes** Betfair, **amb un discurs publicitari de complaença.** El vídeo consisteix a fer una demostració de com funciona aquesta aplicació, de forma que mostra en pantalla els enllaços corresponents als dos productes esmentats:

> “Vamos a hablar de una aplicación que se llama Geeks Toy. Posiblemente es la mejor aplicación que existe para hacer *trading* deportivo en Betfair.com”
>
> *(Vídeo reacción a BETFAIR + GEEKS TOY (después de 8 años))*

Aquests vídeos no informen en cap moment de la presència de continguts publicitaris ni tampoc no s’inclou cap tipus d’advertiment en relació amb el joc responsable o al joc segur.

La descripció de la majoria dels vídeos també inclou un enllaç directe a les webs dels operadors de joc i apostes Betfair i Pinnacle, el segon dels quals no apareix, amb aquest nom comercial, en la relació d’operadors amb llicència que facilita la DG. Així mateix, altres vídeos contenen enllaços que donen accés als webs de diverses empreses vinculades al món de les apostes: Betsuite, Betpractice, AsianConnect i el programa Mindscore.

Continguts dels vídeos analitzats

L’autor presenta les apostes esportives com una **activitat econòmica**:

> “Hoy vamos a hacer un aburrido vídeo de cómo ganar más dinero de la cuenta”
>
> “Este vídeo está destinado a gente que quiere ganar dinero. Gente con mente abierta que quiere atraer dinero a su vida”
>
> *(Vídeo reacción a BETFAIR + GEEKS TOY (después de 8 años))*

A més, es tractaria, segons es diu, d’una **forma senzilla de guanyar diners**:

> “Os voy a enseñar cómo se puede ganar más dinero que apostando en Betfair.com directamente en la web oficial.”
>
> “Estamos ganando el 10% de la inversión en muy poco tiempo.”
>
> “Este programa te hace ganar más dinero que apostar en Betfair.com […]””
>
> *(Vídeo reacción a BETFAIR + GEEKS TOY (después de 8 años))*

> “¿Cómo puedes ganar dinero fácil y rápido en las apuestas deportivas si acabas de entrar y no tienes ni idea?
>
> (*COMO GANAR DINERO FÁCIL Y RÁPIDO EN LAS APUESTAS DEPORTIVAS*)

Un dels elements que el discurs subratlla reiteradament com a determinant per assolir l’èxit esmentat és el **coneixement, l’experiència** de la persona que juga i la **perseverança**, **descartant l’atzar** com a factor a tenir en compte per guanyar. Per exemple:

> “Lo que a mí me ha ayudado para ser rentable en las apuestas de fútbol: dedicación, confianza en ti mismo, perseverancia, disciplina, gestión monetaria, gestión del riesgo, información, cálculo y control, etc.”
>
> (*COMO GANAR DINERO FÁCIL Y RÁPIDO EN LAS APUESTAS DEPORTIVAS*)
>
> “Búscate la vida si quieres ganar dinero. No me pongas pegas, ¿vale? Haz algo por ti. No esperes que una rubia te vaya a traer el dinero a la puerta de tu casa”
>
> *(Vídeo reacción a BETFAIR + GEEKS TOY (después de 8 años))*
>
> “Necesitas información veraz para poder ganar este partido.”
>
> “¿Qué es lo que influye a largo plazo? Las estadísticas. No me cuentes historias de que la estadística no cuenta para nada.”
>
> *(VLOG - LA SUERTE NO INFLUYE A LARGO PLAZO)*

Quadre 105. Canal SUMAVERDES. Presència d'elements de risc en relació amb el joc i les apostes als vídeos analitzats

Vídeo	Publicitat		Anàlisi en relació amb el respecte als principis generals de les comunicacions comercials de les activitats de joc i apostes		
	Presència	Identificació	Protecció de menors d'edat	Responsabilitat social	Joc responsable
Sistema OVER 2.5 GOLES para NOVATOS con Mindscore	Sí (Mindscore)	No	• L'accés als continguts no requereix l'acreditació de la majoria d'edat de la persona usuària • Cap advertiment que informi que els seus continguts no són adequats per a les persones menors d'edat • Cap advertiment sobre la prohibició de la pràctica del joc i les apostes per a les persones menors d'edat	• Cap referència a jugar en un entorn segur	• Cap referència a jugar bé o amb responsabilitat
Vídeo reacción a BETFAIR + GEEKS TOY (después de 8 años)	Sí (Geeks Toy, Betfair)	No		• Cap referència a jugar en un entorn segur	• Cap referència a jugar bé o amb responsabilitat • Es presenta el joc com una activitat econòmica • Apel·lació als coneixements i la perseverança per assolir l'èxit en el joc • Inducció a error sobre la possibilitat de guanyar
VLOG - LA SUERTE NO INFLUYE A LARGO PLAZO	No	--		• Cap referència a jugar en un entorn segur	• Cap referència a jugar bé o amb responsabilitat • Apel·lació als coneixements i la perseverança per assolir l'èxit en el joc

Vídeo	Publicitat		Anàlisi en relació amb el respecte als principis generals de les comunicacions comercials de les activitats de joc i apostes		
	Presència	Identificació	Protecció de menors d'edat	Responsabilitat social	Joc responsable
COMO GANAR DINERO FÁCIL Y RÁPIDO EN LAS APUESTAS DEPORTIVAS	Sí (Betpractice, Betsuite, AsianConnect, Betfair, Pinnacle)	No	• L'accés als continguts no requereix l'acreditació de la majoria d'edat de la persona usuària • Cap advertiment que informi que els seus continguts no són adequats per a les persones menors d'edat • Cap advertiment sobre la prohibició de la pràctica del joc i les apostes per a les persones menors d'edat	• Cap referència a jugar en un entorn segur • Publicitat d'un operador de joc que no apareix, amb aquest nom comercial, en la relació d'operadors amb llicència que facilita la DG (Pinnacle)	• Cap referència a jugar bé o amb responsabilitat • Apel·lació als coneixements i la perseverança per assolir l'èxit en el joc • Inducció a error sobre la possibilitat de guanyar
BUENAS Y MALAS CASAS DE APUESTAS	Sí (Betfair, Pinnacle)	No		• Cap referència a jugar en un entorn segur • Publicitat d'un operador de joc que no apareix, amb aquest nom comercial, en la relació d'operadors amb llicència que facilita la DG (Pinnacle)	• Cap referència a jugar bé o amb responsabilitat • Es presenta el joc com una activitat econòmica • Apel·lació als coneixements i la perseverança per assolir l'èxit en el joc • Inducció a error sobre la possibilitat de guanyar

9.1.6 Canal TOBBALink

Quadre 106. Fitxa d'anàlisi (dades actualitzades en data 31/01/20)

Nom del camp	Contingut
Identificació	
Títol	TOBBALink
Adreça	https://www.youtube.com/channel/UCjmJM5s3EbJYg5jv7C5-Eeg/featured
Característiques	
Llengua	Castellà
Dates	Creació del canal: 08/03/16 Darrer vídeo publicat: 26/01/20
Dades d'audiència	1.840.000 subscripcions 374.860.708 visualitzacions
Continguts	
Presentació	"Este canal esta creado con la mentalidad de ayudar tanto a los novatos que estan enpezando a jugar, como a los expertos del fifa, que llevan jugando a él desde el principio del ultimate, y estos últimos también podrían dejar sus comentarios y opiniones, asi me podrán ayudar tanto a mi como a le gente nueva, porque a lo mejor tienen otro punto de vista de las cosas. Yo os enseñaré mis métodos de tradeo, precios, equipos e incluso comparo jugador /precio, si os compensaría para vuestro equipo. También en un futuro espero trolear un poquito con equipo creados por mis subs sin ninguna compenetración y grabarlo todo para reirnos un poquito del Handicap. OPSKINS Si quereis más información dejaros de leer esto que es un tostón y poneros a ver mis videos y ya me direis que os parece. CONTACTO COMERCIAL: contacto.tobbalink@gmail.com."
Captura de pantalla	

TOBBALink es presenta com un canal dedicat al *gaming* i, en concret, als videojocs de temàtica fustbolística, tot i que també inclou continguts d'entreteniment diversos.

Dos vídeos d'aquest canal inclouen continguts que fan ús d'aplicacions d'operadors de joc i apostes *online*, que són els que s'analitzen a continuació.

Quadre 107. Canal TOBBALink. Vídeos analitzats (dades actualitzades en data 31/01/20)

Títol	Data de publicació	Durada	Visualitzacions	Descripció
*APUESTO 2.000€ EN LA FINAL DE LA CHAMPIONS!! *Y PASA ESTO**	04/06/19	14:32	93.195	El protagonista del canal mostra com va al partit de futbol de la final de la Champions League i amb l'assessorament d'un pronosticador realitza una aposta de 2.000 euros que acaba guanyant. Per a realitzar l'aposta utilitza l'aplicació per a mòbil de l'operador Betfair.
APOSTÉ 2.000€ Y ESTO ES LO QUE PASÓ ...	22/01/19	14:07	128.122	Vídeo on el *youtuber* va a veure un partit de futbol a l'estadi Santiago Bernabeu de Madrid, realitza una aposta de 2000 euros a un resultat i la guanya. L'acompanya un pronosticador d'apostes que l'assessora. Per a realitzar l'aposta utilitza l'aplicació per a mòbil de l'operador Betfair. També visita una casa d'apostes física, de Luckia, i realitza una altra aposta.

Protecció de les persones menors d'edat

L'accés al canal no requereix l'acreditació de la majoria d'edat de la persona usuària.

En els dos vídeos analitzats amb presència d'activitat d'apostes el *youtuber* inclou, a la part final, un mateix clip amb imatges diverses dels seus continguts, on apareix acompanyat de dos menors d'edat. Aquest clip també apareix a la majoria de la resta de vídeos del canal:

A més, s'ha detectat la presència al canal de diversos vídeos, agrupats en una llista de reproducció, en què Tobbalink comparteix protagonisme amb aquests dos nens, als quals presenta com els seus nebots i que, al seu torn, també són *youtubers* infantils (Pino y Ares).

D'altra banda, els canals TOBBALink i el canal PINO y ARES (protagonitzat pels dos nens) apareixen vinculats dins de YouTube. Així, a l'apartat en què la plataforma permet incloure l'enllaç a altres canals tots dos apareixen referenciats mútuament:

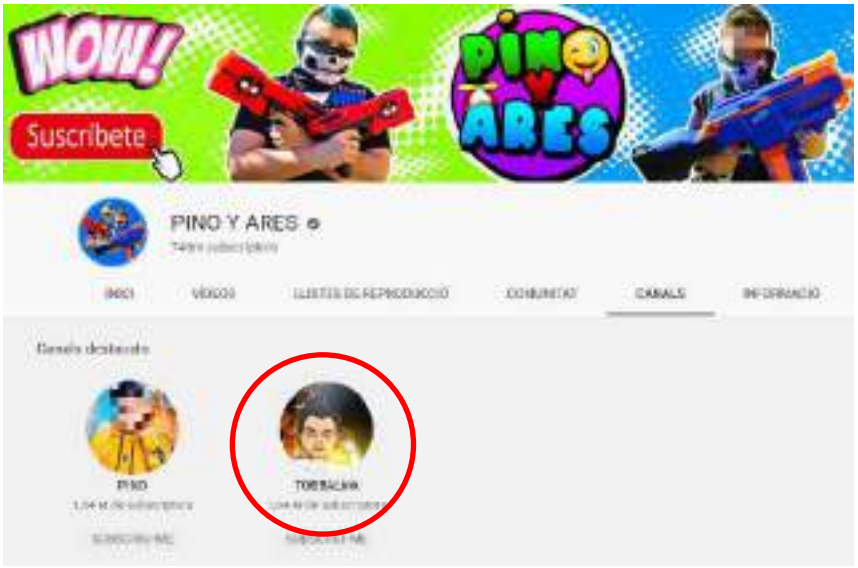

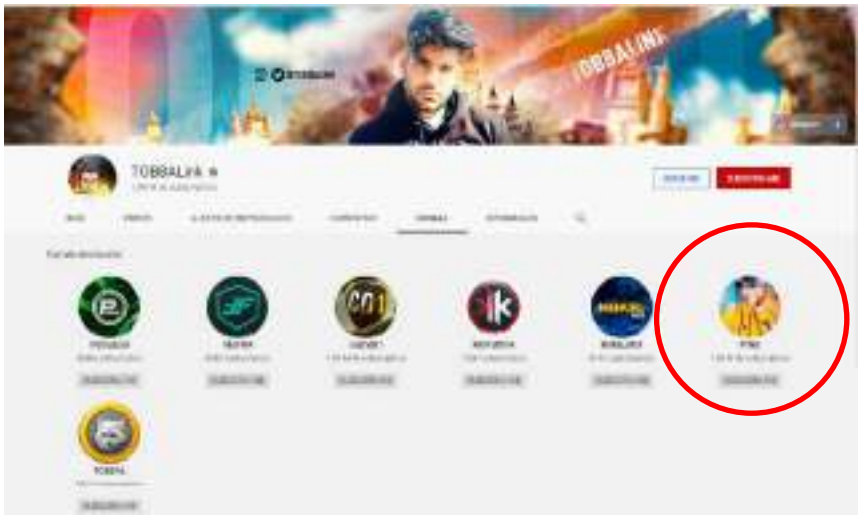

Els dos vídeos analitzats inclouen referències en relació amb la protecció de les persones menors d'edat:

- Al primer s'inclou una sobreimpressió de 5 segons de durada en tres moments diferents (minut 01:40, minut 04:10 i minut 12:20) amb el text "+18".
- Al segon es fa referència a la limitació del joc i les apostes a les persones menors d'edat. Per exemple:

> "Sobre todo, y digo sobre todo, tendréis que ser mayores de edad" (minut 0:25 del vídeo)
>
> "Recordad, tenéis que tener 18 años para este tipo de apuestas" (minut 12:20. Cloenda del vídeo)

El contingut divers del canal, que inclou temes com els videojocs i continguts d'entreteniment, fa que sigui susceptible de comptar amb persones menors d'edat entre la seva audiència.

Presència de continguts publicitaris

Els dos vídeos analitzats **contenen publicitat d'operadors de joc i apostes *online*** i no inclouen cap missatge d'advertiment de la presència d'aquest contingut promocional.

Tots dos inclouen publicitat de Betfair, atès que mostren en pantalla el procés detallat de realitzar una aposta en aquest operador des de l'aplicació per a mòbils. En cadascun dels vídeos es mostra en pantalla com s'aposten 2.000 euros, respectivament, i com s'activa el botó d'apostar en l'aplicació de l'operador:

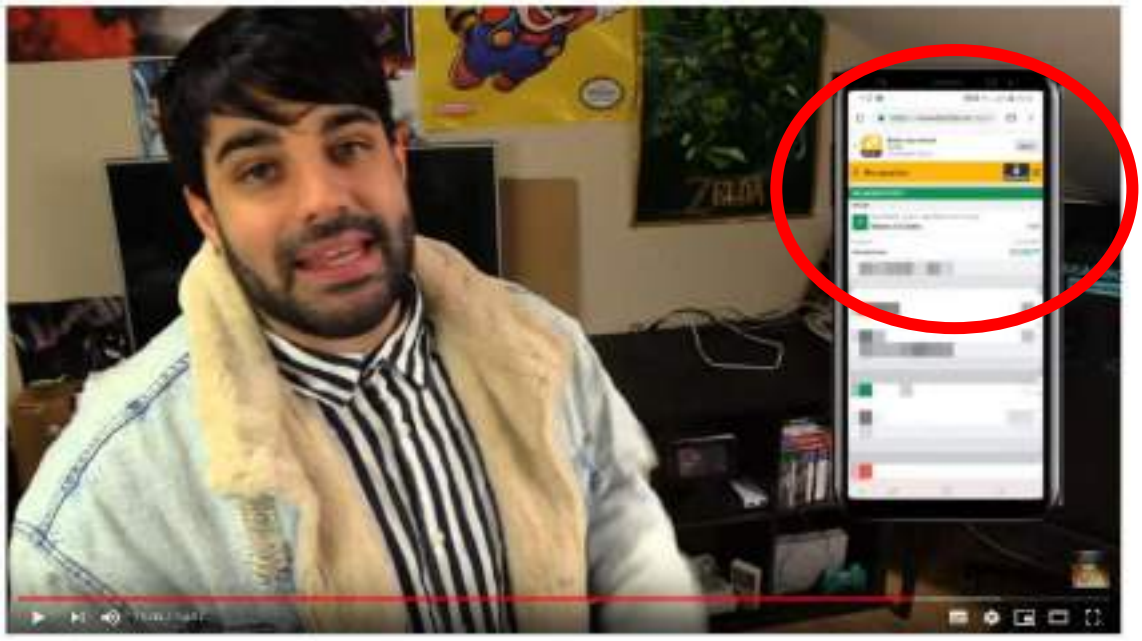

APOSTÉ 2.000€ Y ESTO ES LO QUE PASÓ ...

"Aquí lo tenemos. […] ¿Los apostamos? Le damos y aquí lo tenemos."

"Estáis viendo aquí la aplicación con el resultado final donde ya nos han ingresado el dinero. [Un cop guanyada l'aposta]"

(*APOSTÉ 2.000€ Y ESTO ES LO QUE PASÓ...)*

"Tenéis aquí, lo estáis viendo. Está la apuesta ya hecha y fijaros: a la de 3 [Activa el botó de confirmació de l'aposta] ¡Ay, Dios!"

(*APUESTO 2.000€ EN LA FINAL DE LA CHAMPIONS!! *Y PASA ESTO**)

També s'inclou publicitat de la casa d'apostes Luckia, quan es mostra com el *youtuber*, previ al partit de la Champions, visita un dels seus locals, realitza una aposta i en mostra el tiquet en pantalla:

(*APUESTO 2.000€ EN LA FINAL DE LA CHAMPIONS!! *Y PASA ESTO**)

Pel que fa a la presència d'advertiments en relació amb el joc responsable o segur, se'n detecta una única referència en un dels vídeos analitzats: una sobreimpressió amb l'expressió "Juega con responsabilidad" durant 5 segons, que apareix en tres ocasions (minuts 01:40, 04:10 i 12:20):

(*APUESTO 2.000€ EN LA FINAL DE LA CHAMPIONS!! *Y PASA ESTO**)

Continguts dels vídeos analitzats

Els dos vídeos analitzats presenten les apostes esportives com una **activitat econòmica que permet obtenir beneficis quantiosos**. A més, en tots dos el *youtuber* guanya les apostes i obté sumes elevades de premi. Per exemple:

> "Quiero que veáis aquí cómo me hago rico con esta apuesta."
>
> "¡Se acaba el partido y hemos ganado! [l'aposta esportiva] […] ¡Hoy te invito yo a cenar!"
>
> (*APOSTÉ 2.000€ Y ESTO ES LO QUE PASÓ ...*)
>
> "Minuto 76 y si el partido finaliza así ganaríamos la apuesta y nos llevaríamos mucha, mucha pasta. Así que vamos a ver qué pasa..."
>
> "¡Toma! ¡Sí! ¡1.600 euros! ¡Toma!" [Tobbal aposta 2.000 euros i en guanya 3.600]
>
> (*APUESTO 2.000€ EN LA FINAL DE LA CHAMPIONS!! *Y PASA ESTO**)

En tots dos vídeos es realitzen **apostes d'alt risc**, atès que l'import econòmic apostat és elevat (2.000 euros). Es mostren les apostes en pantalla i el marge de benefici que s'obtindria si resultessin guanyadores.

> "Hoy puede ser una de mis mejores apuestas o puede ser una de las peores […] Estoy muy, muy nervioso porque nos acabamos de jugar un montonazo de pasta."
>
> (*APUESTO 2.000€ EN LA FINAL DE LA CHAMPIONS!! *Y PASA ESTO**)

També vinculen l'èxit en les apostes amb **els coneixements i mostra un perfil professional d'expert en apostes esportives,** el pronosticador que l'acompanya en les seves apostes:

> "En todo momento estaré acompañado de Dani, un pronosticador experto en deportes y, más exclusivo, en el futbol."
>
> "Dani, hola, Bro. Me dijeron que eres el mejor pronosticador y hoy te necesitamos más que nunca ya que vamos a gastar 2.000 euros."

> Dani ‘Disaster Bet’ (pronosticador): “Hay una apuesta muy buena, Tobbal, tío, ‘menos de 3 con 5 goles’ […] métele a ‘menos de 3 con 5 goles’ que nos la llevamos, que nos llevamos la pasta de verdad. Seguro. Hazme caso, tío, que yo me dedico a esto.”
>
> (*APOSTÉ 2.000€ Y ESTO ES LO QUE PASÓ ...*)

D’aquesta manera, s’ofereix un discurs que **maximitza les possibilitats de guanyar en el joc i les apostes esportives:**

> Dani ‘Disaster Bet’ (pronosticador): “Aquí lo tenemos, ‘menos de 3 con 5 goles’, Madrid-Sevilla, 2.000 pavos… Vamos a darle ¿Los apostamos? ¡Ya la tenemos! Tranquilo, que ésta te la llevas. Ésta te la llevas seguro, créeme”.
>
> (*APOSTÉ 2.000€ Y ESTO ES LO QUE PASÓ ...*)

> Dani ‘Disaster Bet’ (pronosticador): “¿Tú no viste la última vez? La última vez te hice ganar, tío. Hoy también, tío. Confía en mí, tío, confía en mí. […] Házme caso, hoy hay ‘menos de 2 con 5 goles’, lo tengo estudiadísimo, tío.
> Tobbal: Vale, si lo dices tú me fío, tío”.
>
> (*APUESTO 2.000€ EN LA FINAL DE LA CHAMPIONS!! *Y PASA ESTO**)

En tots dos vídeos, tot i que fan apel·lacions al fet que cal jugar “con cabeza” es fan apostes amb una quantitat de diners molt elevada a un sol resultat, de forma que es presenta una **pràctica irreflexiva** per part de qui realitza l’aposta:

> Tobbal: “Veréis que me juego muchísimo dinero en un único partido. Tal vez muchos de vosotros cuando veáis la cantidad de dinero que me voy a jugar en ese partido pensaréis que es una locura. Efectivamente, lo será.”

> Tobbal: “Y me la voy a jugar y voy a jugar 2.000 euros a una sola apuesta ¿vale? […] Me parece jodido apostar 2.000 euros. Vamos a hacer 2.000 euros a una sola apuesta. Es mucha pasta”.
>
> (*APOSTÉ 2.000€ Y ESTO ES LO QUE PASÓ...*)

> Tobbal: “Van dos de dos [*amb referència a les apostes esportives guanyades*]. Muchas gracias, chaval.”
> Dani: ¿Vamos a por la tercera o qué?
> Tobbal: Cuando quieras, chaval. Sólo tenéis que reventar este vídeo a ‘likes’ para volver a hacer otra con Dani, en cualquier otro partido, el que más os guste y apostaremos mucha pasta y nos llevaremos más.”
>
> (*APUESTO 2.000€ EN LA FINAL DE LA CHAMPIONS!! *Y PASA ESTO**)

Quadre 108. Canal TOBBALink. Presència d'elements de risc en relació amb el joc i les apostes als vídeos analitzats

Vídeo	Publicitat		Anàlisi en relació amb el respecte als principis generals de les comunicacions comercials de les activitats de joc i apostes		
	Presència	Identificació	Protecció de menors d'edat	Responsabilitat social	Joc responsable
APUESTO 2.000€ EN LA FINAL DE LA CHAMPIONS!! *Y PASA ESTO*	Sí (Luckia, Betfair)	No	• Advertiment gràfic +18 anys en tres ocasions • L'accés als continguts no requereix l'acreditació de la majoria d'edat de la persona usuària • Cap advertiment que informi que els seus continguts no són adequats per a les persones menors d'edat • Cap advertiment sobre la prohibició de la pràctica del joc i les apostes per a les persones menors d'edat	• Cap referència a jugar en un entorn segur	• Inclou la sobreimpressió "Juega con responsabilidad" en tres ocasions • Es presenta el joc com una activitat econòmica • Es vincula el joc amb 'èxit • S'insta a la pràctica compulsiva o irreflexiva del joc • Inducció a error sobre la possibilitat de guanyar
APOSTÉ 2.000€ Y ESTO ES LO QUE PASÓ ...	Sí (Betfair)	No	• Referència verbal a la limitació del joc i les apostes a les persones menors d'edat en dues ocasions • L'accés als continguts no requereix l'acreditació de la majoria d'edat de la persona usuària • Cap advertiment que informi que els seus continguts no són adequats per a les persones menors d'edat • Cap advertiment sobre la prohibició de la pràctica del joc i les apostes per a les persones menors d'edat		• Cap referència a jugar bé o amb responsabilitat • Es presenta el joc com una activitat econòmica • Es vincula el joc amb l'èxit • S'insta a la pràctica compulsiva o irreflexiva del joc • Inducció a error sobre la possibilitat de guanyar

10. Conclusions

Aquest informe segueix la sèrie iniciada pel CAC en els informes 9/2017 *Anàlisi de la presència de continguts en relació amb el joc i les apostes en línia* i 57/2018 *Anàlisi de la presència de continguts de promoció del joc i les apostes en línia.*

S'analitzen els serveis de comunicació audiovisual lineals (11 canals de televisió i 5 de radiodifusió), els webs que inclouen els serveis de televisió a la carta i els continguts difosos per la principal plataforma d'intercanvi de vídeos (YouTube). També es mostra l'evolució de les dades, metodològicament comparables, respecte de la mostra de l'any 2018 i que consten en l'informe 57/2018.

Les principals conclusions de l'anàlisi són:

L'audiència menor d'edat està exposada a publicitat de joc i apostes en horari protegit que, a més, s'emeten en el context de programes susceptibles del seu interès, com les retransmissions de futbol.

El 54,5% de les comunicacions comercials televisives i el 80% de les de ràdio s'emeten en aquest horari. Les proporcions, però, varien segons el canal (vegeu les figures 5 i 6). A més, el 15,1% a la televisió i el 28,6% a la ràdio s'emeten en horari de protecció reforçada.

La causa principal rau en la presència de publicitat d'apostes esportives emesa en el decurs de les retransmissions esportives, fins i tot en horari de protecció reforçada, ubicació permesa de manera explícita al *Código de conducta sobre comunicaciones comerciales de las actividades de juego,* acordat per l'associació Autocontrol i l'administració competent. Es tracta, a més, d'una tipologia de programes que compta amb audiència menor d'edat.

Figura 5. Comunicacions comercials d'operadors de joc i apostes segons horari d'emissió als canals de televisió

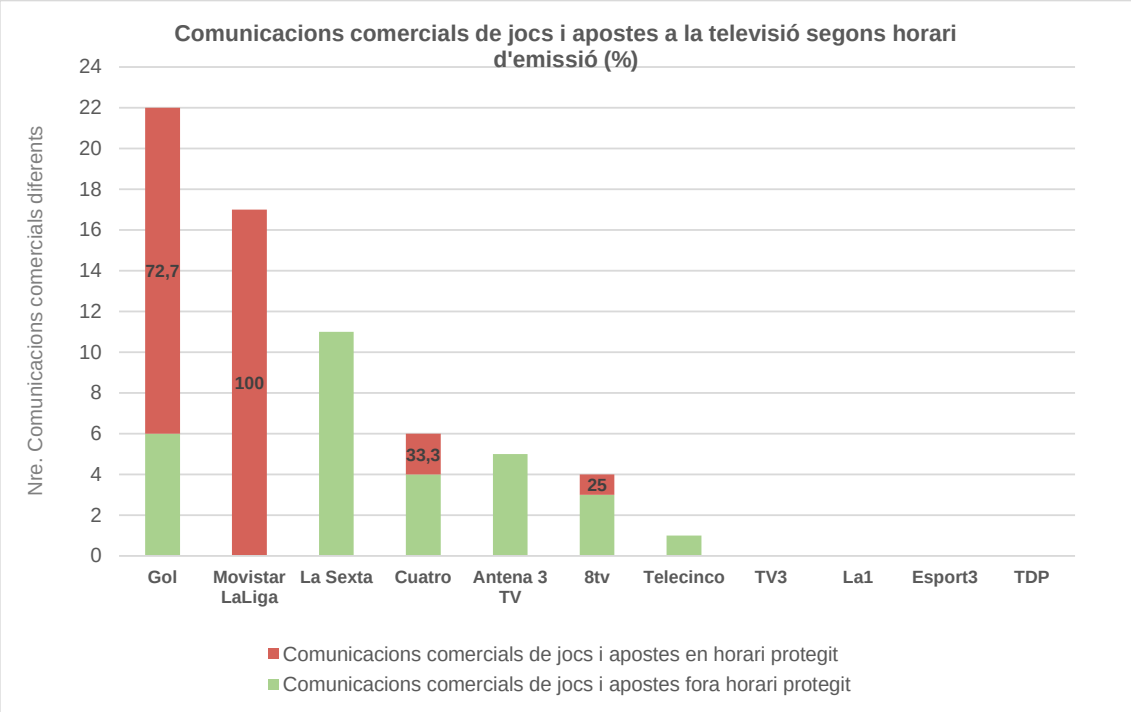

Figura 6. Comunicacions comercials d'operadors de joc i apostes segons horari d'emissió a les emissores de ràdio

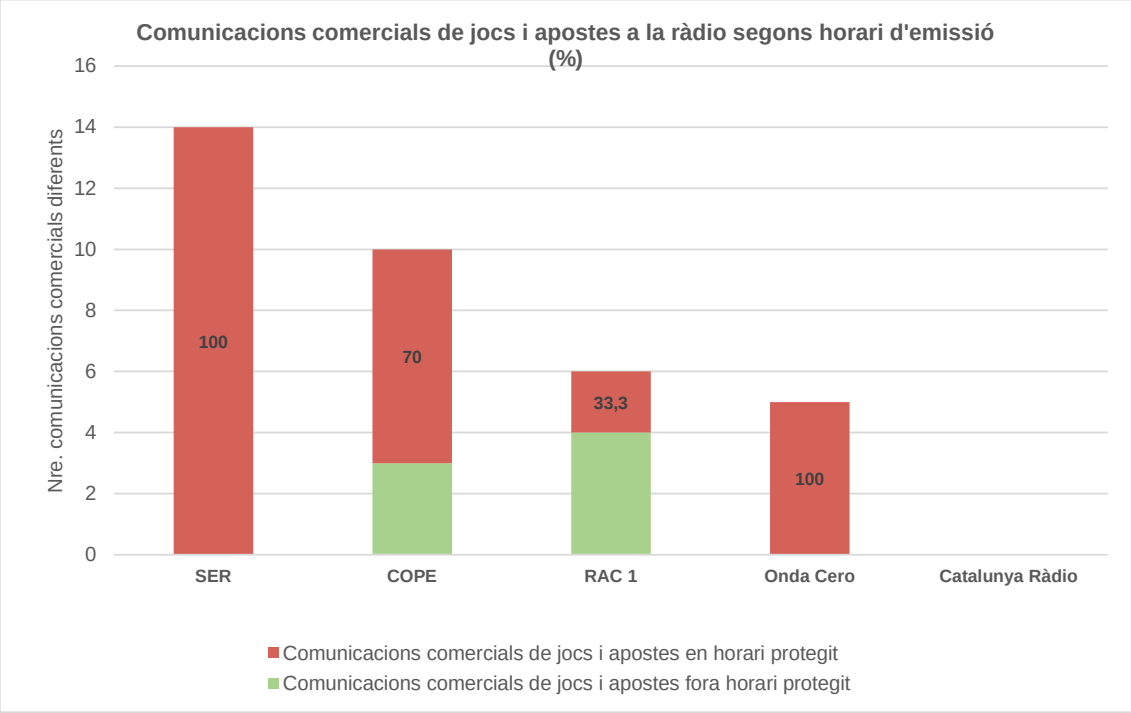

Aquest mateix interès de l'audiència menor d'edat respecte del futbol professional fa que la publicitat amb presència, com a prescriptors, de diversos jugadors de futbol en actiu, esdevingui més atractiva per a infants i joves. És el cas dels anuncis d'apostes esportives d'un operador en què apareixen jugadors del primer equip del Reial Madrid, que suposen el 10,2% dels anuncis diferents.

Quant a la senyalització, igual com en la publicitat analitzada el 2018, totes les formes publicitàries de joc i apostes emeses en els canals de televisió analitzats inclouen l'advertiment que es tracta d'una activitat adreçada a persones majors d'edat, una de les normes ètiques que fixa el *Codi de conducta* esmentat.

En canvi, a la ràdio aquest avís s'introdueix de forma desigual a les emissores analitzades i en el conjunt de la publicitat radiofònica s'incrementa la presència d'aquest advertiment, que passa del 16,7% (2018) al 48,3% (2019).

La presència de publicitat de joc i apostes és habitual en la majoria de les webs de prestadors de televisió

L'anàlisi no mostra canvis substancials respecte de la situació descrita en informes anteriors: la presència de continguts publicitaris de joc i apostes continua essent habitual a la majoria dels webs dels prestadors de servei de televisió analitzats i en formats diversos, tot i que amb predomini dels bàners. De les 21 webs analitzades només 7 no inclouen cap contingut publicitari d'operadors de joc i apostes (RTVE, 8tv, Energy, Atreseries, Super3, Clan i Boing).

A més, cal considerar que, independentment del format, aquestes formes publicitàries en línia tenen com a element característic la inclusió d'un enllaç integrat que dona accés directe als webs dels operadors de joc promocionats.

Dos webs d'un prestador de serveis de televisió no limiten la inclusió de publicitat de joc i apostes en paral·lel a la reproducció de continguts adreçats al públic infantil.

La web que aplega el contingut infantil del grup Atresmedia**,** NeoxKidz, no evita la presència de contingut publicitari de joc i apostes. Igualment, el servei Atresplayer, que ofereix contingut a la carta del grup, tampoc limita la inclusió de publicitat d'operadors

de joc i apostes en forma de bàner durant el visionament de continguts adreçats al públic infantil.

Per contra, les webs de Super3, Clan i Boing no presenten cap comunicació comercial de joc i apostes i, en el cas de Super3 i Boing, mostren un missatge d'avís quan s'abandona el lloc.

Imatge 15. Captura de pantalla de la web d'Atresplayer amb presència de publicitat d'un operador de joc i apostes durant el visionament de contingut adreçat al públic infantil

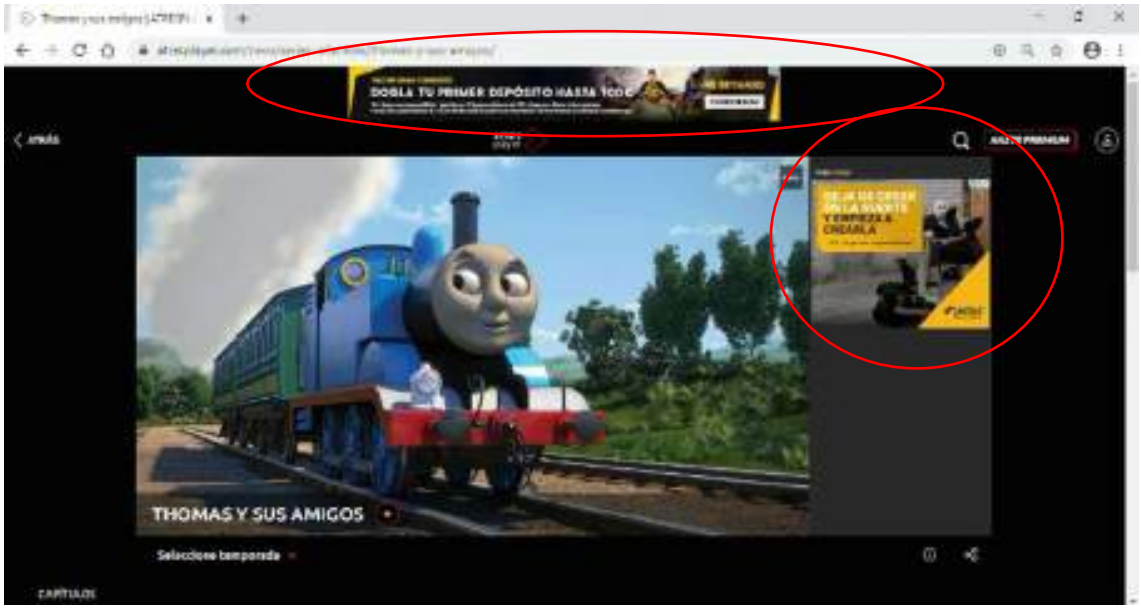

La publicitat d'activitats de joc i apostes se circumscriu als prestadors de titularitat privada en els serveis de televisió i ràdio lineals

Els prestadors públics de televisió (TV3, La1, Esport3 i TDP) i ràdio (Catalunya Ràdio) analitzats no inclouen cap comunicació comercial, mentre que els privats (laSexta, Cuatro, Antena 3 TV, 8tv i Telecinco, Gol i Movistar LaLiga; RAC1, SER, COPE i Onda Cero), en diferent quantitat, sí (vegeu les figures 7 i 8).

Figura 7. Comunicacions comercials d'operadors de joc i apostes als canals de televisió

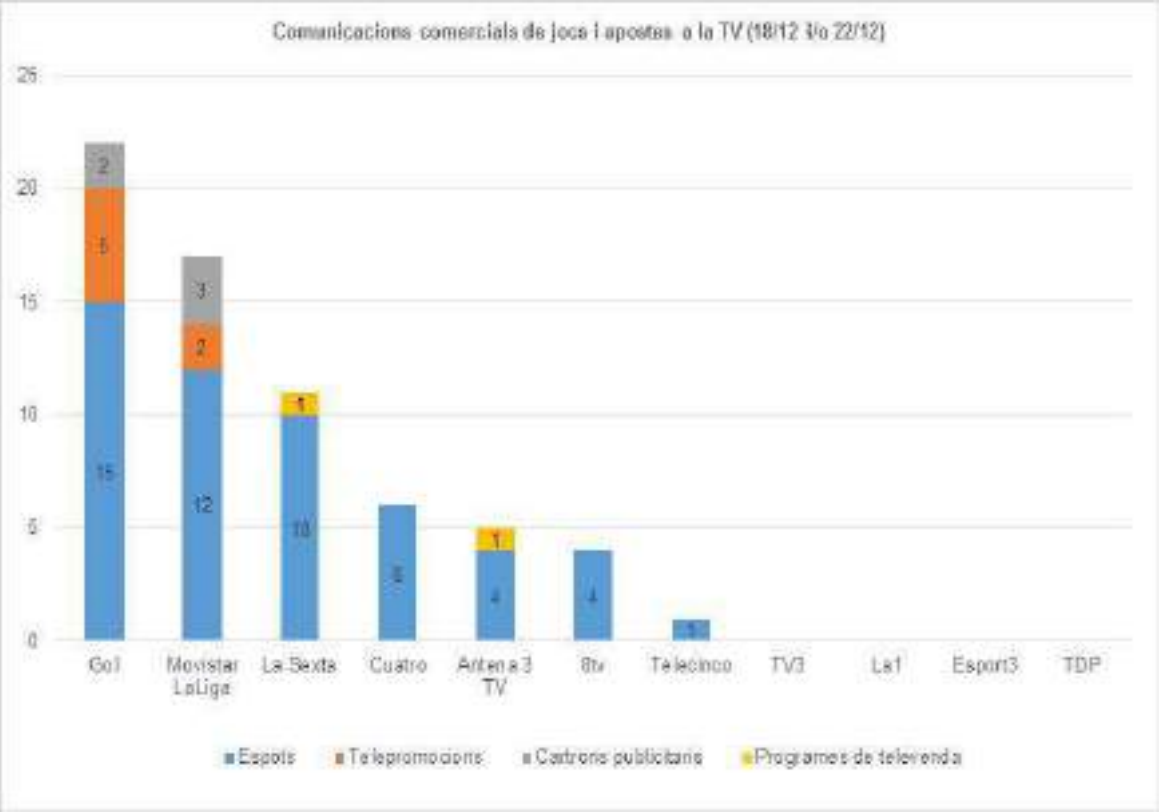

Figura 8. Comunicacions comercials d'operadors de joc i apostes a les emissores de ràdio

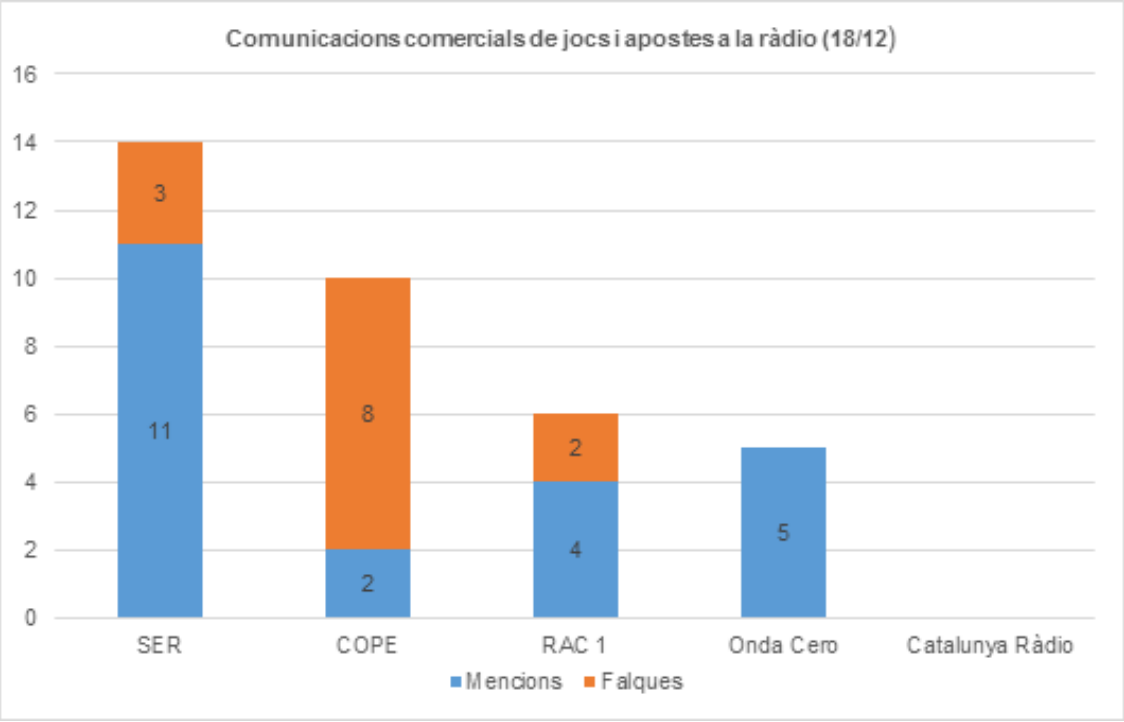

Existeix una relació directa entre programació esportiva i publicitat de joc i apostes, **tant pel que fa al producte o servei publicitat com a la ubicació en la graella.**

El 83,7% de les diferents formes publicitàries a la televisió i el 96,4% a la ràdio són apostes esportives. La publicitat de joc (com ara casino, bingo, blackjack, pòquer, ruleta, slots) es minoritària i ha experimentat un descens notable a la televisió (de 30 punts percentuals) respecte de les xifres que apareixen a l'informe 57/2018.

Així, les dues televisions privades especialitzades en esports que tenen els drets del futbol masculí de primera i segona divisió (GOL i Movistar LaLiga) són les que presenten més publicitat.

L'anàlisi de la publicitat emesa en el decurs de la transmissió del partit FC Barcelona – Reial Madrid (18/12/19 entre 19 h i 22 h) a la televisió i a la ràdio, exemplifica aquesta relació. A Movistar LaLiga el 37% de la publicitat de la franja horària que ocupa la retransmissió d'aquest partit és d'apostes esportives. En les emissores de ràdio, les proporcions són diverses: la SER, un 25%, Onda Cero, un 16,1%, COPE, un 9,8% i RAC1, un 3,1% de publicitat de joc i apostes. Catalunya Ràdio no n'emet cap comunicació comercial de joc i apostes durant la retransmissió. El quadre 108 mostra la comparació entre els resultats de les retransmissions d'aquest partit analitzat en el marc d'aquest informe i els corresponents a la retransmissió analitzada en el marc de l'informe 57/2018.

Quadre 109. Comparativa publicitat joc i apostes durant el Barça-Madrid (2019-2018)

Mitjà	FC Barcelona – Reial Madrid 18/12/2019		FC Barcelona – Reial Madrid 28/10/2018	
	Nombre de comunicacions de joc i apostes	% total comunicacions comercials	Nombre de comunicacions de joc i apostes	% total comunicacions comercials
Movista LaLiga	17	37%	17	35,4%
Catalunya Ràdio	0	--	0	--
RAC1	2	3,1%	5	9,4%
SER	11	25%	10	15,9%
COPE	5	9,8%	10	17,2%
Onda Cero	5	16,1%	0	--

La televisió lineal identifica més clarament la publicitat de joc i apostes que la ràdio

Totes les comunicacions comercials televisives analitzades apareixen identificades com a publicitat, igual com el 2018: els espots s'emeten dins dels blocs publicitaris i les telepromocions i els cartrons publicitaris (a Gol i Movistar LaLiga) contenen la sobreimpressió "Publicidad" (un requeriment legal per a aquestes formes comercials, independentment del producte o servei).

Quant a la ràdio, la menció, que és la forma publicitària més estesa, la continuïtat en la narració fa que la diferenciació no sigui clara, com sí que ho és en formats enregistrats prèviament. Per contra, les falques identifiquen clarament el missatge publicitari per la seva ubicació en blocs publicitaris (el 20,7% de les formes diferents el 2019 i el 13,1% el 2018).

La publicitat de joc i apostes, tant a la televisió com a la ràdio, continua presentant elements que afavoreixen un joc no responsable i que apel·la a un comportament no reflexiu.

El joc responsable, entès com qualsevol element que afavoreixi una decisió "informada i sensata" i que redueixi el risc de conductes de risc[8], té certes implicacions en el disseny i contingut de la publicitat de les activitats de joc i apostes.

Així, quant a la inclusió de missatges o logotips en la publicitat, una de les normes del codi de conducta, la frase "**juga amb responsabilitat"**, **s'inclou en totes les comunicacions comercials televisives** (com al 2018) **i en el 96,6 % de les radiofòniques** (amb una millora de 26 punts respecte del 2018). La majoria de la publicitat de joc i apostes a la televisió (el 53,1% de les formes publicitàries diferents analitzades) també inclou una referència a la suspensió voluntària per restringir el propi accés al joc, mitjançant el símbol d'autoexclusió.

Totes les comunicacions comercials televisives (excepte una telepromoció a Movistar LaLiga) emeses a partir del 15 de gener de 2020 inclouen una pantalla final o un bàner amb l'advertència estandarditzada sobre joc responsable i menors d'edat, en resposta

[8] Així ho defineix el document de la DG de Ordenación del Juego, *Indicaciones relativas a la promoción de comportamientos responsables de juego en el entorno online*

a una de les modificacions de les normes d'autoregulació del codi de conducta que entren en vigor en aquesta data.

Altres elements presents en la pràctica comercial dels operadors de joc són factors contraris a propiciar un joc responsable i, tot i que actualment no són objecte de legislació específica, sí que apareixen en les normes ètiques que proposa el codi de conducta.

Així, per exemple, **l'oferiment de bonus o promocions** apareix en el 61,2% de les formes publicitàries diferents en el conjunt de les televisions i en el 58,6% a la ràdio. Les quantitats van des dels 10 € fins als 200 €. Habitualment es tracta d'ofertes de benvinguda i, per tant, destinades a iniciar persones en el joc i les apostes.

Respecte de la mostra analitzada el 2018, l'aparició de bonus a la publicitat televisiva i a la ràdio és inferior (baixa 20 punts percentuals). Igualment, en la publicitat analitzada posterior al 15 de gener, televisions i ràdios ja no ofereixen bonus en els decurs de les retransmissions esportives.

Quant al relat publicitari, **el 28,6% de les comunicacions comercials televisives** (40,2% el 2018) **i el 41,4% de les radiofòniques** (13,1% el 2018) **introdueixen missatges que insten a aconseguir la participació immediata** i que, per tant, contradiuen l'objectiu de promocionar una pràctica de joc no compulsiva.

Es tracta de missatges com, per exemple,

"Regístrate **ahora**" (Telecinco, Antena 3 TV i La Sexta)
"Regístrate **ya** y descubre una casa de apuestas top" (8tv)
"**No dejes pasar esta oportunidad**" (GOL)
"¿**A qué esperas**? ¡Vamos!" (COPE)
"**Corre, vuela, apuesta**" (SER)

La publicitat inclou figures de rellevància pública com a reclam publicitari.

La intervenció de **persones amb rellevància pública, que augmenten el coneixement i la credibilitat de la marca, continua present en la publicitat d'apostes esportives** i se situa en el 20,4% de les formes publicitàries televisives (13,5% el 2018) i en el 3,4% a la ràdio (5,6% el 2018).

És el cas dels anuncis d'apostes esportives d'un operador amb presència de diversos jugadors de futbol, en actiu, del Reial Madrid, tot i que no realitzen activitats de joc ni les prescriuen de manera explícita, i que s'emeten a Cuatro, Antena 3 TV i laSexta (en horari no protegit); la presència d'un actor (espot a Cuatro, Gol i Movistar LaLiga), d'un exfutbolista i comentarista esportiu (telepromocions a Gol), i d'un periodista esportiu (falca a la COPE).

Els espots amb participació de jugadors del Reial Madrid en actiu continuen l'emissió després del 15 de gener, tot i la revisió del codi de conducta, que limita la presència d'esportistes en actiu com a "prescriptors" d'una activitat de joc o d'apostes.

La majoria dels continguts vinculats al joc i les apostes que es poden trobar a la xarxa són de risc

A YouTube el 100% dels 50 primers vídeos inclouen elements de risc en relació amb el joc i les apostes a partir de la cerca "ganar dinero con apuestas". Es tracta de vídeos amb la presència, entre d'altres, de missatges complaents entorn de l'activitat de joc o que inciten a jugar, que minimitzen la intervenció de l'atzar en l'èxit de les apostes o que presenten el joc com una activitat econòmica.

Quan es fa servir un terme de cerca neutre, com *apuestas*, els resultats també donen preeminència als continguts de risc: el 70% dels 50 primers correspon a aquests vídeos que contenen elements de risc. Per contra, únicament el 14% són vídeos que posen l'accent en els aspectes negatius d'aquesta activitat. D'aquesta manera, per cada vídeo de YouTube que alerta de les conseqüències negatives del joc es poden trobar 5 amb continguts que el promocionen.

Figura 9. Resultats de la cerca del mot *apuestas* i de l'expressió *ganar dinero con apuestas* al cercador de YouTube. 50 primers resultats (23/01/20)

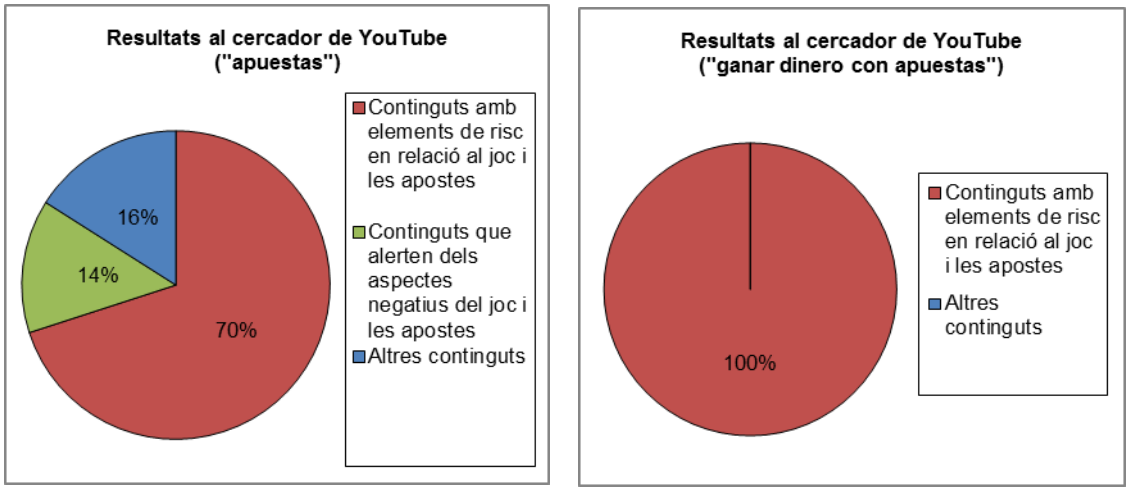

Més d'1,1 milions de visionaments en 21 vídeos de YouTube que promouen conductes de risc en relació amb el joc i les apostes

La promoció i la publicitat del joc i les apostes en els continguts de les plataformes d'intercanvi de vídeos, concretament a YouTube, compta amb una audiència notable. Així, els 21 vídeos seleccionats, que representen una part del total que hi ha a la plataforma, compten amb més d'1 milió de visionaments i els canals que els apleguen, més de 4 milions de subscripcions.

Es tracta, a més, d'un servei amb audiències creixents: els dos canals dedicats exclusivament a joc i apostes que també es van analitzar en l'estudi precedent, han augmentat les subscripcions d'un 45% (Sumaverdes) i d'un 175% (LePicks) en el termini d'un any.

Els vídeos presenten les apostes com una activitat professional, no com una activitat lúdica: la formació i l'experiència esdevindrien les claus per guanyar, no l'atzar.

L'anàlisi mostra que, més enllà dels canals de YouTube que es dediquen de manera exclusiva a promocionar el joc i les apostes, els continguts de risc en relació amb el joc estan presents en d'altres de temàtica diversa. Així, per exemple, és rellevant la seva presència en canals que, principalment, es dediquen a donar suposats consells d'inversió financera. En aquest context, el joc i les apostes prenen un caràcter **d'activitat econòmica: apostar deixa de ser un joc per esdevenir una professió.** Aquesta idea

contradiu el missatge “sense diversió no hi ha joc” que el *Código de conducta* promou en les comunicacions comercials. Per exemple:

> “¿De verdad se puede ganar mucho dinero con las apuestas deportivas e incluso vivir de ellas? Esta pregunta seguro que te la has planteado miles de veces si eres apostador, y la respuesta es sí”.
>
> (*CÓMO Crear un Sistema GANADOR para las APUESTAS DEPORTIVAS* 🏆)

I, en conseqüència, el guany en les apostes ja no dependria, segons aquest plantejament, de l’atzar, sinó del fet que s’hi **introdueixen factors com la perseverança o la formació que, en aquest discurs, limitarien la probabilitat de perdre**:

> “Hay tres cualidades que para mí son el verdadero santo grial de las apuestas deportivas. Y son estas tres cualidades: la práctica, la constancia y la paciencia.”
>
> “La práctica es necesaria [...] Hay que ser constante en el trabajo, constante en el estudio, constante en el análisis y constante en tu forma de ver las apuestas, de entender las apuestas o al fin y al cabo en tu estrategia [...]”
>
> *(EL SANTO GRIAL DE LAS APUESTAS DEPORTIVAS ¿EXISTE?)*

En un dels vídeos, a més, aquest mateix fil argumental duu a la **banalització de la ludopatia**: les persones addictes ho són per manca de “professionalitat”:

> “Conozco a muchos ludópatas y todos pierden dinero […] Yo soy el único de todo mi entorno que gana dinero con apuestas deportivas y es porque tengo un *tipster* profesional. El requisito indispensable para ganar dinero en apuestas deportivas es no ser un ludópata, porque si tienes la necesidad de apostar, vas a apostar a todo lo que pilles y vas a perder tu dinero porque no estás especializado. No es lo mismo entender que ser un experto. Los ludópatas creen que son buenos y que saben a dónde apostar pero no saben una m* […] Yo aún no he perdido dinero con él [en referencia a un *tipster*].”
>
> (*Como Ganar Dinero Con Apuestas Deportivas LA VERDAD – LUDÓPATAS y la LUDOPATÍA*)

Dos de cada tres vídeos analitzats desenvolupen una activitat publicitària, que a més és encoberta.

La majoria dels vídeos analitzats (el 66,6%, amb 1 milió de visualitzacions) es caracteritzen per contenir missatges publicitaris. El format més habitual és la integració de la promoció d'un operador de joc o d'una plataforma que es vincula al discurs del *youtuber*. Així, el protagonista del canal construeix un discurs complaent sobre el servei o el producte, expressa les seves preferències i, en ocasions, adopta el format de tutorial per mostrar com apostar o utilitzar una aplicació determinada:

> "Yo voy a hacerlo con Betfair pues me van a dar 400.000 *coins* por registrarme y hacer una apuesta de 10 euros [...] Tenéis que darle al botón de registrarse y os llevará al enlace en la casa de apuestas para os registréis [...] Yo, en mi caso, voy a hacerlo en Betfair..."
>
> *(Mejores Aplicaciones para GANAR DINERO POR INTERNET 2019 | RAPIDO Y REAL)*

A més, en el 35,7% d'aquests vídeos s'ofereixen enllaços d'operadors de joc i apostes o d'aplicacions i plataformes vinculades al joc que permeten contractar el servei. Aquesta pràctica està explícitament prohibida per les normes de YouTube.

Malgrat desenvolupar una activitat publicitària, el *youtuber* no explicita mai que es tracta d'una promoció, ni en el discurs, ni amb la inclusió d'una sobreimpressió ni tampoc mitjançant la funcionalitat que ofereix la plataforma. Així, doncs, es crea confusió a l'audiència sobre el caràcter promocional dels productes i serveis que apareixen als vídeos.

El 14,3% dels vídeos analitzats fa publicitat d'operadors de joc i apostes que no apareixen, amb aquest nom comercial, en la relació d'operadors amb llicència que facilita la DG.

Dos dels canals analitzats, amb continguts atractius per a menors d'edat, promocionen també el joc i les apostes

El públic menor d'edat pot accedir a tots els continguts de promoció i de publicitat del joc dels canals analitzats, lliurement i sense sistemes de control de l'edat.

A més, en dos dels canals analitzats, els continguts vinculats al joc es troben intercalats entre d'altres d'evident atractiu per a una audiència menor d'edat, com els videojocs (TOBBALink) o la tecnologia de consum (ProGadget). Aquests canals són els que registren, amb diferència, el nombre de subscripcions més elevat de la mostra (conjuntament en sumen més de 4 milions).

Un canal amb vídeos amb publicitat de joc i apostes (TOBBALink) recomana canals de *youtubers* infantils i viceversa

En aquest canal es produeix una vinculació directa amb dos exitosos *youtubers* infantils, amb dos canals que sumen més de 2 milions de subscripcions. Aquesta relació s'estableix mitjançant la presència dels dos nens en el tancament dels vídeos del canal TOBBALink (inclosos els que promouen apostes esportives) i amb la inclusió de l'enllaç a un dels seus canals (PINO) a l'apartat "canals destacats" (imatges 16 i 17). Aquesta relació és de doble sentit: el canal infantil Pino y Ares també recomana i proporciona l'enllaç directe al canal TOBBALink.

Imatge 16. Apartat *Canals destacats* del canal de YouTube TOBBALink on es referencia el canal infantil PINO

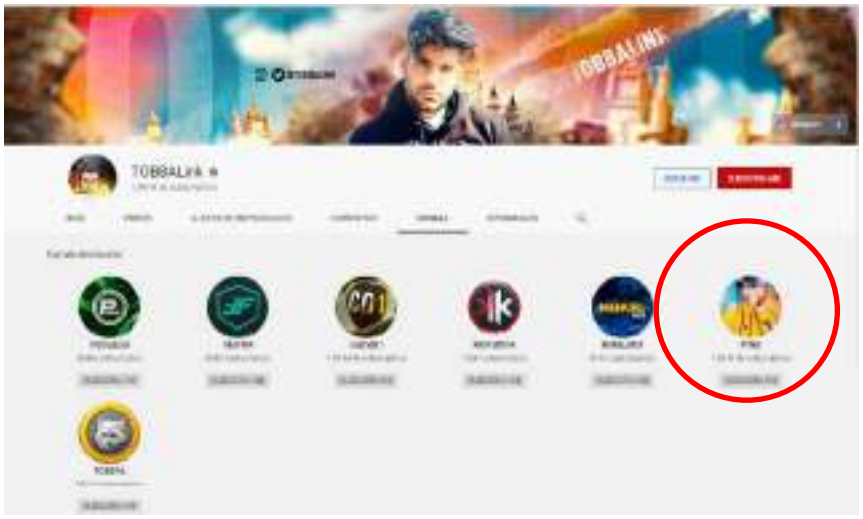

Imatge 17. Presència de persones menors d'edat als vídeos amb elements de promoció del joc del canal de YouTube TOBBALink

En resum,

Infants i adolescents continuen exposats a publicitat de joc i d'apostes, tant als mitjans lineals (fins i tot en horari de protecció reforçada) com a internet, on canals i vídeos, amb audiències en increment constant, permeten un accés totalment lliure.

Més encara, la vinculació recíproca d'un canal de *youtuber* infantil amb un canal que presenta vídeos amb promoció d'apostes esportives és un fet que posa de manifest la facilitat amb què menors d'edat poden accedir a continguts de risc a YouTube: el sistema de recomanacions i de relacions entre canals d'aquesta plataforma afavoreix l'accés, sense ni tan sols necessitat d'efectuar una cerca específica.

Barcelona, 11 de febrer de 2020